

Független Újság

politikai napilap

Egész Kárpátalja hazatért

A Főméltóságú Ur Huszton

Eszterházy János szózata a szlovákiai magyarsághoz Élehangú angol jegyzék Berlinben

A HAZATÉRT RUTÉN FÖLD. A nyilakkal jelölt helyeken érték el honvéd csapataink először az ezeréves történelmi határt.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Illetékes helyről jelentik, hogy csapataink minden ellenállást megtörve és az időjárás viszonyaitól dacolva, az Uzsoki-szorosnál is elérték egy évezred magyar küzdelmeitől megszentelt történelmi határunkat.

Honvédségünk villámgyors hadmozdulatai következtében ma reggel Ruzsinszko egész területe a Kárpátok ősi országhatáráig birtokunkba jutott.

Uzsok, március 18. Szombatra virradó éjszaka az uzsoki határ-állomás jegyzőkönyvébe a következő bejegyzés történt:

Csehszlovákia megszűnt 1939 március 18-án, 0.40 órakor. Eljen Magyarország. Az uzsoki állomást a magyar állam nevében birtokba vette a honvéd gyalog dandár parancsnoka.

Bukarest, március 18. A lapok jelentik, hogy a Ruszin-földön előnyomuló magyar csapatok elfoglalták a román határmenti falvakat. A magyar csapatok heves harcok után megtörték az ukrán bandák ellenállásait.

Máramarossziget, március 18. A román-ukrán határt teljesen elzárták. Az ukrán határon túl eső falvakat Alsó-Absa kivételével helyi elemekből alakított magyar milicisták megszállták. Kerékpárosokból és lovas útegekből álló könnyebb egységek vonulnak faluról falura a Tisza folyása mentén felfelé, azonban sehon sem állapodnak meg. Ukrán oldalon bizonyos fáradtság észlelhető.

Turjaremete, március 18. Az Ung völgyét a Latorca vízrendszerével összekötő Turjavölgy péntekre virradó éjjel látott újra magyar katonákat. Vitéz Bély Alajos ezredes lovasdandárának egyrésze volt itt,

...melletti 8 k.
...Köntös-
...old 281 n. öl
...Szabó-féle
...old 85 n. öl
...évi okt. hó
...árt. mra árve-
...dásra. Az árve-
...hó 20-án d. e. 9
...tanácsstermében
...ni szándékozta
...kölékát az árve-
...bírópénztárnál
...nak és erről
...árverési bizott-
...lesek.
...városi garda-
...rosbáza félem-
...nyott nyer-
...ás is, Debre-
...Polgármester.
...OLJA, HA A
...GGETLEN ÚJ-
...DÉTO CEGEK-
...VÁSÁRLÁSÁTT
...szedett szavak
...nak. — Üzleti
...tarifa. — Felvi-
...széssel szolgál-
...hirdetéseket este
...kiadóhivatal.
...: 21-52
...szult
...ILVA
...6 fill.
...Göcsényben
...7. Arany Sika
...mellett
...Magyarországban
...Sajt,
...kultúra, szardiniák
...beszerzési for-
...rajzolat, Csapó-
...n 26-28. 602
...felszedés
...títos: villany-
...etes. Kizárólag
...Kötődeben. 599
...abátot
...Vágótól.
...raglánt
...Vágótól,
...veca 10. szám. 578
...Költőködések
...és vidékre, min-
...vasúti darabárú
...sát és bármilyen va-
...szállítását, azonki-
...tárolást vállal a
...ben és legol-
...Fröhlinger Mi-
...tó, Simonffy u.
...3758
...Olesó
...reipó javítóüzem.
...szál. Deák Ferenc
...3877
...tás
...Megtanítom
...ar-német gyors- és
...ára, szép- és helyes-
...Érdeklődni: Kiss
...ozmetikai szalon-
...gya palota. 554
...esztésért és ki-
...lelős THURY
...NTE. Laptulaj-
...szántúli Függet-
...Vállalat, Nyom-
...szántúli Könyv- és
...Vállalat Rt.

D3 B4

18.

ti 8 k.
antós-
n. 51
d-féle
n. 51
t. hó
árve-
án d. e. 9
stermében
ndközös
sz árve-
entárnál
és erről
ási bizott.

si gar-
za félem-
nott nyer-
Debre-

mester.

HA A
EN UJ-
CEGEK-
RIASATT

tt szavak
Uzleti
Felvi-
szolgá-
ket este
bővítetal.

1-52

A

ill.
samokb an
ny Bika
palotában

sardiniák
szerzési for-
zlet, Csapó-
602

és
villany-
zárólag
ben. 599

gától.
nt
gától,
szám, 578

ódéseket
időkre, min-
ti darabárú
bármilyen va-
fűsát, azonki-
rolást vállal a
és legol-
nger Mi-
onffy u.
3758

vitőtüzem.
ak Ferecz
3877

anitom
et gyors- és
sp- és helyes-
kélődni: Kiss
zetikai szalon-
alota. 554

rt és ki-
THURY
Laptulaj
di Függel-
alalat, Nyom-
Könyv. és
állalat Rt,

Független Újság

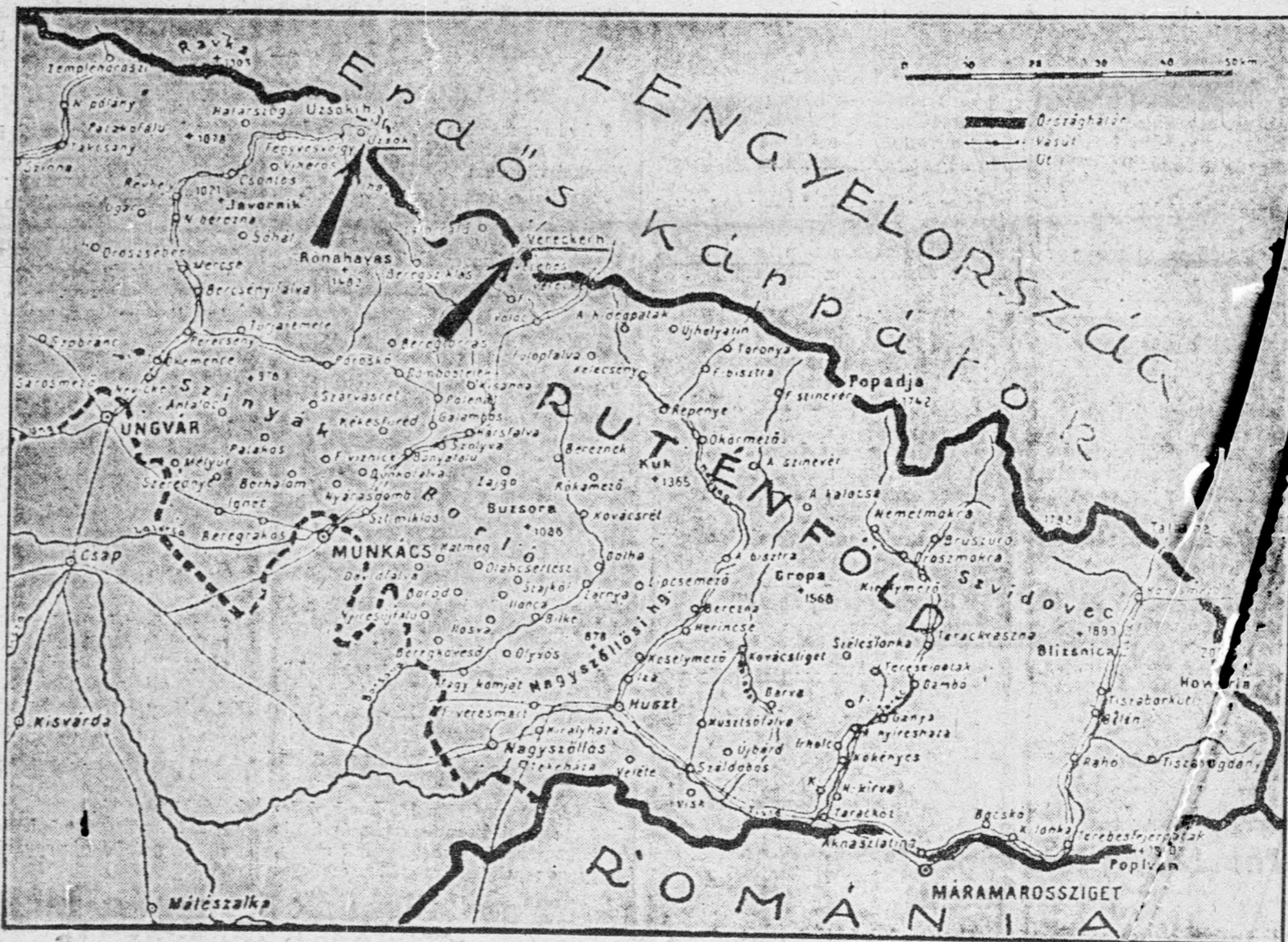
politikai napilap

Egész Kárpátalja hazatért

A Főméltóságú Ur Huszton

Fszterházy János szózata a szlovákiai magyarsághoz

Élehangú angol jegyzék Berlinben

A HAZATÉRT RUTÉN FÖLD. A nyilakkal jelölt helyeken érték el honvéd csapataink először az ezeréves történelmi határt.

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Illetékes helyről jelentik, hogy csapataink minden ellenállást megörve és az időjárás viszontagságaival dacolva, az Uzsoki-szorósnál is elérték egy évezred magyar küzdelmeitől megszentelt történelmi határainkat.

Honvédségünk villámgyors hadmozdulatai következtében ma reggelre Ruszinszko egész területe a Kárpátok ősi országhatáráig birtokunkba jutott.

Uzsok, március 18. Szombatra virradó éjszaka az uzsoki határ-állomás jegyzőkönyvébe a következő bejegyzés történt:

Csehszlovákia megszűnt 1939 március 18-án, 0.40 órakor. Eljén Magyarország. Az uzsoki állomást a magyar állam nevében hírfokba vette a honvéd gyalog dandár parancsnoka.

Bukarest, március 18. A lapok jelentik, hogy a Ruszin-földön előnyomuló magyar csapatok elfoglalták a román határmenti falvakat. A magyar csapatok heves harcok után megtörték az ukrán bandák ellenállását.

Máramarossziget, március 18. A román-ukrán határt teljesen elzárták. Az ukrán határon túl eső falvakat Alsó-Absa kivételével helyi elemekből alakított magyar milicisták megszállták. Kerékpárosokból és lovas útegekből álló könnyebb egységek vonulnak faluról falura a Tisza folyása mentén felfelé, azonban sehol sem állapodnak meg. Ukrán oldalon bizonyos fáradtság észlelhető.

Turjaremete, március 18. Az Ung völgyét a Latorca vízrendszerével összekötő Turjavölgy péntekre virradó éjjel látott újra magyar katonákat. Vitéz Bédly Alajos ezredes lovasdandárának egyrésze vőlt át itt,

Ragyogó szép női divat
modellcipők megérkeztek
P 12-90 egységárban
Neumann Cipő
 Svetits palota. Takarékosági tag.

hogyan összekötését biztosítson. A gyönyörű völgyben fekvő több mint 2000 lakosú Turjaremete község népe még a változás 2. napjának estéjén is kivilágítva tartja házait és külön fogadtatást rendezett szombat délután a csendőrségnök, büszkén hangoztatva, hogy

Turjaremetén a ruszinok is jó magyarok, akik alig várták magyar testvéreikkel együtt az ezeréves Magyarországhoz való visszatérést.

Huszt, március 18. A Tisza völgyében előnyomuló honvédesapatokat az egész folyó mentén mámoros lelkesedéssel fogadja a nép. A felderítést végző kerékpár osztagok olyan váratlanul jelentek meg és haladtak át községeken, hogy

a lakosság alig mert hinni szemének. Annál nagyobb volt az öröm, amikor rácsudtak, hogy magyar honvédek vonulnak át a falvakon.

A felderítő részeket követő elővédet már magyar és ruszin zászlókkal fellobogozott házak és ujjongó tömegek fogadták mindenütt.

A bevonulás híre perek alatt terjedt el a magasabban fekvő hegyi községekben is. Ezekből csoportosan rohantak le az emberek a völgybe, hogy ők is együtt örvendzhesenek a műút mentén fekvő falvak lakossáival.

Szekerec, Száldobos, Pustyaháza, Técső, Bedőháza, Aknaszlátina, Fehéregyháza, Kis- és Nagyboeskö, Lonka, Rahó és Körösmező lelkes népe páratlan diadalmenetét avatta a honvédesapatok útját. Minden helyen megisméltődtek az őszi terület átvételek idején megnyilvánult megható jelenetek. A keresztény felekezetek lelkesei könnyes szemmel áldották meg a vonuló honvédeket. — Harangzúgás és térdeplő, hálálkodó nép fogadta őket községtől községig.

Különösen megindító kép volt az aknaszlátinai sóbánya bányászai által rendezett fogadtatás. A rahói internálótáborba sokat szenvedett foglyok, akiknek túlnyomó része magyar érzelmű és a ruszin nép iránt érzett hűsége miatt színylődt a táborban, sietve tódultak az útra, hogy láthassák a felszabadítóikat.

A Szies-gárdistákat és az ukrán érzelműeket a nép üldözöbe vette s csak a honvédség határozott fellépése tartotta vissza őket attól, hogy valóságos hajtóvadászatot ne rendezzenek volt, gyűlölt elnyomóik ellen az elkeseredett emberek.

A távolabbi völgyekben, vagy a magas hegyoldalon fekvő falvak mindenikébe még nem jutottak el a honvédek. Ezekből

papjaik vezetésével, templomi zászlók alatt egyházi énekeket és a magyar Himnuszt énekelgetve vonult a lakosság olyan helyekre, ahol már a csapatok járnak, hogy kifejezzék háláljukat a hűs éves rabság megszüntetéséért.

Ez a bevonulás felejthetetlen emléke marad mindazoknak akik végigélték.

Megleltük a munkácsi kórház felszerelését

A magyar csapatok az Erdős-Kárpátokban való előnyomulásuk alkalmával

egyre több olyan felszerelést találtak, melyet a csehek a Felvidék már visszacsatolt részeitől hurcoltak el.

A pénteki napon megtalálták már csapataink

Perecsényben a beregszászi közközház felszerelését, a szombati napon pedig a beregvári kastélyban meglették a munkácsi kórház felszerelését is.

Veszteség létszám: 37 halott, 114 sebesült

A magyar csapatok győzedelmesen folytatják Ruszinszkóban előnyomulásukat. Bár a terep rendkívül nehéz és az ukrán terroristák minden alkalmat igyekeznek megragadni az ellenállásra, a megszállás teljesen tervszerűen fennakadás nélkül folyik.

Csapataink idáigi vesztesége a péntek este tíz órakor érkezett jelentés szerint 37 halott és 114 sebesült.

A Ruszinföld elfoglalt részein szombat déli 12 órától kezdve életbelépett a katonai közigazgatás.

Morvaország és Bohémia birodalmi helytartója Neurath báró

Berlin, március 18. Berlini beavatott körök tudni vélik, hogy Morvaország és Bohémia birodalmi helytartója Neurath báró birodalmi miniszter lesz. Neurath báró ezenfelül megtartja a biro-

dalmi titkos tanács elnökségét is. Emlékezetes még, hogy nemrégiben Neurath báró Debrecenben is megfordult és megnézte az egyetemet, nagy elismeréssel nyilatkozott róla.

Londoni jegyzék Berlinben: Anglia nem tartja ezután kötelezőnek a müncheni egyezmény szellemében való békés együttműködést

London, március 18. Szombat délutánra rendkívüli minisztertanácsot hívtak egybe a külügyminisztérium épületébe. Chamberlain miniszterelnök, aki Birminghamban szándékozott tölteni a hét végét, azonnal visszatért Londonba, hogy a minisztertanácsban elnökölhessen.

London, március 18. Hivatalosan jelentik: Az angol kormány közölte a német kormánnyal, hogy az utóbbi események a müncheni egyezmény és a békés együttműködésre vonatkozó összes kötelezettségek teljes felmondását jelenti. Közölte továbbá az angol kormány, hogy az angol kormány azokat a változásokat, amelyek a német hadsereg igénybevételével Csehszlovákiában létrejöttek, teljesen jogalap nélkülieknek tekinti. Mindezt utasítás formájában közölte Sir Neville Henderson berlini angol nagykövettel.

Washington, március 18. Közlik, hogy a kormány Németország kormányának tiltakozó jegyzékét nyújt át Csehszlovákia bekebelezése ellen, melyet jogtalannak mond.

Berlin: Az angol jegyzék jog'alan és erkölcslelen

Berlin, március 18. Az angol és francia nagykövet azzal az akcióval kapcsolatban, amely Németországnak Cseh- és Morvaországban a rend és nyugalom helyreállítására és ezzel Középeurópa megbékélésére kereszttülvitt, lépést tett a külügyi hivatalban, hogy tiltakozzanak a német eljárás állítólagos jogtalansága ellen. Hír szerint hivatalos részről közölték, hogy a birodalmi kormány nincs abban a helyzetben, hogy ilyen tiltakozásokat átvegyen, minthogy ezek tisztán minden politikai, jogi és erkölcsi alapot nélkülöznek.

Ipari mozgósítás Franciaországban

Párizs, március 18. A francia Kamara pénzügyi bizottsága hosszú, egész éjszakai vita után

megadta a kormánynak a rendkívüli felhatalmazást. Ez a felhatalmazás egyértelmű az ipari mozgósítással.

Herriot tegyen azonnal baráti látogatást Varsóban, Bukarestben és Moszkvában.

Herriot ebben a kérdésben érintkezésbe lépett Daladierrel s ennek eredményeképpen

a látogatások egyelőre elmaradnak.

Az Epogue értesülése szerint a rendkívüli felhatalmazás módját nyújt a miniszterelnöknek arra, hogy

igen messzemenő katonai intézkedéseket tehessen a parlament véleményének kikérése nélkül. — Szükség esetén Daladier elrendelheti a részleges mozgósítást, sőt Franciaország területe ellen irányuló támadás esetén hadüzenet felől is dönthet.

Rendkívül érdekes még az a tény, hogy

sem a francia parlamentben, sem a francia sajtóban nem hangzott el egyetlen tiltakozás sem Kárpátalja megszállása ellen

Ezt a tényt a francia közvélemény teljesen magától értetődőnek tartotta.

Francia-svájci katonai szövetség

London, március 18. Londoni jelentés szerint Franciaország és Svájc vezérkara közösen megegyezett abban, hogy az elkövetkezendő esetleges

konfliktus esetén a két hadsereg mindenképpen támogatni fogja egymást.

Nem ellenünk irányul a román részleges mozgósítás

London, március 18. A Londonba érkező jelentések szerint a szombatról virradó éjszaka Bukarestben, a királyi várban Károly király elnöklése alatt három óra hosszat tartó koronatanács volt, melyen résztvettek a vezérkar vezetői is.

Bukarest, március 18. A román koronatanács üléséről a következő jelentést adták ki:

— A koronatanács meghallgatta a kormány előterjesztését a külpolitikai helyzetről. A beszámoló helyesléssel tudomásul vette, ugyanúgy, mint a már foganatosított katonai

intézkedésekről szóló bejelentést. A koronatanács elhatározta a katonai intézkedések kiegészítését a nemzet érdekeinek védelmére.

Valóban Kárpátalja határára nagyobb csapatvesztéseket vezényeltek, figyelmeztették azonban az egyes katonai vezetőket, hogy a magyarokkal szemben a lemesszebbmenő barátságot tanúsítsák.

A kárpátaljai határra küldött egységek határvédelmi osztagokból, műszaki csapatokból és légierőkből állanak.

D3 B4 C4 A

5 D5 C6 A5 B6 A6

A6 B6 A6 C6 D5

A4 C4 B4 D5

Estenházy János gróf
 yesült Magyar Párt
 délután 5 órakor
 ban szöveget intézet
 maradt magarságh
 labl

lágese mén

Solté
 Rádío

ak, hogy közvetlen
 ak a Szlovákiában b
 rokkal. Szólnom kell

akik itt maradtun
 atalánul összetartó
 otunk, melynek fej
 Pozsonyban, aki első
 sségemnek azt tekint
 maradt magyar cs

ket. Nem mulasztun
 est sem, amellyel el
 uk, hogy a magy
 megfogadott egyenr
 olgár élhessen és ér

sen.
 Nem könnyű ez a fe
 m és vállalom, mert
 dom, hogy állandó,
 tartó munkával poz

sszavam, őrizték meg
 békés türelemmel vá
 k kivívását. Ezt tud
 belátom, hogy
 nit nem lehetett elő
 tt a csehszlovák ce

Vigszin

Izgalmas és
 orosz törté
 DANIELLE DA
 a főszereplő

Eszterházy János gróf útmutató beszéde a szlovákiai magyarsághoz

Eszterházy János gróf, a szlovákiai Egyesült Magyar Párt elnöke, szombaton délután 5 órakor a pozsonyi rádióban szótartott intézett a Szlovákiában maradt magyarsághoz. Beszédében többek között az alábbiakat mondotta:

— Magyar Testvéreim! Történelmi időket élünk. Emberi aggyal szinte fel sem fogható gyorsasággal peregnék az

Hallgassa a világeseményeket

Soltész Rádió Kálvin-tér 2.

Események körülöttünk. Ezekben a történelmi időkben szükségét érzem annak, hogy közvetlen kapcsolatot találjak a Szlovákiában bárhol élő magyarokkal. Szólnom kell hozzátok, — mert

mi, akik itt maradtunk, elválasztatlanul összetartó családot alkotunk, melynek feje én vagyok, itt Pozsonyban, aki első családtagi kötelességemnek azt tekintem, hogy az itt maradt magyar család minden egyes tagjának helyzetét megkönyvitsem. Szeretném, ha minden szlovákiai magyar testvérem tisztában lenne azal, hogy

én és vezérkarom éberrel figyeljük a körülöttünk zajló eseményeket és szükséghez mérten mindenkor megteszük a megfelelő intézkedéseket. Nem mulasztunk el egy lépést sem, amellyel elérni kívánjuk, hogy a magyarság, mint megelégedett egyenrangú állampolgár élhessen és érvényesülhessen.

— Nem könnyű ez a feladat, de vállalom és vállalom, mert tudom, hogy állandó, rendszeres, kitartó munkával pozitív eredményeket fogok elérni. Ezeknek az eredményeknek elérése azonban attól is függ, hogy az itt élő magyar népcsoport minden egyes tagja legteljesebb felelősséggel, nyugalommal és türelemmel álljon mögöttem.

— Magyar testvéreim felé az a parancsszavam, őrizzék meg nyugalmukat és békés türelemmel várják meg jogaink kivívását. Ezt tudatosan teszem, mert belátom, hogy

amit nem lehetett elérni húsz év alatt a csehszlovák centralista re-

Vígyszínház
Ma 3-5-7-9 órák és holnap utoljára 5-7-8 órák a legremekb. francia világfilm:
KATJA
Izgalmas és szép orosz történet!
DANIELLE DARRIEUX a főszerepben.

szintől, azt el fogom érni minden nyomás nélkül az örökös szlovák állam felettséget, akik a magyarság irányában át vannak hatva a legteljesebb jóakarattól. Ezt nem egyszer kijelentették nekem és biztosítékaim is vannak. Tudom azt is, hogy

szlovák politikai partnereim már végkép megszabadultak a benesi szellemtől és nem fogják folytatni a prágai centralista uralom alattomos és aljas eszközeit, hanem egyedül a keresztény igazságság alapján, a legteljesebb egyenlőség megvalósításával akarják kérdéseinket és kéréseinket: letárgyalni, jogainkat intézményesen biztosítani.

— A csehszlovák uralom húsz év alatt sem tudott minket megsemmisíteni. Nem kételkedem tehát abban, — hogy ha most kivárjuk azt a kedvező

Emlékezés 1848 március 15-ére

— Nem szolgálnám a magyar ügyet akkor, ha türelmetlenül, vagy fenyegetőzve követelném a legrövidebb időn belül ezt a tárgyalást. Viszont azonban azt is hangsúlyozni kell, hogy a jogalapok csak akkor lesznek tartósak, ha az itt élő minden népcsoport teljes egyenjogúságát valószínűsítjük meg.

A Párizs-környéki békeszerződések alkották meg diktátum útján a Csehszlovák köztársaságot. Ezeknek a békeszerződéseknek szellemi szülői olyan egyének voltak, akiknek szívét nem járta át a keresztény felebaráti szeretet.

Az Uristennek a neve egyszer sem fordult elő a békeszerződés okmányában.

A párizsi békek által létesített cseh-

Jó és olcsó
a DARMOL. Beváltja, amit ígér.
Nincs vele bajlódás, tea-főzés, rossz íz. — Jóízű hashajtó a Már 14 fillértől le gyógyszerárban. **DARMOL**

szlovák köztársaság döntött bennünket, magyarokat a legnagyobb elnyomatásba, de velünk együtt a szlovák testvér nemzetet is a cseh uralom rabságába hajtották.

— Mi magyarok legjobban tudjuk értékelni, hogy egy nép, egy nemzet részére mit jelent a szabadság kivívása. Őszinte szívből fakadó öröm tölt el mindnyájunkat, amikor látjuk, hogy a szlovák nemzet a cseh rabság bilincseit lerázta magáról és nem véletlenül játékat látjuk abban, hogy ez a magyar szabadság

— Elvárom magyar testvéreimtől, hogy — bár mint az előbb említettem, pozitív eredményekre nem számíthatok még, — de bizzanak bennem, mert

soha semmilyen magyar jogról nem fogok lemondani. Tudom és ezt is bejelentem, hogy rövid időn belül ismét fognak hallani magyar testvéreim az éter hullámain megszólalni, amikor is örömmel fogom közölhetni az elért eredményeket.

Addig is magyar testvéreim türelem és kitartás. Legyen mindenkivel távol a kishitűség, vagy esüggedés. Tekintsünk erős hittel, bizalommal a jövőbe, mert a magyarok Istene velünk van!

A baráti nagyhatalmak sajtó visszhangja

Róma, március 18. Az olasz sajtó rendkívül meleg hangon ír azokról a szimpátia-tüntetésekéről, melyek Budapesten zajlottak le a baráti nagyhatalmak, főként pedig Olaszország mellett. Nagy megelégedéssel veszik tudomásul a magyar sajtó egységes fellépését és a ma-

ÚJ MAGYARNEVÜ

de a régi és felülmúlhatatlan Modiano-minőségű a most forgalomba kerülő

SZIVARKAPAPIR és SZIVARKAHÜVELY

időpontot, amíg lehetséges lesz a szlovák kormány tagjaival kölcsönös jóindulattal, higgadtan megtárgyalni követeléseinket és valamennyi részletkérdést is, ezzel a magyar léteérdekek biztosítását jobban mozdítom elő, mintha nyugtalan légkörben, elszívve történelmi döntés helyzetünk felett.

nagy ünnepével egy napon történt. 1848. március 15-én a magyar szabadság-mozgalom nem irányult senki ellen sem, nem vett el senkitől semmit, hanem csak adott és juttatott jogokat, teljes szabadságot mindenkinek, akit a sors itt helyezett el a Kárpátok ölében, a Duna völgyében.

Szeretném hinni, hogy a szlovák szabadságmozgalmat is ez a nemes szellem fogja mindenkor áthatni. Amint már kijelentettem — megismételtem most is —

jelentkezünk, mi magyarok konstruktív munkára szlovák testvéreinknél.

— Tudjuk és érezzük azt, hogy az önállóvá vált Szlovákia a maga érdekében sem folytathat olyan politikát, amely elégedetlenséget váltana ki az itt élő törzs-magyarságból.

Az érzelmi közösség változatlanul fennáll, az itt élő magyarság és a most megnagyobbodott Magyarországon élő magyarok között. Fájdalmaink közösek, éppúgy örömeink is. Meggyőződésem az, hogy a szlovák kormány eltökélt szándéka a legteljesebb barátságos viszony a szomszéd államokhoz. Ezért nem fog abba a hibába esni, amely végzetévé vált a benesi külpolitikának, hogy barátkozott a szovjettel, barátkozott a franciákkal, barátkozott a távollevő nemzetekkel és népekkel, de elmulasztotta, hogy meggyőzzék a közvetlen szomszédokkal, a magyarokkal, németekkel és lengyelekkel.

Ennek az elhibázott külpolitikának lett befejező akkordjává Prágának a németek által való megszállása.

— Elváróm magyar testvéreimtől, hogy — bár mint az előbb említettem, pozitív eredményekre nem számíthatok még, — de bizzanak bennem, mert

soha semmilyen magyar jogról nem fogok lemondani. Tudom és ezt is bejelentem, hogy rövid időn belül ismét fognak hallani magyar testvéreim az éter hullámain megszólalni, amikor is örömmel fogom közölhetni az elért eredményeket.

Addig is magyar testvéreim türelem és kitartás. Legyen mindenkivel távol a kishitűség, vagy esüggedés. Tekintsünk erős hittel, bizalommal a jövőbe, mert a magyarok Istene velünk van!

elnök beszédét és hogy Teleki Pál a legteljesebb elismerés hangján szólott Németország magatartásáról.

Nagy elismeréssel irnak a magyar csapatok hatalmas teljesítményéről, főleg a kerékpárosokról

és részletesen leírják a lakosság őszinte lelkesedését, a határon találkozó magyar és lengyel csapatok igazi örömét és ünnepeit. Főként a huszti lakosság fogadtatásáról irnak nagyon sokat.

Öngyilkos lett a pozsonyi rádió magyar bemondója

A pozsonyi Esti Ujság jelentése szerint a pozsonyi rádió magyar nyelvű hírszolgálatának irányítója: Donner Pál öngyilkos lett.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSAG-ban hirdető cégeknél!

28³⁰ Divat felöltő, kiváló szabás, több színben.
37⁸⁰ Divat felöltő, remek szabás, elsőrendű hozzávaló

Egész finom sajátkészítményű felöltők óriási választékban.

uriszabóság Kistemplom mellett.

Márkás divat cipők MANDEL R. Piac-u. 28.

A Főméltóságú Úr ruszinszkói útja

A Magyar Távirati Iroda jelenteti:

A kormányzó úr főméltóságán pénteken a késő esti órákban, különvonatán a Nyugati-pályaudvarról a volt Ruszinszkói területére utazott, hogy megtekintse a birtokbavett területrészeket. A kormányzó kíséretében volt vitéz Bartaa Károly honvédelmi miniszter, vitéz Keresztes-Fischer Lajos altábornagy, főhadsegéd, vitéz Koós Miklós ezredes, első szárnysegéd, Korompai Brunswik György alezredes, utimarsall, vitéz Lázár Károly alezredes, a vitézség parancsnoka, vitéz Gerlőczy Károly alezredes és Németh Tibor őrnagy, szárnysegédek.

A kormányzó úr különvonata hét óra után érkezett Csapra. Kíséretével az állomás előtti térre ment és fogadta a 16. kerékpáros zászlóalj tisztelgését. A zászlóaljparancsnok tett jelentést a kormányzóknak, utána a kerékpáros zászlóalj díszmenetében vonult el a kormányzó előtt. A kormányzó elismerését fejezte ki a zászlóaljparancsnoknak, hogy hatheti újoncképzés után milyen szép eredményt ért el.

Kossey János alispán és Marina Gyula szemináriumi igazgató köszöntötte a kormányzót. A kormányzó ezután az útban lévő ceglédi huszárokat tekintette meg és az egyik vasúti kocsiba be is tekintett, hogy megnézze a legények elhelyezését.

A kormányzó különvonata 8 óra után 10 perccel gördült ki az állomásról.

Horthy Miklós vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter, vitéz Keresztes Fischer Lajos főhadsegéd és szárnysegédek kíséretében szombaton Munkácsra, onnan pedig Husztra látogatott el.

Utközben a kormányzó Csapra kiállt a különvonatból és metekintette a Kárpátalja felé vonuló honvédszolgálatokat, akik lekesen ünnepeltek. A pályaudvar körül elhelyezkedett hatalmas tömeg kiltörő lelkesedéssel ünnepelte a pályaudvartól kilépő kormányzót.

Horthy Miklós kormányzó Munkácsra elszórt a huszárlaknyába látogatott el, amelynek udvarán felsorakozott az I. lovászdandár. A kormányzó ellépett a kivonult dandár előtt, amely ezután díszlépésbe vonult el előtte. A díszmenet után a lektanyát tekintette meg a kormányzó és átadta a bálorsági érmet Lukács Imre huszártizedesnek, aki a március 14-15-i harcokban különös vitézséggel tett tanúságot.

A kormányzó innen a fellebörgőzt városba látogatott, ahol a kormányzó megtekintette a március 14-15-i harcok emlékművét.

A TETEL: ÁLL
OSZLETÉ: MEGY
HA HIRDETÉSE: FUT
Független Újságban

sok sebesültjeit, akikkel elgeszélgetett és emlékérmeket adott át nekik. Ezután bement abba a két ágyas szobába, ahol egy hadseregbeli sz. ovak tinác és egy cseh esendő fekszik.

Ezután a katonai kórházban látogatta meg a sebesülteket a kormányzó,

Moscizciky elnök válassza a Főméltóságú úrnak

Budapest, március 18. A Kormányzó Úr Főméltóságának a közös lengyel-magyar határ elérése alkalmából Moscizciky lengyel köztársasági elnökhöz intézett üdvözlő táviratára alábbi válasz érkezett.

Horthy Miklós Főméltóságának, a magyar királyság kormányzójának, Budapest. Melegen köszönne Főméltóságod szívélyes üdvözlését, amelyet azon a napon küldött, amikor a ma-

gyar és lengyel katonák a közös határon vetették meg a lábukat, szilárd megyőződésüknek adok kifejezést, hogy ez a határ a jövőben is, akár történelmünk elmúlt századaiba, államainkat összekötő és sohasem elválasztó kapocs lesz. Kérem Főméltóságodat, fogadja mind saját, mind az egész lovagias magyar nemzet boldogulására irányuló legforróbb jókívánságaimat. Moscizciky Ignác.

majd az emlékérmek kiosztása után Husztra kocszított, utközben meglátogatva a beregszászi kórházban fekvő 16 katonasebesültet.

Huszton végignézte a csapatok felvonulását, majd visszatérve Munkácsra, délután hazautazott.

Értekezlet Kárpátalja önkormányzatáról

Budapest, március 18. Gróf Teleki Pál miniszterelnök szombat délután 5 órakor a miniszterelnökségen értekezletet tartott Kárpátalja önkormányzatának előkészítésére. Az értekezleten a belügyminiszter, kultuszminiszter, igazságügy- és külügyminiszterek kívül gróf Bethlen István, gróf Károlyi Gyula, Darányi Kálmán, és Imrédy Béla volt miniszterelnökök, báró Perényi Zsigmond, Eckhardt Tibor, Korniss Gyula, báró Vay László, Mikecz Ödön, Zách Emil altábornagy, Tomcsányi Kálmán, Zsindely Ferenc, Pataki Tibor, Illés József, Rassay Károly és Gyömörey Sándor vettek részt. Az értekezlet este 8 órakor ért véget.

Összehívták a birodalmi nagygyűlést

London, március 18. Berlini hivatalos jelentés szerint Hitler kancellár vasárnap visszatér Bécsből Berlinbe.

A birodalmi gyűlés összehívására ma már minden előkészület meg történt.

Utasítás a Szlovákiában lévő német csapatoknak

Pozsony, március 18. Mint a Szlovák TI értesül, a Szlovákiában tartózkodó német csapatok olyértelmű utasítást kaptak, legyenek figyelemmel arra, hogy magatartásukkal semmiféle formában ne sértésk meg a szlovák szuverenitást.

23-án a Duce mond beszédet

Az olasz lapok közlik: A Duce március 23-án, a fasizmus huszadik évfordulója alkalmával nagy beszédet fog mondani.

Róma, március 18. Olasz hivatalosan úgy tudják, hogy Beck külügyminiszter április 1-én utazik Londonba.

Beck Londonba megy

Varsó, március 18. Beck lengyel külügyminiszter fogadta a brit nagykövetet. Politikai körökben úgy tudják, hogy Beck külügyminiszter április 1-én utazik Londonba.

Lézas tárgya és Londonban

London, március 18. Londonban lézas diplomáciai tevékenység folyik. Lord Halifax fogadta az angol munkáspárt vezetőit. Hore-Belisha hadügyminiszter pedig

több idegen állam katonai attaséját.

Hudson angol külkereskedelmi miniszter szombat délután 4 órakor elment Londonból Varsóba.

Halifax külügyminiszter szombat délután fogadta a külügyi Miniszter Chorb in francia nagykövetet és Majszty szovjet nagykövetet.

A londoni német nagykövetség megkapta a külügyi hivatalban és megbeszélést folytatott Halifax lorddal.

Az angol külügyminisztérium véleménye szerint

a Memel-vidék bekebelezése csak néhány nap kérdése, de semmiféle lépés nem készül a danzingi szabadállam ellen,

mert Németország nem akarja a leningrádi bizalmat elveszíteni.

Hudson angol külkereskedelmi miniszter szombat délután 4 órakor elment Londonból Varsóba.

Halifax külügyminiszter szombat délután fogadta a külügyi Miniszter Chorb in francia nagykövetet és Majszty szovjet nagykövetet.

A londoni német nagykövetség megkapta a külügyi hivatalban és megbeszélést folytatott Halifax lorddal.

A kárpát-ukrán iroda jelentése

A Kárpát-ukrán sajtóiroda a ruszinföldi eseményekkel kapcsolatban ezeket közli:

A Kárpát-ukrán kormány, továbbá Volosin miniszterelnök péntek óta Ráda kárpátukrán városban van. A miniszterelnök, a belügyminiszter és a hadügyminiszter sohasem hagyta el Kárpátukrajna területét. A magyaroknak sikerült elfoglalni a síkságot, de nem tudtak behatolni a hegyvidékre. Az ukrán hadsereg erős harcot vívott a magyarokkal, Perecsenyőtől 17 km-re északra. A magyarok előnyomulását feltartóztatták. A magyarok határmukba kerítették a Husz-técsői utat. A hadszíntér ettől az úttól északra fekszik.

Chamberlain beszédének visszhangja

London, március 18. Az angol sajtó nagy örömmel veszi tudomásul Chamberlain beszédét. Hangoztatják a kormánypartii lapok, hogy nem a cél, hanem az eszköz változott meg eszközeiben, a cél érdekében Anglia erőlyes politikát fog követni.

Az ellenzéki lapok is örömmel üdvözlik Chamberlain beszédét, de sajnálatosnak tartják, hogy

konkrétan nem jöttél meg a következő lépéseket.

Párizs, március 18. Párizsi körökben az a vélemény, hogy Chamberlain beszédének az a része, hogy politikájának továbbviteléhez minden angol polgárra szüksége van.

az angol általános védkötelezettség bevezetését jelenti.

A lapok hangoztatják a gyarmati kérdésben való angol-francia szolidaritást.

Washington, március 18. Az amerikai lapok úgy üdvözlik Chamberlain beszédét, mint

a jövő megoldására átmutató beszédet.

Berlin, március 18. A berlini lapok nagy felháborodással vették tudomásul Chamberlain beszédét. Igen éles hangot használnak a lapok és sejtetni engedik, hogy

Hitler az összehívandó birodalmi gyűlésen nagyon éles választ fog adni Chamberlainnak.

Álla'p'aci szemle

A budapesti sertésvásárra kevesebb serfést haitottak fel, ezért jelentésünk hetében a sertésárak kissé javultak. Ez természetesen csak a múlt héten kialakult alacsonyabb árakkal szemben jelent javulást. Ugyanis tudvalevő, hogy a múlt héten a budapesti sertésvásárookra a kereslet lényegesen meghaladó mennyiségű serfést hajtottak fel, ami akkor komoly áresökkenést okozott. Valószínű, hogy ennek a következményeként csökkent az e heti budapesti sertésfelhajtás, ami által, valamint a hús iránti kereslet fokozásával e héten javuló árak alakultak ki.

A vágómarhákivitel helyzete lényegesen nem változott. Ertesülésünk szerint az olasz érdekeltekkel a közeljövőben indulnak meg a tárgyalások, hogy miképpen lehetne a régen szünetelő marhaki vitelünket ismét megindítani.

Arról is értesültünk, hogy az állatpajec tehermentesítése céljából a kormány más hasonló intézkedéseket is kíván a közeljövőben életbeléptetni.

Pozsony kézig szomb

Ugyan kézi de sebesül

Bukar talmazták amely szer ultimátumában van, német-román

A L

Budape rászorultság bevonultak ahonnan ér a család he Feleség rész nak ki.

A

D

A

Honvédeink vannée főispán ra a Népjóléti adományok er háza, 1 drb s sönadrág, 2 p juzokni, 4 drb nyaksál

2. Ref. főgic szvetter, 3 ing, risnya, 5 pár pár csuklómele

3. Kovassy György-tér, 1 nadrag, 1 mell

4. Havas Ar szvetter, 12 t

5. Dr. Papp B harisnya.

6. Dr. Sallay I pár harisnya, gitó, 1 csukl

A

slat a szo köziga

Március hó 3 szocialis tanés belügyminiszter lások folytak a nősen arra ve történnék a me tása, egyszerű pítanak-e meg talást hajtsanak

A vármegyei intézménye jól mányozták a szocialis kérdé

leteken közös el adási alapelveket Természetesen

egyelőre csak lehetett szó e latali alapján e kenységet

A vármegyei munkájának f igen érdekes ter vetődött ugyanis szocialis közgaz

vezeték meg, m minisztérium ker üvi közigazgatá

Johann Béla álla dolgozó egés

nyvanis rendes k kívül dolgozik, il vagy csak azzal munkáját. Hason

ek a szocialis k

keretén független in látja el

lehetősége az érdekelte ügyét is

Lapzárta

Pozsony, március 18. Szombaton a kora reggeli órákban kézigránatos merényleteket követte el a németpárt nagyszombati helyi vezetőjének háza ellen. Sebesülés nem történt. Az anyagi kár igen nagy.

Ugyancsak kézigránatot dobtak Nagyszombaton egy német emberre, de sebesülés ezúttal sem történt.

Bukarest, március 18. Az Orient Radio hírszolgálati irodát felhatalmazták arra, hogy a legkategorikusabban megcáfolja azt a hírt, amely szerint Vohtat német birodalmi gazdasági tanácsos állítólag úlfilmát adott át Romániának. Vohtat tanácsos Románia fővárosában van, ahol tanácskozásként folytat az 1938 novemberében aláírt német-román gazdasági szerződés alkalmazásáról.

A bevonultak segélyezése

Budapest, március 18. A katonai szolgálatra bevonultak családja rászorultság esetén segélyben részesül. A segélyre vonatkozó igényt a bevonultatknak a csapatparancsnokságnál, kihallgatáson kell jelenteniük, ahonnan értesítik az illetékes polgári hatóságokat, akik kivizsgálva a család helyzetét, a leggyorsabban intézkednek a segély kiutalásáról. Feleség részére havi 15, minden más családtag részére 10 pengőt utalnak ki.

Adományok a ruszinföldi honvédseregnek

Honvédeink részére Lossonczy Istvánné főispánné Ömeltósága felhívására a Népjóléti Hivatalhoz a következő adományok érkeztek:

1. Lossonczy Istvánné Vármegye-háza, 1 drb szvetter, 2 drb ing, 2 alsónadrág, 2 pár kesztyű, 2 pár gyapjúzokni, 4 drb zsebkendő és 2 drb nyaksál

2. Ref. főgimnázium ifjúsága 4 drb szvetter, 3 ing, 4 alsónadrág, 7 pár harisnya, 5 pár kesztyű, 9 nyaksál, 3 pár csuklómelegítő, 2 pár lábszárvédő.

3. Kovássy Kálmánné Magoss György-tér, 1 szvetter, 2 ing, 1 alsónadrág, 1 mellény, 2 pár kesztyű

4. Havas Aruház Bádogos utca 1. 9 szvetter, 12 téli ing.

5. Dr. Papp Ferenc, 1 szvetter, 1 pár harisnya.

6. Dr. Sallay Lajosné, 1 alsónadrág, 1 pár harisnya, 2 nyaksál, 1 térdmelegítő, 1 csuklóvédő, 1 lábszárvédő.

7. Fábrián Lajosné Wesselányi-u. 2. 1 pár kesztyű.

8. id. Harsányi Imre Apafi-u. 12. 3 drb szvetter, 4 drb mellény, 4 pár zokni.

9. vitéz Balogh Jánosné Rákóczi-u. 10. 3 szvetter, 1 bemelegítő.

10. Csillag Testvérek Piac-u. 32. 6 drb szvetter, 6 ing, 3 alsónadrág, 12 nyaksál, 12 pár zokni.

11. Szentkirályi Kálmán Arany János-u. 14. 1 drb szvetter, 2 pár harisnya, 2 nyaksál, 1 lábszárvédő.

12. Zsigó Károlyné Miklós-u. 12. 1 drb nyaksál.

13. Kézpénzadomány Papp Lajos állásértára P 20.

Külön meg kell emlékeznünk a Zenekedvelők Köre hazafias áldozatkészségéről, ötszáz pengő értékű meleg ruhamegújítást juttattak el a Főmeltóságu Asszony akciójára.

Javaslat a szociális közigazgatás megszervezésére

Március hó 31-én lejár a vármegyei szociális tanácsadók megbízatása. A belügyminiszteriumban fontos tárgyalások folynak ebben az ügyben, különösen arra vonatkozóan, miképpen történnék a megbízatás meghosszabbítása, egyszerűen új időtartamot állapítsanak-e meg, avagy szervezeti változtatást hajtsanak végre.

A vármegyei szociális tanácsadók intézménye jól bevált. Alaposan tanulmányozták a reájuk bízott megyék szociális kérdéseit és a közös értekezleteken közös eljárási, illetve tanácsadási alapelvekben állapodtak meg. — Természetesen

egyelőre csak kísérleti munkáról lehetett szó és ennek tapasztalatai alapján kell majd a tevékenységet továbbépíteni.

A vármegyei szociális tanácsadók munkájának folytatása érdekében igen érdekes tervek merültek fel. Felvetődött ugyanis az a javaslat, hogy a szociális közigazgatás éppen úgy szerveztessék meg, mint ahogy a belügyminiszterium keretében az egészségügyi közigazgatás megszerveztetett. —

Johann Béla államtitkár vezetése alatt dolgozó egészségügyi közigazgatás ugyanis rendes közigazgatás keretében kívül dolgozik, illetve attól függetlenül vagy csak azokkal kapcsolatban látja el munkáját. Hasonlóképpen vélik egyesek a szociális közigazgatás ügyét is

megoldani, úgyhogy a szociális közigazgatási tisztviselők — miként az egészségügyi közigazgatás tisztviselői, a rendes közigazgatással karöltve, de sajátos feladatukat attól mégis függetlenül lássák el.

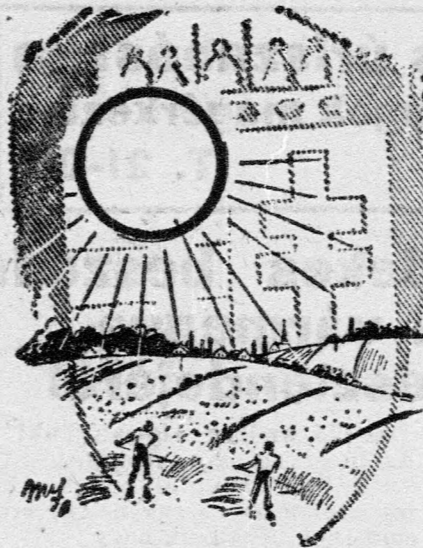
Ez az egyik javaslat. A másik javaslat pedig az, hogy a szociális munka a rendes közigazgatási munkával együtt, ugyanazon közegek által végeztessék. Rövidesen döntés lesz ebben az ügyben. Értesülésünk szerint Bonczos államtitkár foglalkozik ezzel a kérdéssel és Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter csakhamar meghozza döntését.

Spanyol-portugál megnemtámadási szerződés

London, március 18. Burgosi jelentés szerint a nemzeti Spanyolország meg nem támadási és barátsági szerződést kötött Portugáliával.

HIRDETNY. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező 1 drb. 2 és fél éves piros-tarka bika f. évi március hó 28-án, kedden h. e. 9 órakor a Baromvásártéren nyilvános átvétel útján értékesítésre kerül. Erre a vételi lehetőségre a gazdaközönség, valamint az érdekeltek figyelmét felhívom.

Polgármester.

A magyar nap tüze,
a magyar föld ereje

érleli a cikóriát és a
malátaárpát, melyből
a magyar Franck Kávét
pótlék és a Kneipp maláta-
Kávét készít!

A Debreceni kölcsönös Segélyező Egyesület baráti vacsorája

A Debreceni Kölcsönös Segélyező Egyesület a szövetkezeti eszme fejlesztése és a szövetkezeti összetartás ápolása céljából szombaton este az Angol Királynő kérttermében családi vacsorát rendezett. A vacsora csak fél 9 órakor kezdődött, de kevéssel 8 óra után egyre-másra érkeztek a részvényesek és az intézet tisztviselői, akiket dr. Bacsó Jenő rector magnificus, igazgatósági tag és tanyogi Szűcs Géza dr. kormányfőtanácsos intézeti ügyész és Akkermann Pál igazgató fogadtak. A vacsorán ott láttuk Gass Gyula nyugalmazott akadémiai igazgatót, Varjassy Imrét, az Ipartestület volt elnökét, dr. Tarján Oszkár HEV főtanácsost és még sokakat Debrecen város életéből.

Az első pohárköszöntőt dr. Bacsó Jenő mondta, aki a szövetkezeti összetartásra üzentte poharát. Somlyai József ügyvezető igazgató szelemes felszólalása után hosszabb beszédet mondott Balogh Gyula m. kir. kormányfőtanácsos. — Felszólalt még Gass Gyula, Varjassy Imre és Tarján Oszkár. Vacsora után tánc volt és a társaság vidám hangulatban a késői órákig maradt együtt.

A belső kölcsön második transzájának kibocsátása

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter fogadta a bankok és iparvállalatok vezetőit. A megbeszéléseken megtárgyalták a beruházási kölcsön részleteit. Pénzügyi körökben az értekezlet után biztosra veszik, hogy

rövidosan sor kerül a belső kölcsön második transzájának kibocsátására.

Értesülésünk szerint a közmunkák fokozatos fejlesztésére kerül sor, hogy az ipar minél szélesebb rétegében legyen foglalkoztatva.

— Meteor zuhant a lábuk elé. Rendkívüli élményben volt része néhány munkásnak Halle közelében, amint munkahelyükről kerékpáron igyekeztek az országúton hazafelé. Hirtelen vakító fényesóva kíséretében meteor zuhant le előttük és hatalmas dörmögéssel furódott be a földre. erős kényszagot árasztva maga körül. A munkások régtől odarohantak a lezuhant meteorhoz, amely még erősen izzott és többen közülük örömmel kiáltottak fel, mert a szétfolyt megolvadt fém arannyal nézték. A meteor vegyi összetételét tudományos vizsgálat állapítja majd meg, aranyat azonban aligha találunk benne.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknek!

OLVASTA?

Mióta a vitaminvizsgálók megállapították, hogy az almahéjban igen sok a vitamin, azóta sokan hámozatlanul eszik az almát, noha azelőtt jobb szerették szépen, gusztusosan meghámozni. Van, aki aztán úgy módosít a dolgon, hogy meghámozza az almát, utána pedig — horribile dictu — megeszi a héját is. Most egy német szakember, Paech K. álmavizsgálatai arról számolnak be, hogy az alma héja csakugyan sokkal több C-vitamint tartalmaz, mint a húsa, de csak aránylag. Az egész alma hújának vitamintartalma azonban sokkal nagyobb, mert hiszen a héj súlya az egész almának csak igen kis része. Tehát, aki hámozva szereti az egész gyümölcsöt, ezután ismét „lelkifurdalás” nélkül hámozhatja, nem fog vele jelentékeny vitaminmennyiséget pazarolni. — Peach vizsgálatai továbbá azt is megállapították, hogy a magyar batulalma a vitamintartalom szempontjából egyike a legértékesebb gyümölcsöknek.

Északi Írország földművelési minisztériuma rendeletileg betiltotta a krizantenum termelését, mert megállapítást nyert, hogy a melegházi krizantenum Észak-Amerikából behurcolt veszedelmes növénypusztító élősködőket terjeszt.

Radvan lengyel atlétának, akit különben vaskirálynak neveznek óriási ereje miatt, különös kalandja volt egy este. Egy részeg taxifófor egyenesen nekihajtott kocsijával. Az atléta azonban nem engedte magát elgázoltatni, hanem megragadta az autó lökhárítóját és az egész kocsit soffőröstől együtt az ucca tulsó felére lökte. A különös összeütközés következtében csupán az autó és a vezető sérült meg, az atlétának semmi baja nem történt.

Hedges Ernő, Bishops Waltham városka levélhordója, nyugalomba vonult 34 évi szolgálat után. Szolgálatára folyamán összesen 339.200 kilométert gyalogolt, 9.000.000 levelet és 7000 mázsa csomagot kézbesített.

— Székelési zavaroknál és az ezekkel járó általános rosszullétnél a rendkívül enyhén ható természetes »Ferenc József« keserűvíz — reggel felkeléskor egy pohárral bevéve — a gyomorbelesátorna tartalmát gyorsan kiüríti, a puffadtságot csakhamar csökkenti, az emésztést és a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Kérdezze meg orvosát.

Ifj. Bajkai János úriszabósága
Tavaszi ujdonságok megérkeztek
Hunyadi u. 11. T. 21-04.

Puky Endre érdekes beszéde Abauj-Torna vármegye husz keserű esztendejéről

Puky Endre dr. titkos tanácsos, a Közigazgatási Biróság elnöke, Abauj-Torna vármegye törvényhatósági bizottságának örökös tagja, a vármegye megbeszélés előtti utolsó alispánja, Abauj-Torna vármegye első közgyűlésén hatalmas beszédet mondott, melynek érdekes része az, ahol Puky Endre a cseh elnyomás 20 évéről emlékezik meg. Ez a beszéd mindennél ékebben mutat rá azokra az eszközökre, amellyel a csehek terrorizálni, megfélemlíteni akarták a magyarságot.

— 1918 utolsó napjainban — mondotta Puky Endre —, amikor a közbiztonság itt is megszűnt, mert a rendes hadsereg a nemzeti igazgatás szerte züllesztette s nem volt Kassán számbavehető karhatalom, az 1918. év utolsó szomorú napjain eddig soha nem látott zászlók alatt soha nem látott idegen katonaság vonult be Kassára s hatalma alá kényszerítette a védtelen várost.

Az első zsupán ez épület falai között írta alá a velem kötött azt a jegyzőkönyvi megállapodást, hogy a vármegye tisztikara hivatalát magyar nyelven és magyar törvények szerint továbbra is folytatathatja és nem köteles a cseha zászlót az épület ormára felvonni.

Pár nap múlva azonban már behízigalozott, hogy a magát hódítónak nevező idegen elem célja nem a renécsinálás, hanem az, hogy végleg befészkelje magát a vármegye egész megszállt északi részébe és ennek szép fővárosába. A vármegyei közigazgatás intézése megszállt Kassáról mindinkább lehetetlenné vált. Nem hiányzott a megkönyörítés, hogy Abauj-Torna vármegye tisztikara is álljon a csehszlovák köztársaság szolgálatába:

A második zsupán helyemen kívánt marasztalni, zsupáni tanácsosi állást ajánlott fel s a közigazgatás intézését a megye megszállt részén reám bízta volna, csak azt követni ki feltételül, hogy letegyem a hűség esküt.

A tisztikar többi tagjaival pedig külön-külön négy szemközt óhajtot tárgyalni.

Válaszom a felháborodás hangján csak egy szó volt: nem. S a szomszéd szobából betóduló kegyes tisztársaim mind egy szálal egyszerre kijelentették, hogy ők szolidarisak velem.

S a cseh szolgálatba lépést megtagadják. A zsupán beszélt arról, hogy egyet a vármegye házáat megszálló 50 szuronyos cseh baka közül, hogy

erőszakkal távolítsam el miniket ősi székházunkból.

„Őn elűz engem e helyről — mondám a cseh zsupánnak —, amelyet a magyar törvények alapján nyert a vármegye bizalmából töltöttem be és ahol mindig csak a nép érdekeit szolgáltam.

Nem tud felmutatni egyetlen tettet, amit hátrítottunk, vagy csak gúnyoltunk volna azért, mert tét volt. De előz még az

az idő, amikor visszatérünk!“ Aztán a végsőkéig feleségizott elkeseredéssel hagyta el ezt a házat s talán nem szívesen egy öreg embernek bevallani, hogy

férfi létemre zokogva öleltem át a kapu oszlopait.

— Nem, igazán nem hittem, hogy a jóslatom még az életemben valóra válik s megérhetem azt a nagy örömet, hogy Abauj-Torna

Dívtalos tavaszi cipők

nagy választékban, olcsó árban a

BELLA cipőüzletben

Piac u. 5. Hatvan uca sarok.

Az egyetemi rektor beszéde husz éves álmaink válórávalásáról

Szombaton avatták a debreceni egyetemen orvosdoktorrá Szűcs Sándort, Markóczy Ervint és Gara Györgyöt. Az új doktorokhoz dr. Bacsó Jenő egyetemi rektor a következő beszédet intézte:

— Történelmi időkben élünk s ha valamikor, úgy most van szükség a rendre, nyugalomra, s

nem szabad semmi olyat tennünk, ami azt a látszatot keltené, hogy a magyarság nem egységes.

Ime, a Gondviselés ismét kegyes volt hozzánk, s megengedte, hogy a magyar Igazság egy lépéssel ismét előre haladjon. Ma még nem tudni a végső kifejlődést, de

egyét már most is tudunk s ez az, hogy a lengyel és magyar az ezeréves Magyarország határain kezelt nyújthatott egymásnak s oly sok idő után ismét közös határunk van Lengyelországgal.

— Husz esztendei álmunk és vágyunk vált valóra ezzel a ténnyel s

vármegye közönségének képviselői és tisztikara elfoglalják az őket történelmi és erkölcsi jogon megillető székházat.

— A szomorú bucsuvétel után néhány nap múlva lesz annak 20 esztendeje — a vármegye meg nem szállott részébe, Szikszóra vonult a vármegyei tisztikar, amelyet a vármegye ideiglenes székhelyül választott. Végre csaknem 20 esztendő múltán aggodásunk, tépelődésünk és bánatunk öröme fordult: megtörtént a felvidéki magyar határsávnak visszacsatolása.

Mint egy tetet öltött álom, úgy ragyog felénk s fog a magyar történelem lapjairól örökre ragyogni: 1938 november 10-ike, amikor diés honvédek és százezernyi tömeg ujjongó sorfala közt bevonult Kassára fehér lován az ország bálványozott Kormányzója.

Most már ime e terem falai között ünnepeleljük az integer Abauj vizsaaállításának esodás eseményét.

kétféle tanulságot is meríthetünk belőle. Az egyik, hogy

az, ami az igazsággal ellenkezik, sohasem lehet örökéletű, a másik pedig, hogy ha a magyarság egy szívvel, lélekkel áll az igazság zászlója mellé, azt előbb, vagy utóbb diadatra is viszi.

A ruthén föld visszacsatolása s a közös lengyel-magyar határ megvalósítása olyan történelmi tény, melynek nemesak a közvélemény érdekelte, hanem az igazság minden barátja örülhet s talán még azok is, akik annak idején bűnös kézzel szakították el tőlünk s méltán szeszszidéltsimánknak nevezett kárpátországot, most belátják, hogy

mire vezetett az igazság semmibevevése és a féktelen éshallgatatlanság, s a jéktelen gyűlölet.

Doctor Urak! Ezekkel a gondolatokkal köszöntöm Önöket doctorrá avatásuk ünnepén.

Ma nyílik meg a Déri-Muzeumban a MANSz antik bútor-óra és régi debreceni családi portré-kiállítása

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének debreceni szervezete a Déri Múzeum termeiben nagyszabású antik bútor, óra és régi debreceni családi portré-kiállítást rendezett. A kiállítás anyaga teljesen megáfolyja azokat az állításokat, melyek azt mondják, — mintha Debrecenben művészet nem lett volna. A felsorakoztatott kiállítási anyag épen azt bizonyítja, hogy volt művészet, sőt lakásművészet is volt és a jómódú debreceni polgárok oly választékos ízléssel díszítették lakásukat, melyek határozottan széppéértékre és a művészet támogatására vallanak.

A moctani kiállításon Barabás, Orlay, Petrich, Dosnyay és más rég elhunyt mesterek remekjei ékeskednek és bizonykodnak. A kiállítás sajtóbemutatója szombaton délután volt és a fentiekben kívül még leszögezhetjük, hogy

ez a kiállítás nagy szolgálatot tesz magának a Déri Múzeumnak is, mert ez a kiállítás feltárja, hogy az egyes debreceni családok birtokában még milyen művészeti képek és tárgyak lehetők fel, melyek debreceni szempontokon kívül, — országos vonatkozásban is, — értéket jelentek. A kiállítás megszervezője Nagybakay Antalné és férje volt. Nagy és heteket igényelt munkájuk elrendezésében Greiner Mihály ny. igazgató és Erőss István ny. főszolgabíró segédkeztek nagy hozzájárulással és tudással. A ma megnyitott kiállítás részletes mellátására legközelebb visszatérünk.

.....
LAPUNKAT PARTOLJA. HA A TISZANTULI FÜGGŐTLEN ÚJSÁG-BAN HIRDETŐ CÉLUNK NÉL ESZKÖZLI VÁSÁRLASAIT

A zsidó gimnázium márc. 15-ii ünnepélye

Szép ünnepély keretében áldozott a nagy márciusi napok emlékének a zsidó gimnázium ifjúsága. A gazdag műsort Kardos Pál tanár beszéde nyitotta meg, ami után az ifjúsági énekkar adta elő Petőfi Nemzeti dalát. Az énekszám közben Jetz Albert I. o. t. szavalta a Talpra magyart. Ezután Klein József VIII. o. t. tartott ünnepi beszédet beszámolóva a márciusi eseményekről, majd Gerő György V. o. t. adta elő Liszt Magyar rap-szódiját, Winkler György III. o. t. zongorakiséréttel. Ezután Mohr István VII. o. t. szavalta Szép Ernő »Március virágja« c. versét. A műsor két utolsó száma Vajda Sándor VII. o. t. értekezése: Jókai a szabadságharcban és Glück Sándor VIII. o. t. szavalata volt. A szép ünnepélyt az elején a Szózat és a végén a Himnusz elének-lése egészítette ki.

Kávédelután a MANSz ban

A MANSz debreceni szervezete a MANSz Piac ucai Székházában szombaton délután kávé delutánt rendezett, melyen a tagok igen nagyszámban jelentek meg. A kávédelutánon megjelent losonci Lossonczy Istvánné elnök-nő, aki meleg szeretettel üdvözölte Uray Sándor ref. püspökhelyettes MANSz igazgatót nevenapja alkalmából. A meleg hangú üdvözlésre Uray Sándor keresetlen szavakban válaszolt köszönetet mondva a figyelemért. A kávédelutánt Biblia-magyarázat követte.

Tavaszi és nyári szövetmintáim megérkeztek, melyből szolid árakért elegáns munkákat készítek
PADLÁS MATYÁS
uriszabómester
Simonffy u. 42.

Kerületi asztali teniszverseny ma, vasárnap délután. Keletmagyarország 1939. évi asztali tenisz bajnoki versenyeit a DTE nem a Magosi György tér 9. sz. alatti tornacsarnokában, hanem a Kereskedő Társulat Ferenc József út 8. sz. alatti I. emeleti dísztermében ma délután fél 2 órai kezdettel rendezi meg. A versenyre igen nagyszámú nevezés érkezett, úgyhogy minden versenyszámban igen erős küzdelem vár kilátás.

Debreceni statusquo ante izraelita anyahitközség.

Hirdelmény a pászkáról

Budapesten, rabbiságunk felügyelete alatt a higénia és legmodernebb sütéstechnika eljárásaival finom pészachi lisztünkkel készített s zárt dobozokban forgalomba hozott pászka árusítása hétfőn reggel 8 órakor kezdődik Piac uccs 81. sz. alatt az első emeleten.

Pénztár és raktár ugyanott van. A pászka ára P 1.10 kilogramonként.

A dara ára P 1.20. Mindenkinek saját legjobban fel-fogott érdeke az, hogy ünnepi pászkáját biztosítsa és mielőbb hazavigye.

As Elnökség.

A egyhe

A debreceni sárnap című hárs Nagy Sár egyházi főjegyet két írt »Mit es hoz a Felvidék« Mivel ez a ke formátusságát ben érdekl, a d alábbiakban m

»A trianoni szakított és Csé tolt felvidéki reformátusok h tet alakítottak mely Pozsony központtal az mör megyéig t Egyházközség díg ennek terü világban a Du lethez tartozó hogy milyen nak beosztása, vezés is hibás Egyházközség Dunántúl tart csak egy része tartozott az mely a Dunát egészen Trenc gyek északi h az elszakítás Egyházközség

»A Tiszáninból elszakított dék középső v gában, tovább Egyházközség kedett. Ennek póki székhely szombat volt házközség adta az ungi lyet a Kárpát hez csatoltak

»A harmadik kerület Rus igazodott és házközség tartoztak a be máramaros-ú és az ungi eg rületei, melye des Csehszlo amelyen a cse sitették. Köz székhelye a v kács volt.

»Ennek a h magyar refó letnek déli ré csatoltattak hazatért hozz matusoknak nagy része, m Cseh-Szlovák kában és északi hegye csekély léts gyarok, tehát

»Az új Zsir lás tárgyába nappán meg vény 3. §-a s sal akként in saعاتolt te házközség a lothez tér v kitották.

Hungar...
Ma, vasárnap
Hétfőn
a nagyszert...
Vas...
Deyka...

.....

A tiszántúli református egyházkerület és a Felvidék

A debreceni egyházmegye »Vasárnap« című hetilapjában dr. Juhász Nagy Sándor volt miniszter, egyházi főjegyző igen érdekes cikket írt »Mit csatoltak a Tiszántúlhoz a Felvidékből?« címmel.

Mivel ez a kérdés Debrecen reformátusságát a legszélesebb körben érdekli, a cikk nagyrészt az alábbiakban mi is közöljük:

»A trianoni békeszerződéssel elszakított és Cseh-Szlovákiához csatolt felvidéki területen a magyar reformátusok három egyházkerületet alakítottak. A nyugati részt, mely Pozsony, későbbben Losonc központtal az osztrák határtól Gömör megyéig terjedt, Dunáninneni Egyházkerületnek nevezték el, pedig ennek területe a régi magyar világban a Dunántúli Egyházkerülethez tartozott. Ez is mutatja, hogy milyen elavult egyházunknak beosztása, hiszen már az elnevezés is hibás volt. A Dunántúli Egyházkerülethez ma sem az egész Dunántúl tartozik, hanem annak csak egy része, ezenfelül régen oda tartozott az az óriási terület is, mely a Dunától északra terjed, fel egészen Trencsén, Árva, Liptó megyék északi határáig. Ezt a részt az elszakítás után Dunáninneni Egyházkerület névvel jelölték.«

»A Tiszáninneni Egyházkerületből elszakított rész, mely a Felvidék középső vidékeit foglalja magában, továbbra is Tiszáninneni Egyházkerület név alatt szervezkedett. Ennek központja és püspöki székhelye legutóbb Rimaszombat volt. Ez a felvidéki egyházkerület azonban területéből leadta az ungi egyházmegyét, melyet a Kárpátaljai Egyházkerülethez csatoltak át.«

»A harmadik felvidéki egyházkerület Ruszinszko területéhez igazodott és a Kárpátaljai Egyházkerület nevet vette fel. Ehhez tartoztak a beregi egyházmegye, a máramaros-ugocsai egyházmegye és az ungi egyházmegye azok a területei, melyeket a trianoni szerződés Csehszlovákiához csatolt és amelyen a csehek Ruszinszokot létesítették. Központja és püspöki székhelye a visszacsatoláskor Munkács volt.«

»Ennek a három csehszlovákiai magyar református egyházkerületnek déli részei most már visszacsatoltattak Magyarországhoz és hazatérti hozzánk a magyar reformátusoknak ottlakó túlnyomó nagyrésze, mivel a még mindig Cseh-Szlovákiában, illetve Szlovákiában és Ruszinföldön maradt északi hegyes területek aránylag csekély létszámúak laknak magyarok, tehát reformátusok is.«

»Az új Zsinat által a visszacsatolás tárgyában március harmadik napján megszavazott egyház törvény 3. §-a szerencsés elgondolással akként intézkedik, hogy a visszacsatolt területen minden egyházközség ahhoz az egyházkerülethez tér vissza, amelyből kiszakították.«

»Eszertint a Tiszántúli egyházkerülethez visszatér a beregi egyházmegyenek eseh megszállás alatt volt területéből mindaz a rész, amit hazánkhoz most visszacsatoltak, valamint visszatért a máramaros-ugocsai egyházmegyéből a néhány visszacsatolt egyházközség.«

»Ez a rész a megszűnő Kárpátaljai Egyházkerületnek csupán egy része volt, mivel az ungi egyházmegye ebből az egyházkerületből nem a Tiszántúlhoz, hanem a Tiszáninnenzhez kerül vissza, ahová Trianon előtt tartozott. Mivel Bereg vármegyeinek néhány községe és pedig Csongor, Nagydobrony és Kisdobrony régen is az ungi egyházmegyéhez tartoztak, ezek az ungi egyházmegyével együtt mennek a Tiszáninneni Egyházkerülethez. Bereg vármegye többi visszacsatolt része hazajön a Tiszántúli Egyházkerülethez, úgyszintén Ugocsa vármegyéből a néhány visszacsatolt község, ellenben Ugocsa több része továbbra is részben eseh, részben román elszakítás alatt maradt, éppen úgy, mint az egész Máramaros vármegye is.«

»A Tiszántúli Egyházkerület tehát Bereg vármegye visszacsatolt részéből kapja mindazt, ami régen a beregi egyházmegyéhez tartozott és Ugocsa megyéből kapja a régi máramaros-ugocsai egyházmegyét.«

hez tartozott és visszacsatolt pár községet. Ugocsa és Máramaros most felszabaduló részei is a Tiszántúlhoz kerülnek vissza. Kárpátaljai Egyházkerületnek ungi része, mint említettük, a Tiszáninneni Egyházkerülethez tér vissza.«

»A Tiszántúli Egyházkerület aránylag nem sokat nyer. A terület és a lélekszám zöme a Tiszáninneni Egyházkerületnek jutott. A Dunántúli Egyházkerület is visszakapja a maga régi területéből való egyházközségeket. A Dunamelléki Egyházkerület Cseh-Szlovákia felé nem volt megcsontítva és így az osztozásnál érdektelen maradt.«

»Megenlíjtük még, hogy Záhony község valamikor az ungi egyházmegyéhez tartozott, de Trianon után Magyarországon maradt és a felsőszabolcsi egyházmegyéhez csatolták. Most hazatér a régi ungi egyházmegyéhez és ezzel a Tiszántúli Egyházkerülethez.«

»A három csehszlovákiai magyar református egyházkerületet a következő kiváló egyházi férfiak kormányozták: a Dunáninneni Egyházkerület püspöke Sörös Béla volt, főgondnoka pedig dr. Szilassy Béla. A csehszlovákiai Tiszáninneni Egyházkerület püspöke volt dr. Magda Sándor, főgondnoka pedig Tornaallyai Zoltán. A hozzánk visszatérő, megszűnő Kárpátaljai Egyházkerület püspöke volt Bertók Béla és főgondnoka dr. Polchy István.«

egyszáz Dreher bonbon

Kassától Debrecenig

Debrecen, 1939 márc. 15., szerda. A szombat esti vonattal jelentős vendégek érkeztek Debrecenbe. A már több ízben hirdetett »Felvidéki matiné« szereplői. Mire ez az irás napvilágot lát, már végig is aludtak egy éjszakát a Nagytéplom szomszédságában.

Milyen az első élményük? Milyen gondolatokat ébreszt majd lelkükben az este s mit fognak gondolni, amikor elszállnak Méliusz és Csokonai városáról a márciusi hűvös éjszaka ködei? Idegenek kíváncsi szemében a mi egyhangú, megszokott életünk is új fényt nyer. Mi ezen az új fényt át szeretnénk megvizsgálni önmagunkat, hogy egy új Debrecenit lassunk...

Mert az ő életük mindenképpen új. »Uj életet!«. Kezünkben van ilyen címmel a felvidéki katolikusok szociális és világirodalmi szemléje. A »szociális« szót ritkítva szedte a fedőlap belső borítékján a nyomdász.

— Mit akarnak »új életükkel?« Dr Pfeiffer Miklós kassai kánok, főiskolás lelképásztor, a vasárnapi matiné egyik előadója, nyíltan megfelel a kérdésre, előbb az Ölvédi János, később a saját szavaival:

— A húszszentűs kisebbségi

sors a felvidéki magyarságnak sajtósági lelkiületet adott. Ez és a trianoni magyarság lelkiülete kello módon összehangolando.

— Csehszlovákia közéleti berendezkedése demokratikus és szociális volt. Ezt mutatja többek közt az általános, titkos, nőkre is kiterjesztett választójog; a demokratizált közigazgatás; a földreform; számos szociálpolitikai törvény, például a kötelező munkás-, rokkant- és agkori biztosítás.

— Ezen és hasonló demokratikus intézményből a felvidéki magyar kettőt tanult: megtanulta a cseheket, mit jelentenek a demokratikus vívmányok, ha azokat végrehajtják. De saját kisebbségi helyzetében sokszor azt is kénytelen volt megtanulni, hogy mit jelent egy nép számára, ha reá vonatkozóan e demokratikus intézményeket csak mostohán alkalmazták...

— Milyen tanulságot von le a cseh-magyar esetből Kassa kánoka?

— Elvárjuk, hogy mindezen, a nép széles rétegeinek javát, tehát az egyedül jogos államelt jelentő intézkedésekből és intézményekből (a fent idézettekhez még egy esemőt hozzáfűz Pfeiffer dr: kötelező, községi népkönyvtárak, valóban demokratikusan alacsony iskolai tandíjak etc. etc) ezentúl ne, mint eddig, kisebbségi kulturmozgásokat, hanem a nemzetünket megillető teljességet kapjunk. Kapjuk ezt persze ne csak mi, felvidéki magyarok, hanem Magyarország egész népe.

— Miféle ezt elvárjuk, nem utópisták, hanem realisták vagyunk.

— Tisztában vagyunk azzal, hogy a Trianonban megemlért, ott Magyarországnak távolról sem állnak rendelkezésre szociális és népi intézkedések végrehaj-

Uj áraink

ADLER

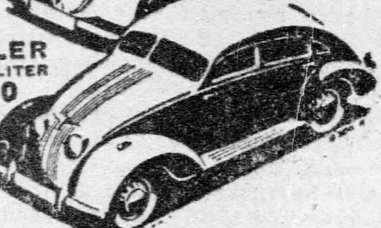
JUNIOR
1 LITER
3900
PENGE

ADLER
2 LITER
5410
PENGE

ADLER
2.5 LITER
7180
PENGE

Körzetképviselő:
SZIKSZAY SÁNDOR,
Debrecen, Ferenc József út 60. sz.
Telefon: 12-45.

tására olyan erőforrások mint a dúsgazdag nyugati hatalmak által annak idején annyira dédelgetett Csehszlovákiának...

— De tisztában vagyunk néhány igazsággal. Például tisztában vagyunk azzal, amit a »Quadragesimo Anno« pápai körlevél is hangoztat, hogy t. i. társadalmi és közeleti katasztrófának csak úgy lehet elejét venni, ha a tehetősek nagy, súlyos anyagi áldozatot hoznak... Tisztában vagyunk azzal is, hogy oly agrárországban, ahol mamut-földbirtokok mellett agrár-nincstelenség vihararkai vannak, miben áll a »Quadragesimo Anno« végrehajtása...

Míg Kassától Debrecenig robot a vonat, ilyen üzenetek fénylenek át — a kitűnő felvidéki vendégek előfutáraként — a messze távolágon, a távolság várakozásain...

Valóban Uj Élet fog Debrecenbe érkezni.

Kassától — Debrecenig... Hej, sok debrecenit járt már ezen az úton Csokonaiék előtt és után... Most az út újra járhatóvá vált... Húsz évi borzalmas álmom után újra...

Üdvözlöt a kassai vendégeknek! Üdvözlöt a Kazinczy Társaságnak!

A hajdani »keresztyén respublika« felkél a Cegléd uceai temető homokjából és némán köszönésre bólint földöntúli fejével...

Versenyárgyalási hirdetmény

Közöljük az építőipari iparosokkal, hogy április hó 12-én, március hó 21-én, március hó 20-án őket érdeklő versenyárgyalási hirdetmény határideje jár le. Ezen közöljük, hogy a lakatos, kovács, kerékgyártó iparos tagjainkat érdeklő versenyárgyalási határidő jár le március hó 31-én, április hó 7-én és április hó 14-én. A felhívás az ipartestület hirdetőtábláján megtekinthető. Követő ipari érdekeltségűnk érdeklő versenyárgyalási határidő jár le március hó 27-én.

Hungária filmszínház

Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 órákor

Hétfőn d. u. 5, 7, 9 órákor

a nagyszerű új, magyar vigjáték: a

Vadrózsa

Dayka Margittal, Perényivel.

Rézsahelyivel, stb.

HIRADÓ!

Az Apollóban

Vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 órákor

Hétfőn d. u. 5, 7, 9 órákor

Scherlock Holmes, a mesterdetektív izgalmas kalandja:

a Sátán kulvája

Megjelöl: HIRADÓ!

Tarka sorok

Szomorú hírrel kell kezdeni a tarka sorokat. Rettenhetetlen munkatársunk, a Tarka sorok írója, mire ezek a sorok megjelennek, már határon egyenruhában foglalja el Ruszinszkót.

Bevonulásának volt egy édes epizódja. Amikor a behívó megérkezett, rettenhetetlen munkatársunk ijedten kiáltott fel:

— Te jó Isten! Én nem vonulhatok be!

A mindenfelől felhangzó kérdésekre a következő választ adta:

— Nem vonulhatok be, mert tarkoz a kámbán...

De nemcsak a Tarka sorok írója az egyetlen. A Tiszántúli Független Újság egymásután küldötte a ruszin föld elfoglalására munkatársait. — Egyetlen nap alatt négy ember öltözött be az angyalbőrbe, majd következett az ötödik is. Kénytelen volt a lap Budapestre hazahívni a már március eleje óta fenntartózkodó fiatal segédszerkesztőt, az ismert költő-újságrót. Éppen a legjobb időben érkezett haza, mert amikor befutott, a főszerkesztőn kívül egyetlen emberből állott az egész munkatársi gárda.

De meg kell emlékeznünk arról a — hogyismondjuk már — kínos esetről is, amit egyik elsővonalbeli színészünk felesége rendezett. — s amiről még a fővárosi lapok is írtak. A szöke asszony ugyanis valamelyik nap jót mulatott a Fehér Szalonban és egyszer csak felpattanva odakiáltott a melettük lévő asztalnál ülő debreceni földbirtokosnak, aki a Csodaszarvas jelvényét hordotta kabátján:

— Mit fixiroz engem ez a zsidó? A földbirtokos bekíteni próbált, de az ismételt kifakadásra kijelentette, hogy nem zsidó, mintahogy nem is az, hanem a MÉP egyik vezetője. A volt művész azonban felelt:

— Bizonyítsa be!
Mintán ez némi akadályokba ütközött, a művész a földbirtokos fejéhez vágott egy poharat, majd lezsidóhérencezte a csútitani akaró főurat is, aki azonban kijelentette, hogy ő olyan joggal fogadja el a zsidó vendég pénzét, mint a művész férje a zsidó színházlátogató pénzét. Mellesleg a főúr sem volt zsidó.

Az ismert művészpár már el is költözött az Arany Bikából.

Kedvesebb eset már az, ami egyik telefonelőfizető történt. Ugyanis megkérdezték a telefonszámok, — a Hungária mozi tévesen gépelte le új számát és az összes lapok tévesen közölték. Ennek eredményeképpen az egyik peches debreceni telefonelőfizető napok óta dühöngve szítja a technika modern vívmányait, mert naponta átlag ötpercenként akarják rábírní arra, hogy a Hőféherke és 7 törpe előadására tegyen félre egy-egy jegyet...

— Az Iparművészeti Társulat pályázata otthonépítési, lakberendezési tervek készítésére. Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat otthonépítési, lakberendezési és bútortervek készítésére pályázatot írt ki. A pályadíjak összege 4500 pengő. Művészi értékű, cészerű, korszerű, magyaros, olyan tervek kíván, amelyek a városi és falusi közép- és kispolgári osztály számára a beszerzést anyagi szempontból lehetővé teszi. A pályázaton az Országos Magyar Iparművészeti Társulat vagy a Magyar Iparművészek Országos Egyesületének tagjai vehetnek részt.

Divat cipőket, valamint érzékeny és fájós lábakra gyógy- és orthopéd cipőket, továbbá kellemesen viselhető lúdtalp betéteket a legnagyobb sikerrel készít **Takács János** aranyéremmel kitüntetett cipésmester **Batthyány-u. 4.sz.** Takarékosági cég.

Repülés

A vitorlázó repülést a madaraktól tanulta meg az emberiség

Az elmúlt vasárnap a Kereskedő Társulat dísztermében nagy érdeklődéssel kísérte tartotta meg előadását Wizer F. Aladár a vitorlázó repülésről. Az előadó nagy felkészültséget tanúsító előadásában többek között az alábbiakat mondotta:

Lilienthal Otto német mérnök az első, aki az 1890-es évek elején a vitorlázó repüléssel kísérletezett. A nagy ragadozó madarak repülését figyelte meg, amint kiterjesztett és mozdulatlanul merevített szárnyaikkal óráhszatsz keringtek a levegőben és nemcsak fenn tudták magukat tartani a levegőben, hanem még emelkedni is képesek voltak.

A vitorlázó repülésnél a madarak a szél erejét hasznosítják a repülés céljaira. A felfelé áramló levegő ugyanis mintegy a szárnyuk alá nyúl s minden további erőfeszítés nélkül fenntartja őket.

A vitorlázó repülésnél a madár a kormányzáshoz szükséges mozdulatok kívül szárnyaival más mozgást nem tesz, tehát munkát nem végez. Ha a szárnycsapásokkal halad vízszint, az neki munkába és fáradságba kerül. Mégis azt látjuk, hogy a repülésnek van olyan szakasza is, amikor szárnyai mozgásával röpti magát tovább. Kétségtelenül ezt nem szórakozásból teszi, hiszen fáradságába kerül, tehát nyilvánvaló, hogy repülés közben kellett valaminek változnia, amitől a vitorlázás lehetősége függ és ami őt a szárnycsapás repülésre bírja. Ez a madár testének szerkezete nem lehet, mert ha ettől függne a vitorlázás lehetősége, úgy állandóan vitorlázó repüléssel haladna. Már pedig nem így van. Kétségtelen tehát, hogy a madarat övező légrétegeknek olyan energiával kell bírniok, amelyet a repülés céljaira felhasználhatunk és hogy tényleg a légrétegeknek van ilyen energiája, bizonyítja az, hogy a vitorlázó madár kénytelen röptének ama szakaszában motorikus repülésre folyamodni, amelynek nincs a repülés szempontjából hasznosítható energiája.

A vitorlázás repülésének lehetősége 3 előfeltételtől függ: először egy megfelelő nagy, de könnyű szárnyfelület, 2. elegendő nagy önsúlyosság és 3. egy felfelé áramló légréteg. Ugyanis a levegő a bennemzőgő szilárd testre erővel fejt ki. Minden ilyen erő légierő és annak mozgatósi irányú összetevőjét légellenállásnak nevezzük.

Ezen erőhatások nagysága függ a testnek a mozgás irányi merőleges vetületi területétől, a mozgás sebességétől négyzetesen és az úgysevezett formátényezőitől.

A repülés élettani hatása az ember szervezetre. Március 24-én délután 5 órai kezdettel a Kereskedő Társulat dísztermében dr. Katona Ferenc állami iskolai orvos »A repülés élettani hatása az ember szervezetre« címen előadást tart az ifjúság részére.

Iskolai AERO körös értekezlete. A Debreceni Repülő Club kebelében alakult iskolai AERO körök március 22-én értekezletet tartanak, amelyen időszerű dolgokat be-

szélnek meg. Az iskolai AERO körök nemes versengésre készülnek. Már megkezdtek a különböző modellek készítését, amelyet az állami repülő kiállításon mutatnak be.

A Debreceni Repülő Club vezetői megtekintették a csörlőszerkezetet. Részletesen beszámoltunk arról, hogy a vitorlázó gépek levegőbe emelését elősegítő csörlőszerkezet megérkezett Debrecenbe. A Debreceni Repülő Club műszaki osztályának gépészeti szakemberei a napokban tartották meg a csörlőautó szemlét és megkezdték a csörlőszerkezet felszerelését.

A Debreceni Repülő Club 800.000 repülőbéllyegét hozott forgalomba. A Debreceni Repülő Club a repülő sport fejlesztése érdekében 800.000 darab repülőbéllyegét hozott forgalomba a kereskedők megértő támogatása folytán olyan formában, hogy a kereskedők a kétfilleges repülőbéllyeg az egypengőes felüli vásárlás számlájához esatolják. A debreceni vásárló közönség körében szintén megértésre talált a repülőbéllyeg forgalombahozatala, mert mindenütt kérték a bélyegeket. Több üzlet pénztáros kasszonya abba a szerencsés helyzetbe került, hogy az eladott repülőbéllyegek száma már meghaladta azt a számot, amely a számláiban való részvételt jelenti.

Kísérletügyi szakbizottságokat szerveznek a kamaráknál

Az országos és a vidéki mezőgazdasági kamarák kiküldöttjei értekezletet tartottak a földművelésügyi minisztériumban, vitéz Lukács Béla államtitkár elnöklésével. Az értekezlet egyhangúlag állást foglalt az irányban, hogy a gazdaérdekek hathatós védelmére a legszorosabb együttműködés kívánatos a földművelésügyi kormány és a mezőgazdasági kamarák között. Ugyancsak szükséges a kísérletügyi intézmények és a mezőgazdasági kamarák együttműködése. E célból a kísérletügyi tanácsnak olyan kiegészítését javasolták a mezőgazdasági kamarák, hogy minden kamara részéről kuriánként egy-egy gazdával és az illetékes szaktisztviselővel bővítsék ki a kísérletügyi tanács. A kísérletügyi tanács és a gyakorlati élet közötti kapcsolat fenntartására a kerületi kamaráknál kísérletügyi szakbizottságok szervezendők.

Ugyanígy értelemben volna kiegészítendő a növényvédelmi szolgálat is. A búza- és lisztmárkázás kérdésében keverő tárházak létesítését határozták el, amelyekben a minőségbizák keverése által standardminőség lesz előállítható, úgy búzából mint lisztből. Megbeszélés tárgyát képezte a biztosítás állami felügyeletének hatályosabbá tétele és a biztosítással kapcsolatban az agrárérdekek fokozott védelme, amire vonatkozóan az Alsóduánántúli

Mezőgazdasági Kamara nyújtott be javaslatot biztosítási ügyosztályának 2 éves tapasztalatai alapján. Foglalkozott az értekezlet a kamarai ellenőrzésnek a szarvasmarha- és loértékesítésre való kiterjesztésével is, amely ellenőrzés a loértékesítésnél már előnyösen bevált. A földművelésügyi minisztérium kiltásba helyezte, hogy ezeket az értekezleteket lehetőleg havonként megtartsa.

A Ludov'ka Akadémia adománya „Magyar Ház” céljára

A pozsonyi »Magyar Ház« céljaira a Ludovika Akadémia táncestéve alkalmával 630.50 pengőt gyűjtött össze vendégeitől.

Az akadémia vendégei nemes ajándékkészségükkel bizonyosságát adták annak, hogy még szórakozásuk közben sem feledkeznek meg a felvidéki magyarság iránti igazi együttérzésükről.

Az akadémia parancsnokság ezúton nyugtazza vendégei adományát és mond köszönetet.

GYÁSZROVAT

Mély fájdalommal és megtört szívvel tudatjuk, hogy felejtethetetlen drága jó testvérünk Steiner József öcskavaskereskedő folyó hó 17-én elhunyt, temetése folyó hó 19-én, vasárnap délután fél 3 órakor lesz az izr. temetőben.

Madarász Gyula MÁV bádogos 51 éves korában két. h. súlyos szenvedés után elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető II-B. sz. ravatalozó terméből református szertartással. — Lakása: Virág u. 17. Pusztai temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás:

Mindazoknak, akik özv. Faragó Istvánné, szeretett édesanyánk elhunytá alkalmából mély bánatunkban részvételt osztottak, ezúton mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás.

Köszönetünket nyilváníttjuk mindazoknak, akik szeretett fiunk, Rompa István utász tizedes temetésén megjelenésükkel igyekeztek enyhíteni fájdalmunkat és koszorút hoztak.

Rompa család

Uj temetkezési intézet

Cégjelenés

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.
Telefon 33-90

Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Exhumál, szállít, temet.

A halott

A napokban az emetetőn mentem volt sietős dolgok kásonhoz híven tem az ötletes. Abogy így bukdtól sirhantra, emarványoszlopon letésemre a kőtöltő a szememből 1881.

Először nem édoigot, azt hittem gó elfelejtette feladogult elhalálozó hamarosan rájött mester nem mulasztó olyan munkát a temető jogszágednek: felirta ember nevét és s

Mikor erre a fiam, még jobban Megrendületen gBálintra, akinek leg az enyészet hant felett, mikőtétál, aktákat gveszekedik vagy barátját kíséri ki

Mindzert pillanattam át s bámulta bernek a bátorságersze elevenen a halállal, volt a nevé, hogy a lesége sírházhoz ott lássa azoké kgen visszaadtak

Nem tudom, fo la, hogy kiesoda Bálint, de amig sírkövön befejezés néztem, úgy érez ember már félig aki a sír mélyé szabadságot kap bajos ügyeit elint

Irógép

Sohasem tudol vele. Oriási előny nem tudom megkodását, zörgő khasem voltam a sege, mindig a az emberiség nagtam bennük, de hasem tudtam. Mi, emberek a le munkát is esendül kü szoktuk elvégben a gépek a legka elvégzésekor sikoltoznak, jaj nek s rángatózna lelős ember.

Sokan ezt a acélmuzsikájának egy gyártelep magam is tapaszt gépek tengelyeik, és dugattyuik lük macabre pokoli dítják a lelkünk kus félelem veszünk, félünk, hösszevesszünk esont ferré örölnék benn dött acélszerkezet

Az a kis masinatomon fekszik, gépvilág csodájá ró négyzögletes, rajta az ábe öslyek éppúgy e újjaink irányítá verset költünk v tet szövegezzük. A ben van, hanem a betük irtózatossenek, mibelyt hozzágyulunk. K ültük az asztal m vüres stilsztika

Pi

3 B4 C4 A4

5 B6 A6

D5 C6

A6 B6 A5

C6 D5 C

A6 B6 A5

C4 B4 D3

Hétsz

szó

húzá

n vagy

Pillanattfelvételek

A halott

A napokban az egyik debreceni temetőn mentem keresztül. Nem volt sietős dolgom s így régi szokásomhoz híven olvasgatni kezdtem az ötletes sírfeliratokat. Ahogy így bukkácsoltam sírhant-ról sírhant, egyszer az egyik márványoszlopon legnagyobb meglepésemre a következő felírás ötlött a szemembe: Gulyás Bálint 1881.

Először nem értettem tisztán a dolgot, azt hittem, hogy a kőfaragó elfelejtette felvélni a megboldogult elhalálozási évét, de aztán hamarosan rájöttem, hogy a derek mester nem mulasztott el semmit, sőt olyan munkát végzett, amelyet a temető jogszabályai meg sem engednek: felírta a sírkőre egy élő ember nevét és születési idejét.

Mikor erre a felfedezésre jutottam, még jobban megdöbbentem. Megrendülten gondoltam Gulyás Bálintra, akinek a neve itt díszleg az enyészet kertjében egy sírhant felett, miközben ő a korzón sétál, aktákat gyárt, ügyfeleivel veszekedik vagy éppen a legjobb barátját kíséri ki utolsó útjára.

Mindezt pillanatok alatt gondoltam át s bámultam ennek az embernek a bátorságát, akinek van mersze elevenen eljegyezni magát a halállal, volt mersze idevéstetni a nevét, hogy amikor kijön a felesége sírházhoz, a saját nevét is ott lássa azoké közt, akik már régön visszaadattak az anyaföldnek.

Nem tudom, fogalmam sincs róla, hogy kicsoda lehet ez a Gulyás Bálint, de amíg a sírkövét és a sírkövön befejezésre váró feliratot néztem, úgy éreztem, hogy ez az ember már félig halott. Kísértet, aki a sír mélyéből néhány napi szabadságot kapott, hogy ügyesbajos ügyeit elintézzé.

Írógép

Sohasem tudok megbarátkozni vele. Oriási előnyeit elismerem, de nem tudom megbocsájtani hangoskodását, zörgő kiabálását. En sohasem voltam a gépeknek ellensége, mindig a nagy segítőtársat, az emberiség nagy jóltevőjét látam bennük, de szokásaikkal sohasem tudtam megbarátkozni. Mi, emberek a legfogcsikorgatóbb munkát is csendben, feltűnés nélkül szoktuk elvégezni, ezzel szemben a gépek a legesekélyebb munka elvégzésekor is tébolyodottan sikoltoznak, jajgatnak, prüszkölnek s rángatóznak, mint a hideg-élős ember.

Sokan ezt a gépek fenséges acélmuzsikájának nevezik s egy-egy gyártelep megtekintésekor magam is tapasztaltam, hogy a gépek tengelyeik, lendítőkerekeik és dugattyúik lüktetésével a danse macabre pokoli hangulatát zúdítják a lelkünkre. Valami kozmikus félelem vesz ilyenkor erőt rajtunk, félünk, hogy lesúlytanak, összezuznak esontliszt és husmalterre örölnék bennünket e tébolyodott acélszerkezetek.

Az a kis masina, mely az íróasztalomon fekszik, e nagy modern gépvilág csodájában tartozik. Apró négyszögletes, fekete szerkezet, rajta az abc összes betűivel, melyek éppúgy engedelmeskednek újjaik irányításának, ha lírai verset költünk vagy ha hadüzene-teszvegezzük. A hiba nem is ebben van, hanem abban, hogy ezek a betűk irtózatosan zakatolni kezdenek, mibelyt a billentyűkhöz hozzányulunk. Képzelnék csak el: állunk az asztal mellett s egy bravuroos stilsztika megoldáson vagy

logikai okfejtésen gondolkozunk. Elmerülünk a lélek csendjében s amikor a megfelelő megoldást megtaláljuk és gondolatainkat papírra akarjuk vetni, írógépünk, mint egy öreg kotló, elkezd csipogni és rikácsolni, úgy hogy gondolataink legtöbb esetben mint megriasztott madarak elrepülnek.

Ilyenkor mindig eszembe jut, hogy mennyivel jobb és hűségesebb társa volt az íróembernek a toll és a ceruza. A lélek feneketlen mélységbe merülhetett, felfizálhatott a Tejtúg, keresztül-kasul barangolhatott a nagyvilágban, csapongásában nem zavarta semmi, a toll csendesen, feltűnés nélkül jegyezte le a lélek vándorlásának nyomait.

Mióta azonban ez a szerenésért len kis gép az asztalomon van, nem ösmerem a léleknek ezt a nagy magabafeledkezését. Ha írók valamit, állandóan csiripel, kotyog, minden egyes szavamra hangos megjegyzéseket tesz, sőt sok esetben úgy érzem: kinevet.

Igy nem esoda, ha komoly aggodalommal nézem, hogy az írógép az írói rendigénytelen, de harcoss kis fegyverét, a tollat, lassan-lassan merő szimbólumma silányítja. Igaz, sok-sok évszázaddal ezelőtt ugyanez a sors jutott osztályrészül a stilusnak is, gyakorlati szerepe alól feloldották s egyszerű elméleti, szövevényes fogalom-má létesítették, de ez a történelmi példa egy cseppet sem enyhíti ellenszenvemet az írógép iránt. Sokszor úgy próbálok bosszút állani rajta, hogy napokon keresztül kihívóan tollal írok. De mind ez nem sokat segít, az ilyen bosszú nemegyéb keves öncsalásnál. Ismerve korunkat, tudom, hogy a néma, igénytelen kis toll és a hangoskodó írógép közötti hare kimenetele egy percig sem lehet kétséges.

Március népe

A március tizenötödikét évek óta Petőfi-versek olvasásával ünneplem meg. Ugy hiszem, nincs ennél méltóbb ünnepelés. Petőfi volt ennek a nagy tavaszi nyugtalanságnak legnagyobb élesztője. Ő volt az, aki megértette velünk, hogy a Kárpátok medencéjében ez a szó, hogy tavasz, nem természet, hanem társadalmi vonatkozású fogalom s ez a szó, hogy Március, nem változó felhőzetet, a derűborus időt, hanem a vért, a pezsdülést, a fogadkozást és munkára való felkészülést jelenti. Petőfi volt az, akinek véredény- és idegrendszerében legtisztábban lüktetett a történelmi sors, a történelmi Magyarország s aki éppen ezért meggyőző erővel hirdette, hogy nekünk mindig a Március teremtő lázában kell élnünk. Ő volt az, aki népünket Március népévé avatta s a Márciust a magyar éledő öntudatának örök szimbólumává.

Bizonyítékul szeretném néhány sorát idejegyezni. De nem merem. Félek, hogy kigyullad a papíros.

László Gyula.

Hétszáz ezer pengőt nyerhet az osztály-sorsjáték április 4-én kezdődő húzásain, ha szerencse sorsjegyeit

Buray Sándor

m. kir. oszt. sorsjáték főelárusítónál veszi meg
Debrecen, Ferenc József út 14.

ITT A TAVASZ!
Elbredjéntudatára
hogy,
Legjobb minőségű árukat legolcsóbban
FEUER DIVATHÁZBAN
SZEREZHETI BE!

Raktáron tartok mindenféle női és férfi divatszöveget, divatselymeket, mosóárúkat, paplanokat ágy- és asztalgarnitúrákat. Női, férfi- és gyermekfehérneműket. Baby kelengyékét, ernyőket, divatretikülöket. Iskola- és utazótáskákat, harisnyák, cernák, gombok és mindenféle kötött-, szövött- és rövidárúkat.

TAKARÉKOSSÁG.

SZABOTT ÁR.

DEBRECEN, CSAPÓ-UTCA 26.
TELEFON: 16-86.

Kerületi tűzoltóanfolyam Debrecenben

Megírtuk már, hogy március hó 16-án 39 hallgatóval megkezdődött Debrecenben a 13. kerületi tűzoltóanfolyam. E tanfolyamon már részt vesznek a csuh megszállás alól felszabadult felvidéki tűzoltóságok kiküldöttjei is, és pedig 22-en s ez által megkezdődött a felvidék tűzoltóságainak az átszervezése. A tanfolyamon résztvevő hallgatók a következők:

Baka Bálint tanító Örös, Balogh Pál községi tisztviselő Sarkad, Bodnár Endre tanító Geresely, Bodnár Károly községi irnok Nagyléta, Dombi János gazdálkodó Szöllöske, Farkas Vilmos géplakatos mester Kiskövesd, Nagy Iványi Fekete Géza földbirtokos Legenye, Fülöp Jenő Magyarsas, Gönczy László gazdálkodó Kistárkány, Horváth Imre tanító Hernádka, Jassó István ig tanító Battyán, Jávorkai József tanító Szalonna, Kassay Gyula ig. tanító Imreg, Kádár György szig. mérnök Ózd, Kántor István kereskedő üzletvezető Hajdúszoboszló, Szántai Kiss János tanító Múhi, Kiss Lajos napszámos Bodrogszerdahely, Kolozsváry László ig. tanító Csobaj, Körösi Barnabás kocsi-gyártó mester Gesztely, Lengyel Bertalan földműves Perbenyik, Leskó László földműves Bély, Lénártfalvi Lukács községi irnok Sajólad, Nyilas Gábor ref. tanító Komádi, Ovári József műszaki zórászoló Ózd, Palkó Mihály földműves Kosdobra, Papp László földműves Kisgérés, Patkó Mihály földműves Nagyviznyó, Péter Imre tanító Bodrogszentés, Poppelmajer Jenő kerékgyártó mester Biharkeresztes, Pótor Mihály

s. jegyző Szatmár-Ökörítő, Sütő Vince ácsegéd Zemplén, Szabó Béla cipész mester Nagykövesd, Szanyi Jenő gazdálkodó Baeska, Szirovi András asztalos mester Királyhelme, B. Stefan János földműves Sajószögéd, Torjay János kereskedő segéd Agcsernyő, Tóth Lajos mészáros és hentes s. Fehérgyarmat, Vadon József kéményseprő segéd Berettyóújfal, Vass András tanító Dévaványa.

A tanfolyam hallgatók hazafias gondolkodásuknak tanujelét adták már, amikor a Kárpátokban harcoló katonák meleg ruhájára 25.- pengőt gyűjtöttek össze s azt beküldötték Horthy Miklósné felruházási akciójára.

Jelentés az országos öntözőhivatal mu. t. évi munkájáról

A napokban került nyilvánosságra a m. kir. Öntözési Hivatal érdekes, elmúlt évi jelentése. Kétéves fennállása alatt a hivatal 5.2 millió pengős beruházást végzett, amiből 3.5 millió esik az elmúlt esztendőre. Tavaly 467 furást végeztek. A kuthálózat sűrítésére 74 új kútat létesítettek, főleg a tiszai rendszerben és a Hortobágy völgyében. Szaporították a csapadékmérő állomások számát is 27 új mérővel. Próbáduzzasztást végzett a hivatal a Hortobágy-Berettyó főcsatornán, hogy megállapítsa a talajvízszintemelkedést és a talajvíz mozgását. Különböző vizsgálatokat végeztek abból a célból, hogy a betonmunkánál milyen anyagot használjanak. Igen figyelemreméltó volt az az öntözögazdasági kísérlet, amelyet a hivatal 1300 holdas bérletén különböző szikes és kötött talajokon végzett. Az előmunkálatok itt már befejeződtek s így már a termelési kísérleteket is megkezdhetik. A tervezési munkák során elkészült a hékesszentandrási duzzasztómű, a tiszafüredi öntözrendszer építési terve, valamint a körösvölgyi öntözrendszer általános terve. Két év alatt 408.000 munkanapot használt fel a hivatal és munkabér címén 15 millió pengőt fizetett ki.

SHINHAZ MUVESZET

Könyves Tóth Erzsí beszámolója a Kardoss-szintársu'at izgalmas éjszakájáról

A ruszinszkói események Ungváron érték Könyves Tóth Erzsí, a Nemzeti Színház művésznőjét, akit Kardoss Géza igazgató vendég szereplésre hívott meg a március 15-én tartandó díszelőadásra, amikor a Feketeszarú cseresznye színművet tűzték ki műsorra. Az előadás azonban elmaradt azoknak az izgalmas eseményeknek következtében, amelyek a honvédség előnyomulását megelőzték. Könyves Tóth Erzsí most érkezett vissza Ungvárról Budapestre és az alábbiakban számol be Ungvár szerdára virradó izgalmas éjszakájáról.

— Húsz éve nem volt március 15-iki ünnepség Ungváron és most a város olyan nemzetiszínű pompába öltözött, ami meghatározó volt. Városágos zászlótenger volt a város és a színház 15-iki estélyére a jegyek elővételben elkelték.

Semmiről sem tudtunk, amikor kedden este 7 órakor hatalmas agyúdörrenést hallottunk. Mire kiszaladtunk a szálloda folyosójára, rémült arcokat

láttunk magunk körül: A esek megtámadtak! — mondták.

Ungvár népének fegyverzettségére jellemző, hogy ettől a pillanattól kezdve teljes kórosultéba került a város. Izgatottan várték az éjszakát.

Reggel fél regyig nem tudtunk aludni, olyan hatalmas ropogást végeztek a géppuskák.

Időnként a rakóták fénye világította meg a várost. Ekkor már a rádió bemondta, hogy az utimatum ideje lejárt.

Sétáltunk az éjszakában, mert a kíváncsiság kicsalt az utcára. Soha ilyen közel még nem éreztem a halált. Az utcán golyók süvítettek és tölem: őt lépésnyire egy férfit vittek a kapu alá.

Tudni kell, hogy az utca végén hadállások voltak. Fél négykor kis szünet állott be, reggel hétkor újból kezdődött az egész. Kardoss igazgató telefonált, hogy az előadás elmarad. Hazajöttem.

**Asszonyom! Szébbnek látja a tavaszt
Fábiánánál készült
kosztüm és tavaszi kabátokban
Péteria ucca 19.**

A színházi iroda jelenti:

Ma délután nagy lengyel-magyar örömmünnep:

**Hamvay Lucyvel
Ezredeskisasszony**

Vasárnap este, hétfőn A. bérlet 20. sz. kedén B. bérlet 20. számban

Diadalmas asszony

Jövő héten parádés bemutató:

Havasi napsütés

szenciációs szereposztásban: H. Neményi Lili, Hamvay Lucy, Szabó Ernő, Mányai, Bálint György, Kamarás.

Filmfutár

**Palotaforradalom
a Filmkamarában**

A Filmkamarában palotaforradalom tört ki. dr. Matolay Géza az ismert újságíró filmproducer-sege miatt.

Matolay ugyanis nem kamarai tag és így nem vezethet filmgyártást.

Mivel jelenleg 12 filmgyártási vezető van munka nélkül, a kamara, melynek hivatása tagjainak érdekeit megvédeni, nem engedélyezte Matolay működését. Persze ezalkalommal is kiderült, hogy nehéz

előírni valakinek, hogy saját, vagy rábizott tőkét másokra bizon. Így tehát érthető, hogy Matolay nem nyugodott bele a kamara döntésébe s azt megfellebbezte a kultuszminiszterhez, akitől az engedélyt meg is kapta.

A filmgyártási vezetők erre a gyártó cégekkel karöltve gyűlést hívtak össze, hogy a kamarán kívül

tiltakozzanak a történet ellen. Miután a kultuszminiszter eljárása törvényes volt, Matolay eljárása pedig teljesen érthető, nem hiszük, hogy ennek a tiltakozásnak bármilyen fogadata is legyen.

Műkedvelő film az utolsó húsz esztendőről

A Kormányzó Ur 20 éves jubileumára Orbók Attila, a neves író, filmet írt az utolsó húsz év történetéről egy rendkívül lebilincselő szűzsé képesen. A film címe:

Magyar golyó.

Ezzel kapcsolatban a Műkedvelők Országos Egyesületének keretében felmerült az a terv, hogy

a filmet műkedvelőink készítsék el oly módon, hogy a filmen szereplő sok száz résztvevő és rengeteg statisztika mind műkedvelő legyen.

A finanszírozást is a műkedvelők és az azokat eltartó vállalatok csinálnák oly módon, hogy

az egész országban egy penzós jegyeket árúsítanak, melyeket a mozik e film vetítésénél készpénzként fogadnának el a jegyvásárlásnál.

Ilyenképpen tényleg országos megmozdulás és csakúgy a tömegek lelkesedése hozná össze ezt a filmet, amelye hódolatélties tisztelt nyilatvanítás lenne Magyarország kormányzója iránt.

Festmények, mint főszerreplők
Bókay János kitűnően szép Bün-tetés című novellájából készült fil-

met Ráthonyi Ákos, a tehetséges fiatal rendező. A filmnek külön érdekessége, hogy a rekvizitumai között

egy sorozat kitűnő, művészi erejű festmény szerepel, amelyeket a filmen a főszerreplő-jetű készít a feleségéről. Azok a változások, melyek a festmény-sorozatban észlelhetők, fejezik ki a két ember közötti viszony változását.

A film elkészítéséhez tehát egy kitűnő portretistára, komoly festőművészre van szükség. Hogy ki lesz az a festőművész, aki ez az ér-

dekes feladatot vállalja, még annál kevésbbé tudják, mert a fő női szerepre sem találtak megfelelő szereplőt. Igaz, hogy ezt a kérdést Ráthonyinak könnyen sikerül majd megoldani — családi körben. A felesége ugyanis Tolnay Klári.

Legnagyobb siker — legnagyobb bukás

A hét legnagyobb sikere Danielle Darrieux Pesten készült filmje, a *Pesti kaland*. Legnagyobb bukás a *Vadrózsa*. Nem is érdemtelenül.

Szakszerű modern keretezés

**Berger üveg és porcellán
kereskedésében**

Fiac u. 58.

Az utótél elől visszafordulnak a vándormadarak

A hirtelen téliesre fordult időjárás visszavert a néhány nap óta tavaszthírdető madárhírnököket, még az énekes rigó is elhallgatott.

A Meteorológiai Intézet sajnos még mindig télies időt jelent. — Egyideig még hidegre van kilátás. Madárvilágunk tavaszthírdetői a hideg beköszöntésére visszafordultak, a madársereg a Duna déli vonalánál várakozik türelmetlenül. Ott még aránylag türehető az idő. Ha a most uralkodó hideg északi széljárás helyett beköszönt a meleg levegőt hozó délies légáramlás, az első nap megindul hozzánk a várakozó madártömeg.

Az utótél zordsága még az er-

dei szalonkát is visszakényszerítette. A szalonkás vidékeken más években ilyenkor már javában tartott a bőséges szalonkahúzás. Most egyetlen szalonkát se látni.

Lapjelentések vannak arról, hogy a golyók egy-két helyen már jelentkeztek, ezek a híradások mind tévesek. A golyók még Afrikában vannak. A szürke gémekek indultak útunk, a gémekeket tevesztí sok ember össze a golyókkal. Ahol pedig valóban golyót láttak, nem most érkezett, hanem jószívű emberek támogatásával idehaza áttelelt példányokról lehet szó. A hónap vége előtt a golyók jelentkezésére nem számíthatunk.

Önmagának árt, aki húzódozik az aratási szerződés megkötéséről

Néhány nappal ezelőtt bírt adott a Tiszántúli Független Újság arról, hogy egyes vármegyék földművelők lakossága még mindig vonakodik aratási munkákra elszerezni. Egyes főispánok ily értelemben tájékoztatták a földművelési kormányt is. Ezekre a tájékoztatókra a főispánok a földművelési kormánytól értesítést kaptak. A leirat mindenekelőtt arra kéri a vármegyék főispánjait, hogy a falvak népének személyes érintkezés révén hozzák tudomására: a földreform törvénye rövid idő alatt elkészül, a tulajdonképeni földosztás és bérlethez való juttatás azonban még hosszú időt vesz igénybe. Az ilyen országos akció lebonyolítása ugyanis nem történhet gyorsan. Eppen ezért nyomatékosan figyelmeztetni kell a népet, hogy

senki a földreformra való tekintettel ne húzódozzék az aratási, vagy gazdasági esztéti szerződéstől, mert ezzel csak önmagának és családjának árt.

Mindenki, akinek módjában van ilyen szerződést kötni, ne utasítsa vissza.

Ami pedig pedig a földművelők németországi munkavállalását illeti, a miniszter nyomatékosan közli az összes érdekeltekkel, hogy a kiszállításra kerülő munkáshadsereg az idén sem lesz több, mint tavaly, vagyis összesen 11.000 főnyi, mert ennél többet nem vesznek át a német gazdaságok. Ez a létszám pedig már betelt.

A munkások kiválogatása már megtörtént és most már egyetlen személy besorozása sem lehetséges. Noha ezt már mi is megtört, még

mindig írnak kérvényeket a főispánhoz, sőt sokan be is utasznak és személyesen kísérleteznek a főispáni hivatalban. Ezek sajnálatos költségekbe esnek, amely teljesen hiábavaló, mert az ideai létszám betelt.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A TISZANTULI FUGGETLEN UJSAGBAN HIRDETŐ CEGEKNEL ESZKÖZLI VASARLÁSAT!

A vidéki úriközönség

kedvence hotelje az

ESPLANADE

NAGYSZALLODA

Budapest, III., Zsigmond ucca 38/40. — telefonok: 151-735, 151-738, 157-299.

Szemben a világhírű Lukácsfürdővel és Császárfürdővel, a Rózsadomb alján.

Teljes komfort, folyó melegvíz, központi fűtés.

A Nyugati pályaudvartól 1 kisészakas távolságra.

A szálloda teljesen újjáalakítva új vezetés alatt áll.

**ELSŐRANGU CAFE
RESTAURANT,
POLGÁRI ÁRAK.**

Olcso szobák pensióval, vagy anélkül.

Hosszabb tartózkodásnál külön engedmények.

hire

A Tiszántúli Független litikai napilap. — S és kiadóhivatala: Fiac út 49. sz. Telefon: 20. Előfizetési ár: Egész felévre 14.40, negy egy óra 2.40 pen ennek a kétszerese ára hétköznap 8 fillér 20 fillér.

UGYELETES GYOGYSZ: Kigyó, Piac u. 30-35. Magyar kóter 15. Telefon: 16. Árpád tér 1. Tele: Sas Hatvan u. 11-39. Szt. Három kert. Szabó Kálmán fon: 17-09. Ujabb rendelet értül vasárnap csak gyogyszerárak tartatot.

— Egyetemi isten sárnap délelőtt egy kettő órakor a Kollriumában dr. Soós Istor, egyetemi magán az ígét.

— A KIE mára h delutánja a belpöli tekintettel elmarad.

— Cipésziparosok Közöljük a cipész zjaival hogy az évi r lés f. hó 20-án este fón) tartjuk meg a tanácsstermében. E gjuk a tagok figyelm néscsozasi és szavaz az gyakorolhatja, ak testületi tagsági dí ban nincs. Az elnök x Gönczy József József női szobásá ca 1.

— Felhívás az ügyelökhöz! Folyó után 3 órakor a Roy lévő Függetlenségi ben tisztújító közgy melyre az összes felügyelöket kivétel hívja a vezetőség.

— Vitéz Kolosvá hály a MEP ország vezetője. Báró Vay gyar Elet Partja Ors vaslatot tett a párt leg hogy a szervezési m latban az ország kü propaganda csoportok létesítsenek propagan párt a propaganda k ve! vitéz dr. Kolosvár országgyűlési képvisel

— Évtizedek óta hogy realis intézm sorsjáték és nagyot tak általa nagy ös új hivatalos tervét ja, hogy 88.000 44.000 számot, tehát solják és a szer négysszáz ezer, háro ezer, hetvenezer, venezer, negyvene ezer, húsz ezer stb. pénzt is nyerhetne nem nyerhetne egy kitartás kell itt is hát még ma egy melyik hivatalos feltétlen titoktartás elést is biztosítan

Szél

80, 20, 1re am lap

— Hazaker püspök Budag

— Elmarat

— Elmarat

— Elmarat

— Elmarat

— Elmarat

— Elmarat

— Elmarat

— Elmarat

— Elmarat

— Elmarat

— Elmarat

— Elmarat

— Elmarat

— Elmarat

— Elmarat

— Elmarat

Rádióműsor

MÁRCIUS 19.

BUDAPEST I. 8. Szózat.

Utána: Hanglemezek.

8.45: Hírek.

9: Unitárius istentisztelet a Koháry-utcai templomból. Prédikál József Miklós püspöki vikárius.

10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál

11: Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Domokos-rendi templomból.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30: Operaházi zenekar. Vezényel Rajter Lajos.

Szünetben kb. 13.10: „Világhíradó”. Máthé Elek dr. előadása.

14: Hanglemezek.

15: 1) „A hazai kukorica termesztésének hibái. Fleischmann Rudolf dr. gazdasági főtanácsos, kompolti áll. növénynevelő teleprezetelő előadása. 2) „Növényegészségügyi követelmények a faiskolában” Kaczián Viktor dr. növényegészségügyi szakosztály elnöke előadása. (A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadás-sorozata.)

15.45: A rádió szalonzenekara. Vezényel 16.30: Petőfi: „Bolond Istók”-ja. Elmondja Simonffy Margit. (Közművelődési előadás-sorozat.)

17: Oláh Kálmán cigányzenekara muzsikál.

Közben 17.35: Apostol a tanyán.” Lakatos Vince előadása a tanyai tanítókról.

18.30: „Rimaszombat, Gömörország fővárosa.” Szombathy Viktor előadása.

19: Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. — Vezényel Fige György Sándor.

Közben kb. 19.40: Sporteredmények.

20.10: Három egyfelvonásos. Rendező Barsi Ödön. — 1. „Vetélkedés.” Tréfa, Irta Sala Domokos. Személyek: Csaplárosné — Sir Alice; János gazda — Sala Domokos; Mihály bácsi — Kabók Győző. — 2. „Tik-tak.” Falusi jelenet. Irta Harsányi Zsolt. Személyek: Korcsmáros — Kürti József; Korcsmárosné — Báthory Giza; Keszeg Pista — Kézdy-Kovács Antal. — 3. „A kaszát vásárló paraszt.” Mikszáth Kálmán elbeszélése nyomán Irta Arató Béla. Személyek: Csomák Gergely — Kürti József; Müntz Jónás — Nagy Adorján; Komót Istók — Kézdy-Kovács Antal.

Utána kb. 21: Közvetítés a Pannóniaszállóból. Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.

Közben kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés.

22.25: „Liszt Ferenc és Strassburg.” Papp Viktor előadása.

22.40: Közvetítés a strassburgi városi hangversenypalotából, a székesgyház befejezésének 500. évfordulója alkalmából.

Utána kb. 23.30: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

23.50: Magyar nóták és csárdások — hanglemezekről.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 11.15: Nyári Rudi és Nyári Józsi cigányzenekara.

15: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.

19: „A barokk Kassa.” Vécsey Zoltán dr. előadása.

20: Hírek, ügétversenyeredmények.

20.20: Sosztakovics: I. szimfónia, 10. mű. (Hanglemezekről.)

21: Stanzel János zongorázik.

21.40: Időjárásjelentés.

MÁRCIUS 20.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek.

Hanglemezek.

Utána: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Bars vármegye élete ötven évvel ezelőtt.” (Felolvasás.)

10.45: „Kálmán József.” Irta Szentgyörgyi Elvira. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

Széderesték

Klein orth.

Étteremben

olcsón Piac u. 66.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.

12.10: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. — Vezényel Vincze Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Veress Károly cigányzenekara muzsikál.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyambírek, piaci árak, élelmiszerek.

16.15: A rádió diákkörének „Babits, a költő.” Makkay Gusztáv dr. előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

17.10: A Magyarországi Munkásdal-egyletek Szövetsége képviseletében a Pestszenterzsébeti Általános Munkás Dalkör, és a Csepeli Munkás Dalkör műsora. Vezényel Ujj József dr.

18: Látogatás a m. kir. állami Horthy Miklós szanatóriumában. Közvetítés Mátraházáról. Beszél Budinszky Sándor.

18.30: Sthymmel Miklós tánczenekara játszik.

19.15: „Nadasdy Ferenc a kolini csatában.” Julier Ferenc ny. vezérkari ezredes előadása.

19.45: „Néhány szó a magyaros öltözékéről.” Keresztes-Fischer Ferenc előadása.

20: Muszorgszkij emlékest, születése századik évfordulójának előestéjén. Szünetben kb. 20.25: „Ötök csoportja.” Fábrián László dr. előadása Muszorgszkijról.

21.20: Közvetítés a Ketter-étteremből. Lakatos Flóris cigányzenekara muzsikál. Kubányi György énekel.

Közben kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés.

22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

23: Hanglemezek.

BUDAPEST II. 18.30: „Miért nem én hoztam szünre a János vitézt?” Ditrői Mór előadása.

19: Német nyelvoktatás.

19.30: Szabó Ilonka, az Operaház tagja énekel zongorakísérettel.

20: Hírek.

20.20: Magyar szerzők szórakoztató zenéje. (Hanglemezekről.)

— Dr Révész Imre püspök Szeghalomra utazik. Dr Révész Imre püspök vasárnap délután dr Papp Ferenc kíséretében Szeghalomra utazik, ahol hétfőn a főgimnáziumban tesznek látogatást.

— Sándor-nap a városházán. Dr Kölesey Sándor polgármestert névnapja alkalmával számosan keresték fel barátai, ismerősei jó kívánságokkal. Az ünneplésből azonban jutott dr Balogh Sándor tanácsnok lb. főjegyzőnek, dr Kupinszky Sándor főjegyzőnek, dr Váradi Sándor árvaszéki ülnöknek és Erőss Sándornak, a Népjóléti Hivatal igazgatójának is.

— Az ózdi hőlévek ajándéka Moszcseki elnök számára. Ózdról jelentik: Az ózdi társadalom hőlévél kedves aiándékot küldtek Moszcseki lengyel köztársasági elnöknek, abból az örvendétes alkalomból, hogy hős honvédeink elérték a lengyel-magyar határt. Az ózdi hőlévek egy hatalmas, piros selyemből készült művészi kivitelű díszpárnát küldtek a lengyel köztársasági elnöknek.

— Dr Kölesey Sándor polgármester szemléje az elsőfokú közigazgatási hatóságnál. Dr Kölesey Sándor polgármester könnyebb letöltésű betegsége felkelve, szombaton délelőtt az elsőfokú közigazgatási hatóságnál tartott hivatalos szemléte. A dr Dömsödy Imre tanácsnok vezetése alatt álló hivatal az utóbbi napokban szinte emberfeletti munkát végzett és a polgármester mindent rendbenlévőnek talál.

ELADÁS VÉTEL CSERE
Hálók, ebédlők, kombinált szobák szőnyegek, modern konyhák, iroda bútorok, Széchenyi u. 6.

— Több debreceni előadó tart előadást a Soli Deo Glória konferenciáján. A Soli Deo Glória Szövetség április 2—4. között tartja Budapest konferenciáját. A konferenciának előreláthatólag több debreceni előadója és hallgatója lesz.

— A ruszin kérdékről beszél vasárnap Győrben Jaross Andor. Diósgyőrben jelentik: Jaross Andor felvidéki miniszter vasárnap a ruszin kérdékről beszél Ronkay Ferenc képviselő beszámolóján.

— A statusquo izr. elemi iskola a tanítás idejét és helyét hétfőn az iskola kapuin kifüggesztendő hirdetményen fogja közölni. Az igazgatóság.

— Segélykérés. Ma este két rongyoska burkolt gyermekével beállított szerkesztőségünkbe Kandy Józsefné, Kálmánchelyi uca 2. szám alatti lakos és elmondta nekünk, hogy férje bevonult katonának és ő a legnagyobb nyomorban, rongyosan maradt itthon két éves kis gyermekével. Arra kéri a jószívű és jobb módban élőket, hogy nyújtsák felé kezeiket és vegyék támogatásba. Mi a szegény asszonyt és családját Debrecen város szociális ügyosztályához irányítottuk, de olvasóinkat arra kérjük, hogy juttassanak segítséget a szerencsétlen és szegény családnak. Adományokat szerkesztőségünk a családhoz eljuttatja.

— A Magyar Vöröskereszt Egyesület Debrecen városi választmánya f. évi március hó 20-án, hétfőn d. u. 6 órakor a Városháza tanácstermében tartja évi rendes közgyűlését. Elnökség.

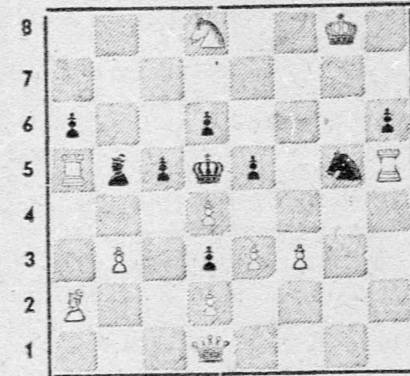
— Autó ezüsthől, aranyból, elefántcsontból, brokáthól, drágakőből. Egy angol gépkocsigyár elkészítette a világ legdrágább gépkocsiját a Berari herceg számára, aki a világ legdrágább emberének: Hyderabad Nizámjának fia és örököse. A tündérkocsi autókilincsei és egyéb fémvereteli ezüsthől, kormánykereke és kapcsói elefántcsontból készültek: üléseit a legdrágább selyembrokkal fedték; a hátsó ülés alatt sycamorfaból készült cocktail szekrényt építettek be, kézzel metszett hegyi kristálypoharakkal és aranydugós palackokkal; a kocsi oldalcsébében drágaköves arany tolett-készlet, a kartánlák üreges belsejében arany termoszpallacok rejlenek.

— 350.000 négyzetkilométer ismeretlen területet fedezett fel a délsarkú német expedíció. A német délsarkú expedícióról, amely tudvaleg 350.000 négyzetkilométernyi ismeretlen területet fedezett fel, újabb érdekes adatok kerültek nyilvánosságra. 1938. december hó 17-én hagyta el a német expedíció a Schwabenland nevű hajón Hamburgot. A fedélzetén két Dornier-típusú repülőgépet is vittek magukkal. Az expedíció tudósai között dr Ernst Hermann földrajztudós, dr Barkley biológus, dr Regula meteorológus, valamint Lange és Glurek földmérés-kutató vesznek részt a munkában. Az expedíció célja a bálnavadászat is.

27. SZ. FELADVÁNY.

F. B. Allen, Portsmouth Western Morning News 1939.

MATT 2 LÉPÉSBEN.

(Amsterdam, 1936.)
Benoni-védelem.

Knoch.

Világos.

1. d4, c3, 2. d5! c5, 3. e4, d6, 4. Fd3, a6, 5. a4, Hg7! 6. Hg2, Hg6, 7. Ha3, Fe7, 8. Hc4, 0—0, 9. 0—0, Hb7, 10. Fd2, b6, 11. c3, Bb8, 12. b4, Hd6, 13. bc5, bc5, 14. Bab1, Fd7, 15. Ve2, Vb3, Vc8, 24. Fd3, h4! 25. Ke1, Fd7, 26. f3, Hb5, 27. He2, hg3, 28. hg3, Fe8! 29. Kd1, Kf8, 30. g4, Hhb4, 31. H2f4: e4! 32. Ke2, Vd8, 33. Hb6, He5! 34. Fa6: Hf3, 35. Ff4, Fg5, 36. Fg3, Hd2, 37. Vb2, He4, 38. Fe1, Hf6, 39. Fe2, Ve7, 40. Kd1, Hd5! Világos feladta.

— Sándor-nap a református egyháznál. A református egyháznál szombaton Sándor nap alkalmából többen keresték fel dr Juhász Nagy Sándor egyházkerület főjegyzőt és dr Erdélyi Sándor egyházi számvevőt barátaival és ismerőseikkel, akik jókívánságaikat tolmácsolták.

— Lefoglaltak egy párizsi lapot és egy magyar sajtóterméket. A budapesti büntetőtörvényszék vizsgálóbírája március 14-én kelt végzésével elrendelte a párizsi Vu képeplap március 8-i számának lefoglalását. Ugyanakkor elrendelte a Világosság-nyomdában megjelent „A föld népe” című sajtótermék lefoglalását is. A vizsgálóbíró végzését a rendőrség foganatosította. Ma a képeplap és a szociáldemokrata sajtótermék példányait minden feltalálható helyen lefoglalták, a terjesztőket ellen pedig sajtórendőri vétség miatt eljárást indítottak.

— A „Duce” nem „Capo”. Az utóbbi időben Duce helyett sokan „Capo”-nak, vagyis „Vezér”-nek, „Főnök”-nek kezdték nevezni Mussolinit és a Capo elnevezés gyakran az újságokban is megjelent. A fasiszta párt hivatalos lapjában most közlemény jelent meg, amely felszólítja a fasisztákat, hogy mellőzzék a Capo elnevezést. A Duce szót — mondja a közlemény — semmilyen más szóval nem lehet helyettesíteni, mert ez a szó egyedül alkalmas arra, hogy megjelöljön egy embert és kifejezze egy forradalom és egy civilizáció jellemző vonásait.

— A hortobágyi vadlibázás megismétlését kéri a rádiótól. Részletesen beszámoltunk arról, hogy az elmúlt hét folyamán Budinszky Sándor, a rádió riportere kint járt a Hortobágyon, ahol a vadlibázásról csinált viaszfelvételt. A vadlibázást vasárnap már le is adta a rádió. A helyszíni közvetítés annyira megtejtett a közönségnek, hogy most többen azzal a kérelemmel fordultak a rádió igazgatóságához, hogy a hortobágyi felvétel ismétlését kéri.

Tavaszi szövetudonság

raktárra érkeztek!

Mikó László

posztőzletében

Piac utca 4.

A nagy világ e kívül...

Irta: Kovács Imre

Nem múlik el nap, hogy azokban ne olvasna az embertársaink munkásegyetemjei képviselőtestületei foglalkoznak a kérdéssel, közölnek híreket a munkásegyetemről és időnkint a közélet is megnyilatkozik és lomra inti az embereket. Ilyenkor 11.000 mezőgazdasági munkás lehet ki az idegen Németországban. Tehát annyi, mint a tavalyi. Egyszer már írtam a német munkásegyetemről és felhívom a munkásegyetem figyelmét arra, hogy ott sem teffel fenéki az ember, is sokat kell dolgozni, keveset és rossz a koszt. Sokat szerkesztőségbe, hogy megkapja a jobb Németországban mint itthon, mert ott 10 óra kanap, megfelelő szállás, a hazainál magasabb bérért elviselhetőbb az élet.

Távol áll tőlem, hogy a mezőgazdasági munkásegyetem lehetőségeit akadályozza. Mégis meg kell mondani a németországi munkásegyetem megoldás, mint ahogy a munkásegyetem a háborúelőtti állapotban 1900-tól a háborúig 15 millió magyar hazáját és ment a tengeren új hazát keresni. És mi lesz a hazánk? Az államalkotó munkások? A legalantasabb munkások kellett elvegeznük: szőlő, kékötökben, farmok, ták és nemcsak a munkások szemben kellett harcolniuk a munkássággal szemben feltételeken figyeltek a nép beszivárgását és elűzték. Sokan megtagadták, tudjuk, de a többi százazreknek, akik örököseket a keblükben élnek, jobb a sorsuk. Számítalakozásuk a hazatérés miatt. Az itthon maradt főleg sorai meggyöngyültek és ták folytatni a harcot, emelésükért indítottak, ez a helyzet. A földművelő honját e hazában, lognak és a határokon a megoldás. De hiába Németországba: egyszer jönni és ismét bele kell az itthoni viszonyokba, százan napi 10 órát dolgozni 16—18 órát kell. Ötöt keresnek, itt 2 volt a megoldás? Munkásság vivja ki a munkaidő és munkabérekét, 800.000 mezőgazdasági Magyarországon 11.000 pár hónapra jobbról, az nem segít. Mi százazreknek családostól millió agrárproletárnak ribb sorsot biztosítani a nép a hazai kérdésekre kezdek itthon berendezni ki jogos követeléseit, egyikünkre áll a költés: A nagy világon esen számodra helyet, verjen sors keze. Itt a halnod kell...

Tavaszi szövetségünk
raktárra érkeztek!!

Mikó László
posztóüzletében
Piac utca 4.

A nagy világon é kívül...

Irta: Kovács Imre

Nem múlik el nap, hogy az újságokban ne olvassuk az ember a németországi munkásexportról. Vármegyei képviselőtestületi ülések foglalkoznak a kérdéssel, újságok közölnék híreket a munkásság hangulatáról és időnkint a kormányzat is megnyilatkozik és nyugalomra inti az embereket. Úgy hírlik, 11.000 mezőgazdasági munkás mehet ki az idegen Németországba. Tehát annyi, mint a tavalyi évben. Egyszer már írtam a németországi munkásexportról és felhívtam a munkásság figyelmét arra, hogy ott sem tejjel fenékig az élet. Ott is sokat kell dolgozni, kevés a fizetés és rossz a koszt. Sokan írtak a szerkesztőségbe, hogy még mindig jobb Németországban dolgozni, mint itthon, mert ott 10 óras munkanap, megfelelő szálláshelyek és a hazinál magasabb bérek teszik elviselhetőbbé az életet.

Távot áll tőlem, hogy a magyar mezőgazdasági munkásság kereseti lehetőségeit akadályozzam. Mégis meg kell mondanom, hogy a németországi munkásexport nem megoldás, mint ahogy nem volt megoldás a háborúelőtti kivándorlás sem. 1900-tól a háború kitöréséig 1,5 millió magyar hagyta el hazáját és ment a tengereken túlra új hazát keresni. És mi lett a sorsuk? Az államalkotó nép szolgálói lettek. A legalantasabb munkákat kellett elvégezniük: szénbányákban, kikötőkben, farmokon dolgoztak és nemcsak a munkaadókkal szemben kellett harcolniuk, hanem a munkássággal szemben is, akik féltékenyen figyelték az idegen nép beszívargását és ellenségnek tekintették. Sokan meggazdagodtak, tudjuk, de a többieknek, a szűkebbeknek, akik örök honvágygal a keblükben élnek, nem a legjobb a sorsuk. Számítatlan megnyilatkozásuk a hazatérés mellett szól.

Az itthon maradt földmunkások sorai meggyöngyöztek és nem tudták folytatni a harcot, melyet fel-emelésükért indítottak. Ma ugyanaz a helyzet. A földmunkásság nem leli honját a hazában. Kifelé pislognak és a határokon túl keresik a megoldást. De hiába mennek Németországba: egyszer haza kell jönni és ismét bele kell illeszkedni az itthoni viszonyokba. Németországban napi 10 órát dolgoztak, itthon 16-18 órát kell. Ott 4-5 pengőt keresnek, itt 2 pengőt. Mi volna a megoldás? Az, hogy a munkásság vívja ki itthon is a munkaidő és munkabér szabályozását. 800.000 mezőgazdasági munkás él Magyarországon. Ha ebből 11.000 pár hónapra jobb sorsba kerül, az nem segít. Mind a nyolcszáz ezernek családostul a hárommillió agrárproletárnak kell emberibb sorsot biztosítani. Forduljon a nép a hazai kérdések felé. Igyekezzék itthon berendezkedni, vívja ki jogos követeléseit, mert mind egyikünkre áll a költő örök ítélete: A nagy világon é kívül. Nincsen számodra hely. Áldjon vagy verjen sors keze. Itt élned és meghalnod kell...

MAGYAR LEGENDA

Irta: Gulyás Gábor

Kigyulltak már a transzparenszek
És felzibongott a főváros.
A Duna széles aranysíkja
felfénylött a királyi Várhoz:
ezüstös, tiszta lánggal gyúlt ki
a meserejtő Halászbástya
s a koronázó templom tornya
ört állt a pesti éjszakába,
ört állt a pesti éjszakába...

Az uccákon, Budán és Pesten
minden házban zászlók lobogtak,
a nagykörűen, főuccákon
katonabakancsok dobogtak —
márciusi beszédek ize
érett a páras szürkületben
s Petőfi Sándor éreszobrára
két fehér galamb szállt le esendben,
két fehér galamb szállt le esendben...

Fehér galambok turbékolnak
és hirtelen — : esodák esodája,
az éreszobor fejét megrázva
felnézett a királyi Várra,
a Várra, melynek ablakából
építő kezét karbatéve
nézett a magyar jövődöbe
a nemzet egyetlen vezére,
a nemzet egyetlen vezére...

És ebben a szent pillanatban
hegyes Budán és völgyes Pesten
millió rádióknak torka
harsant a várakozó estben
s egyetlen hanggá összeforrva
imádságként szállott a szélbe,
hogy felszabadult, a miénk lett
a Kárpátok hegy-völgye, bérece,
a Kárpátok hegy-völgye, bérece...

Verecke honfoglaló útján
már magyar honvéd áll a vártán!
Örködik feltűzött szurornyval
Rákóczi hű népének álmán!
Lengyel testvérek boldog könnye
magyar testvér mellére csordul
s a bőrtőnajtók rozsdás sarka
rekedten sarkából kifordul,
rekedten sarkából kifordul...

Szállott a hír az éjszakában,
tizsmillió magyarra szállott —
véres emlékü menekültek
zokogták el a Miatyánkot,
százezer ujjongó torokból
szabadult fel a boldog éljen!
s százezer ember énekelte
a szent Himnusz, a titkos éjben,
a szent Himnusz, a titkos éjben...

És ekkor... túl a Miatyánkon,
túl a nemzeti imádságon,
szívek szabadult dobogásán,
az éljenen, az ujjongáson,
minden lélek mélyébe vágva,
belecsendülve minden hangba,
felzúgott orkánzó szavával
Mátyás templomának harangja,
Mátyás templomának harangja...!

A templom nehéz ajtajában
a harangozó megborzongva,
ijedt szemmel nézett a büszke
évszázados esodás toronyra.
»Ki húzza ott fenn a harangot?!
»Hisz az ajtón nem ment be senki!
»Halljátok emberek? Halljátok?!
»Ki az, ki szívünk megrettenti?!
»Ki az, ki szívünk megrettenti...?»

Emberök jöttek s főlő lábba!
mentek a megszentelt toronyba...
És fenn a harang lába mellett
megálltak bámulón, tolongva
és térdre estek és zokogtak
— Csoda! Csoda! — harsant az éj.
A harangkötél ingott-leugrott
Szent István áldott jobbkezeben,
Szent István áldott jobbkezeben...

Az új 42. M. Kir. Osztálysorsjáték
párhuzamos nyereségi esélyeket nyújt!
88.000 sorsjegy, 44.000 nyeresemény.
Fő- és nagy nyeresemények:

121 á	1.000
48 á	2.000
23 á	3.000
21 á	4.000
24 á	4.000
32 á	10.000
1 á	15.000
21 á	20.000
1 á	30.000
2 á	40.000
2 á	50.000
1 á	60.000
1 á	70.000
1 á	100.000
1 á	300.000
1 á	400.000

stb. stb. aranypengő.

Az elérhető legnagyobb nyeresemény

700.000

aranypengő.

Az I. oszt. sorsjegyek hivatalos ára:

Nyolcad 3 1/2 pengő	Negyed 7 pengő	Fél 14 pengő	Egész 28 pengő
---------------------------	----------------------	--------------------	----------------------

az összes főarúsítóknál, hol a fel-
tétlen diszkréción és pontos, figyel-
mes kiszolgálás biztosítva van. —
Rendeljen még ma, fizetni van
ideje legkésőbb a húzás előtt. —
A húzások április 4-én kezdődnek!

Néhány szó a törzsköcs magyarokról

A törzsköcs magyarok mozgal-
ma pár hónap alatt szinte észre-
véltlenül behálózta az országot.
Úgy terült szét a vidéken, mint
a szél. Nem készülődött, nem es-
nált propagandát, csak útakra indí-
tott egy szerény kis lapot, amelyre
rá van írva, hogy megjelenek tíz-
szer évente és ára 20 fillér. Olyan
természetesen fogadták mindenki
ezt a mozgalmat, mint hogy süt a
nap, esik az eső, vagy hófellegek
kavarognak a szélcsapások felett.
Úgy ismert meg az a mindenki,
mint amilyen természetessé tapo-
gatja meg saját kis testét az éb-
redő eseesemő vagy a kőborgásá-
ból összeteregetnyáj a jó pásztor
fűttyére a legelőn.

De érthetetlen és mégis esodala-
tos dolog, hogy a legszűkebb jobb-
oldalnak, amely tulajdonképpen a
magyarság védelmét viseli büszke
homlokán, egy szava sincs ehhez
a mozgalomhoz. Úgy megyen el mel-
lette, szóltanul, szinte lenézőn, leg-
feljebb ha egy-egy érvet sorakoz-
tat fel a mozgalom ellen.

Ebből következik aztán az a fur-
csa helyzet, hogy a jobboldali la-
pok emlékeznek meg itt-ott róla. A
színmagyarország végképpen kiszorul
itt az örök elelnékebe.

De még furcsább az, hogy az egy-
re erőteljesebben jelentkező mag-
yar mozgalmakat a szélsőjobb ré-
széről zsidóberenenek nyilvánít-
ják.

Na de hát a fák sem nőhetnek az
égig. Egyébként is a nagy fak
nagy árnyékot vetnek és a jó gazda
el szokta kerülni az árnyékokat. A
gallyakat évről évre nyesi, nyese-
geti. Marad a pusztá esonk és egy
szép napon ezt is tüze veti. Eppen
ez a mozgalom bizonyítja, hogy a
magyarság úr akar és úr tud lenni
a maga portáján.

A törzsköcs magyarok sarkányos
mozgalma a legtisztább eszmei út
az intellektuális magyarság szá-
mára. A parasztság nagy egyete-
messége minden mozgalom nélkül
is törzsköcsösen magyar.

Vasárnapi istentiszteleti rend

A református templomban: Nagytemplomban délelőtt 10 órákor dr. Farkas Pál, délután 5 órákor Balogh Ferenc. — Kistemplomban délelőtt 9 órákor dr. Soós Béla, délután 5 órákor dr. Bartha Tibor, délelőtt 11 órákor Uray Sándor. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órákor Baja Mihály, délután 5 órákor Csutoros Sándor. — Károlyi G.-téri templomban délelőtt 9 órákor Erdei Mihály, délután 4 órákor Hézszer Zoltán. Ispoly-templomban délelőtt 10 órákor Molnár Gyula, délután 5 órákor Kulcsár Dezső. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 órákor dr. Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 órákor Márki Kálmán. Homokkerti templomban délelőtt 10 órákor Kovács József, délután 5 órákor Szilágyi Mihály. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órákor Orosz János, délután 3 órákor Hertek Antal. Csapókeri templomban délelőtt 10 órákor dr. Danesházy Sándor, délután 3 órákor Kiss Lajos. Kerekstelepi templomban délelőtt 10 órákor Kulcsár Ferenc. Nyulási áll. iskola délelőtt 10 órákor Zimányi József. — Wolaffka telepi olvasókörben délután 3 órákor Szilágyi László. — Horthy-közközházban délelőtt 9 órákor Nagy Sándor. Tanyai istentisztelet: Pallagon délelőtt 9 órákor, Dombostanyán délután 2 órákor vitéz Szabó Endre. — Nagyhegyesen délelőtt 9 órákor, Ondód I. Kádár-dűlőn délelőtt 11 órákor Rápolthy Árpád. — Szepesen délelőtt 10 órákor Hézszer Zoltán. — Fancsikán délelőtt 9 órákor, Nagyeserei iskolában délelőtt 11 órákor, Szatán délután 2 órákor: Biró Béla. — Leventeistentisztelet: Nagytemplomban fél 12 órákor Mezey Béla. Nyilastelepi templomban fél 9 órákor Hertek Antal.

A Szent Anna uccai római katolikus plébániatemplomban és kápolnáknál: rendes vasárnapi misered. Miskezdek reggel 6, 7, 8, 9 órákor, fél 10 órákor a nagymisét tartja és szentbeszédet mond Láng Pál pápai kamarás. — A további misézések 11, háromnegyed 12 és fél 1 órákor. Kertségeken és kápolnáknál a múlt vasárnapi szentmisered az irányadó.

A görög katolikus templomban reggel 7 órákor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órákor diakónia, délelőtt 9 órákor katonamise, délelőtt 10 órákor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja, délelőtt háromnegyed 12 órákor eszende szentmise, délután fél 4 órákor rózsafüzér-ajátosság, délután fél 4 órákor vespernye, böjti szentmisemádás, 24-én pénteken délután 6 órákor rózsafüzér-ajátosság, délután fél hét órákor böjti szentbeszéd és szentmisemádás. — 25-én, Gyümölcsoltó Boldog Asszony ünnepén, vasárnapi misered.

Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órákor középisk. ifjúsági istentisztelet. Predikál Labossa Lajos. Délelőtt 10 órákor és este 5 órákor gyülekezeti istentisztelet. Predikál Pass László. Délután 3 óra 30 percek középisk. ifjúságok biblia-órái a tanásteremben.

A Szappanos uccai baptista imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imádkoztat, fél 10—fél 11-ig predikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—8-ig vallásosestély vegyeskar és zenésztársakkal. Szerdán este 7—8-ig bibliaóra. Péntek este 7—8-ig imaóra.

Drótkélpálya 2000 méter magasságban. Az olasz trónörökös és az olasz közlekedésügyi miniszter jelenlétében most avatták fel a világ legnagyobb drótkötélútványait. A drótkötélútvány a Matterhorn lábánál fekvő Brennó hegyvidékén a Monte-Rose fennsíkra vezet. Az új drótkötélútvány 2000 méter magasságban fekszik az Olasz-szvajci határon. A vasút több mint hat kilométer hosszú.

Boros szépen, jól, olcsón
Piac u. 77. **fest, mos, tisztít**

GYERMEKEKNEK

Magyar gyerekek

Egy szíszzenés sem volt a szobában. A három gyerek izgalommal hajolt a mű felé, amely befejezés felé közeledett. Még pár kocka és a világ legesodálatosabb vartornya elkészül az építészekrényfa téglaiból. Egy pillanat — s az utolsó kocka is felkerül a büszkén plafon felé nyúló toronyra. Mind a három fiú egyszerre kiáltja fel lelkesedéssel: kész. Bandi — a vezér, Jancsi — a szárnysegéd, Pityu — az indián főnök. Ók három, akik olyan egyek, mintha ikerleányok lennének. — Óvatosan felállnak, nézik bámsz gyermekszemmel az óriássá nőtt építési esodát, lassan odébb húzódnak, mikor Bandi megszólal:

»Fiúk, a vár védtelen, ki van szolgáltatva ellenségeinknek, szerezzünk ágyukat, puskákat és munióit.«

Élénk helyeslés. Hiába Bandi csak a legokosabb, hiszen el is ismerték — ő a vezér. — Pityu, aki valóban remek indián, suhanó léptekkel elindul az elzárt szekrény felé, ahol anyukájék a játékokat tartják. El benne a remény, hátha ott a kulcs a zárban. De nincs. Megy tovább hasonmászva a szekere telt slafrok felé és már tényleg esőrezen valaki: itt a kulcs. Nesszelen ajtónyitás, villámgyorsan kiszedi a kincsetek a kis indián és megy visszafelé.

A két rangidős elismerő mesolyal fogadta a pompás haditettét véghezvivő ifjú törzsfőnököt, majd nekikezdek beszerezni a modern technika gyorsítuló vívmányait. A lőrésük körül egymásután bukkantak elő a zord ágyúvégek és igazán építhet most már a szomszéd Szabó mérnökék három hasonló korú, nagyreményű cseméje várát, akkor sem lesz ilyen harsány.

Ismét tovább húzódtak és a sarokból állapították meg egyöntetűen: kész a gyönyörű és győzhetetlen vár. Kész és ez az ő művük.

»Semmi sem hiányzik róla« — állapította meg Bandi — aminden tökéletes és... — ekkor éles rikacs hangja hallott be az utcáról:

»Visszaszerztük Ruszinszkót — miénk a Kárpátok alja — Huszt ismét Magyarországhoz tartozik.

A három gyerek elnémult, majd óriási örömjongásban tört ki. — »Tudjátok mivel járulunk hozzá a hős honvédek munkájához? — kérdi a csendes Jancsi — adjuk nekik a várunkat.«

»Jó — szól Bandi —, de hiányzik róla valami, a legszebb. S ezzel kivett goblyukából egy kis szalagot, feltekerte a tollszára végére, kinttette a vár ormára:

Akis piros — fehér — zöld lobogót. Ez történt egy kis gyermekszobában 1939 márciusának egyik délutánján.

Zolika, a dagadt

Zolika kövér volt és pirosképu. Jóképű pufók fickó volt, csak akkor máliott le a nevetés ragyogó arcáról, amikor meghallotta esúfnevét, amivel barátai ugratták.

— Dagadt! — szóltak hozzá barátságosan és ilyenkor Zolikának eltorzult az arca. — Dagadt! — kiáltották utána az utcán, vagy az iskola udvarán és Zolika még pirosabbra gyulladt képpel halgatott, mintha nem neki szólták volna.

Szégelyte a kövérségét. És arról álmodozott, hogy majd egyszer »kinövi« ezt a rettenetes »betegséget«, ami miatt nem tud együtt tartani a többi fiúval, ami miatt állandóan hátul kell maradnia és ami miatt folyton szegénykeznie kell. És amikor a labda után rohanna messze hátul maradt, — megkeseredett szívvel, elfulladás és félg sirva hallotta a többi fiú gyönyörűségeit:

Dagadt! Dagadt! Dagadt!

Egyszer aztán hallotta, amikor anyukája egyik barátja hátszékén mesélte, hogy sikerült három kilót lefogynia. Valami nagyszerű fogókúrát találtak fel, annak köszönhető a pompás eredményt.

Zolikának azóta nem volt nyugta. Azt tervezte, hogy a nagyszerű új fogókúra segítségével ő nem három, de húsz kilót is lefogyszat magából és akkor majd szép, sudár alakú, karcsú fiú lesz belőle, aki majd könnyen vesz fel a versenyt a többiekkel.

Addig mesterkedett, amíg sikerült is az édesanyja tükörfőlkjéből kiesempésznie a fogókúra orvosságát. Kis lelkiismeretfurdalás gyötörte, amiért engedelm nélkül belenyúlt a fiókba, de azzal melegezte magát, hogy ez a kis vétek megéri a húsz kilót. Amit majd pár nap alatt valósággal ledobál magáról.

Este, amikor édesanyja magára hagyta, előhúzza a párna alól az orvosságot és kiitta az üveget. Pár perc múlva elnyomta az álmot. Hirtelen azonban valamilyen furcsa érzés felébresztette. Úgy érezte, mintha a nehéz zsírréteg egyszerűen leolvadt volna a testéről. Végignézett magán és meglepetve vette észre, hogy a »dagadt« részeltűntek és karcsún, soványan fokszik az ágyban. Még nagyobb lett azonban a esodálkozása, amikor azt tapasztalta, hogy egyre rohamosabban fogy, már a csontjai is kiálltszanak. Aztán elfogta a rémület, amikor azt látta, hogy a hústalan csontok zörögni kezdenek, majd behullanak, ezer darabra. Rémes letében sirva fakadt:

— Anyukám, anyukám! — kiáltotta. — Jocsás meg, amiért bevettél a fogókúrás orvosságot. Ja, nem akarok már fogyni, inkább leszek »dagadt«, csak most az egyszer mentetek meg, anyukám, anyukám!

Amikor az édesanyja besietett a szobába és felébresztette Zolikát, akinek rémlátásai voltak álmában, a kisfiú boldogan nézett végig gömbölyödő tagjain és miután édesanyjának bevallotta vétkét és megfogadta, hogy többet nem eslekszik ilyen meggondolatlanul, megkönnyebbült lélekkel aludt el.

Jancsi, a piros labda és az autó

Írta: Pista bácsi.

Kellemes téli délután volt. A nap melegen sütött a esillogó fehér hóra, mikor Jancsit mamája a minden Mari gondjaira bízva, elbocsátotta sétálni a városba. Megállottak kirakatok előtt és miután kettőn ószinte lelkesedéssel bámulták a vérbőlü narancsokat, tiszta selyem nyakkendőket és a körbeszáguldó kis gyorsvonatot. Szép és jó volt minden, mert Jancsi a fényes kirakatokban lévő játékokat nem irigylte. Tudta, hogy nemsokára úgy is kap, hiszen itt a karácsony. — Egyszer csak Maris észrevette, hogy mellettük megy a szomszéd Julis a kis Zsuzsiyal.

Utána kiáltott, hogy »Te Julis sétáljunk együtt, beszélgesünk«. Julis is únta magát, így négyben mentek tovább. Zuzsinak volt egy labdája, amivel a két kis gyerek elkezdett játszani. Gurították egymásnak a járó-kelők lábai között, majd ezt megunva, kiszaladtak a nyitottabb útestre és ott dobálózott. Hiába szólt a két eselédány rájuk, ők egyre vidámabban szaladtak a gyorsan futó kis piros gumilabda után. Talán soha nem szakadt volna félbe könnyelmű játékuk, ha egy mellékutéből hirtelen nem száguldott volna elő egy autó. Zsuzsi sikitva félreugrott, Jancsi, szegény, azonban már nem tudta kikerülni a rohanó végzetet.

Szerecsére könnyű sebesüléssel úszta meg a végzetessé válható balesetet, de a kórházi ágyon megfogadta Anyukájának, hogy a felöltött intó szavát mindig hiven megfogadja.

A fűszerkiskereskedők egyesületének felhívása

Közöljük az érdekeltekkel, hogy az 57.000/1939. K. K. sz. r. 5. §-a értelmében a helyileg való szabályozás tárgyában a Polgár mester Ur által hozott 10620/1939. VI. sz. véghatározat jogerőre emelkedvén, ennek megfelelőleg folyó hó 19-től, vasárnaptól kezdődőleg a vasárnapi árusítást a város területén az alábbiak szerint lehet folytatni:

I. Az élelmiszertüzetek, amelyek kizárólag, vagy túlnyomóan élelmiszereket árusítanak, vasárnapokon az év november hó 1-től április hó 30-ig terjedő szakában egész napon át zárva kell tartani és az üzletekből élelmiszereket ezen időszakban munkaszüneti napokon tilos házhoz szállítani.

Az előbbi bekezdésben felsorolt üzleteket május hó 1 és október hó 31-ike közé eső napokon, tehát vasárnap és Szent István napján reggel 7—8 óráig szabad nyitva tartani, azonban a nyitvatartás ideje alatt az üzletben kizárólag élelmiszereket szabad árusítani. Az élelmiszertüzetekből reggel 7 órától fél 9 óráig szabad ebben az időszakban házhoz szállítani.

Felhívjuk az érdekelteket, hogy a fenti rendelkezés 1939 március hó 19-én életbelép és az ellene véték ellen az eljárás haladéktalanul meg fog ináttatni.

Olcsó lakásra nincs gondja, Ha megszáll a METROPOLE-ba!

Pesten, VII. Rákóczi út 73.
Kényelmes, meleg folyóvíz, telefonos szobák P 5.—től.
Remek konyhával, válogatott fajborokkal, hangulatos cigányzenével várja kedves vendégeit a volt miskolci BÜZÖGÖ.

Csoda lép

A legszebb f...
Rendkív... csó szab

MACYAI

Szerző: E...

Vaskos, ötszázoldalas könyvünkbe. Még a múlt század véneiben bocsátották a n... ság elé, a cím: »A pesti m... saigó«. A cím alatt a követ... veg ékeskedik:
»Nékiözhetetlen kézikön... azok számára, kik a társas... repelni akarnak s a társasá... gunkat megkedveltetni óhajtj...
Továbbá:

Szerző: EGY PESTI ARSLÁ

Szaladjunk csak át ezen könyvön és tekintsünk bele... zelt a múlt században egy pe... az illetenről és a művelt... ról.

Figyeljük csak, mit ír ar... tunk a »testtartás és mozgá... «. A testtartásnak különbö... vannak, melyek közül azon... találjuk el alkalom szerint... Egyenes testtartás az első... veltsegre igényeltető embe... ható, egyenes, főnálló teste... fővel teremt minket az is... gyven útmutatás számunkra... lottan ne járjunk s ne c... porban.»

Minekutána megtanultuk... uccán nem szabad a porb... közlekednünk, megtudjuk.

... az álnok, a szente... alszemérmes vallai köz... jét s hajlott testtel jár... felé.»

A rubázzal kapcsolato... arszlánunk értsünkre ad... hogy mi a tetszés főrugója... »Színre nézve vélemény... inkább sötét színeket válas... világoakat, gazdaság tek... ama szempontból is, hogy... cot a sötét szín jobban e... könnyebben tetszhetik me... a tetszés főrugója a fiatal... letének.»

Amikor vendégségbe e... kell tennünk:
»Ha az ember a háziás... merős, illő néhány szót... hozzá, p. o.: Nagyság p... én hátor voltam megjele...

Es jai:
»Ne susogjunk senki... leg a nőkébe.»

Ebben meg igazá van... nak:

»Egy kiálhatatlan s... kás uralkodik még itt... lép s a divat kívánalm... nem esztől kezét, azt hi... enu sértést követ el, ha... Csokoloni kezét-jét... igen balra felfoás... eszkölja valaki az illet... anian szőszaporítás az ü...

zeit-je, ha pedig ne... szavai gúnyként is ve... sértik az illetőt, mint... daná.»

Amde a férfiaknak... »Allva úgy bókolum... lábunkat ujjbegyre... hoz hozzuk s főha... zük.»

»Nékiözhetetlen kézikön... azok számára, kik a társas... repelni akarnak s a társasá... gunkat megkedveltetni óhajtj...
Továbbá:

Szerző: EGY PESTI ARSLÁ

Szaladjunk csak át ezen könyvön és tekintsünk bele... zelt a múlt században egy pe... az illetenről és a művelt... ról.

Figyeljük csak, mit ír ar... tunk a »testtartás és mozgá... «. A testtartásnak különbö... vannak, melyek közül azon... találjuk el alkalom szerint... Egyenes testtartás az első... veltsegre igényeltető embe... ható, egyenes, főnálló teste... fővel teremt minket az is... gyven útmutatás számunkra... lottan ne járjunk s ne c... porban.»

Minekutána megtanultuk... uccán nem szabad a porb... közlekednünk, megtudjuk.

... az álnok, a szente... alszemérmes vallai köz... jét s hajlott testtel jár... felé.»

A rubázzal kapcsolato... arszlánunk értsünkre ad... hogy mi a tetszés főrugója... »Színre nézve vélemény... inkább sötét színeket válas... világoakat, gazdaság tek... ama szempontból is, hogy... cot a sötét szín jobban e... könnyebben tetszhetik me... a tetszés főrugója a fiatal... letének.»

Amikor vendégségbe e... kell tennünk:
»Ha az ember a háziás... merős, illő néhány szót... hozzá, p. o.: Nagyság p... én hátor voltam megjele...

Es jai:
»Ne susogjunk senki... leg a nőkébe.»

Ebben meg igazá van... nak:

»Egy kiálhatatlan s... kás uralkodik még itt... lép s a divat kívánalm... nem esztől kezét, azt hi... enu sértést követ el, ha... Csokoloni kezét-jét... igen balra felfoás... eszkölja valaki az illet... anian szőszaporítás az ü...

Csodaszép női tavaszi kabátok

A legszebb férfi felöltők és öltönyök érkeztek.

Rendkívül olcsó szabott árak. Teljes tavaszi választék.

MAGYAR RUHAIPAR

Bika szálló épületében.

Szerző: Egy pesti arszlán Autarkias-tőrek vések

Vaskos, ötszázoldalas könyv akad kezünkbe. Még a múlt század kilencvenes éveiben bocsátották a nyilvánosság elé, a címe: „A pesti művelt társalgó”. A cím alatt a következő szöveg ékeskedik:

„Nélkülözhetetlen kézikönyv mind azok számára, kik a társas életben szerepelni akarnak s a társaságokban magukat megkedveltetni óhajtják.”

Továbbá:

Szerző:
EGY PESTI ARSZLÁN.

Szaladjunk csak át ezen a fura könyvön és tekintünk bele, mit szerzett a múlt században egy pesti arszlán az illetenről és a művelt társalgóról.

Figyeljük csak, mit ír arszlán barátunk a „testtartás és mozgásról”. Így: „A testtartásnak különböző módjai vannak, melyek közül azonban ritkán találjuk el alkalom szerint a helyest. Egyenes testtartás az első, mi a műveltségre igényeltartó embernek ajánlható, egyenes, főnálló testtel s főlemel-tővel teremt minket az Isten. Ez legyen útmutatás számunkra, hogy hajlattan ne járjunk s ne csusszunk a porban.”

Mindezt megtanultuk, hogy az necán nem szabad a porban csuszva közlekednünk, megtudjuk, hogy:

... az álnok, a szenteskedő, az alszemérmes vállai közé húzza fejét s hajlott testtel jár mindenfelé.”

A rubázattal kapcsolatosan derék arszlánunk értésünkre adja azt is, hogy mi a tetszés fürögője:

„Színtre nézve véleményem az, hogy inkább sötét színeket válasszunk, mint világosakat, gazdaság tekintetéből, de ama szempontból is, hogy a fiatal arcot a sötét szín jobban emeli s így könnyebben tetszhetik meg, már pedig a tetszés fürögője a fiatal ember viselvénye.”

Amikor vendégségbe érkezünk, így kell tennünk:

„Ha az ember a háziasszonnyal ismerős, illő néhány szót is intéznünk hozzá, p. o.: Nagysád parancsolt és én hátor voltam megjelenni.”

És jaj:
„Ne susogjunk senki fülébe, ne főleg a nőkébe.”

Ebben meg igazán van arszlánunknak:

„Egy kiálthatatlan s neveléses szöveg uralkodik még itt. Ha valaki belép s a divat kívánalmához képest nem csókol kezét, azt hiszi, hogy iszonyú sértést követ el, ha legalább a magyar Csókolom kezét”-let el nem rebbi. Ez igen balga feltevés, mert ha megcsókolja valaki az illető kezét, haszontalan szöszaporítás az ő „Csókolom ke-

zeit”-je, ha pedig nem csókolja, úgy szavai gúnyként is vehetők s jobban sértik az illetőt, mint ha nem is mondáná.”

Amde a férfiaknak így kell bókólni:
„Allva úgy bókolunk, hogy jobb-lábunkat ujjbegyre emelve a bal-hoz húzzuk s főhajttással végezzük.”

Ezt méltóztassanak is szabadidejükben odabaza gyakorolni.

No de ez nagyon fontos:
„Nékel uccán kezelt szorítani igen illetlen, azt csak férfiaristainknál sít is csak a jobbakkal alkalmazhatjuk.”

Vannak ugyan úgynevezett „Szé- szőlészikrák”. Például:

„Ah kisasszony! szeretem önt ki-mondhatatlanul!” mondó egy szerel- mes ifjú imádjatlának. „Hála Isten-nek!” mondá a leány nevére, akkor ön legalább soha sem válhat nekem szerelmet!”

És vannak találós kérdések. Ime:
Kérdés: Mikor lesz kétszer kettőből négy? Válasz: Soha.

Szerfőltt érdekesek a névrejtő ver- sek, melyeknek az a tulajdonságuk, hogy a sörök kezdőbetűi az imádot- tólgy nevét eredményezik. Lásd:

TERÉZ

Tihany főkanak nézlek tégedet,
Elődbe tárom érzeményemet:

Rólad gondolokdom,
Éretted égek én,

Zúgd vissza: „Érted én!”

Végül arszlán kománk megmagya- rázza azt is, hogy a színeknek bizonyos jelképek van. Így a hamvaszöld szín például az elveszett ifjúságot és szerelmi kint jelképezi. Ugyanakkor a kék és sárga elárulja az üldözött szerel- met. (Mi lesz ugyanakkor Debrecen sz. kir. város „üldözött szerelme” képviselőjével, nemkülönben a Boesky színtén „üldözött” reprezentánsával?)

Van virágnyelv is, amelyen, ha szólnak, az ananász azt jelképezi, hogy amily ritka, oly édes a te esőköd.

Míglen a zabkálás bizonyítja, hogy tévúton vagy és nem nyered el hön áhított imádjatlodat.

ÚJ IPAROK

Villás Kálmán kisebb ács, Lei- ter Péter fűszer és vegyeskereske- dés, Balogh Lajos cukorka és eső- koládókereskedés.

Erdősi Pálné tűzifa és szénkereske- dés, Csige István tímár, Borsos József szatós, öz. Török Jánosné gépereji békocsi, Lakfalvi József hűrkészítő és hűzőző, Kovács Margit szatós, Nagy Gyula paplanos, Buzás Ferenc hentes és mészáros.

A világháború utáni idők köz- gazdaságának legjellemzőbb tüne- te az a világszerte tapasztalható törekvés, hogy az államok mind- dent elkövetnek, hogy úgy mező- gazdasági mint ipari téren lehető- leg az önállósra rendezkedhesse- nek be. Ez elsősorban gazdasági okok magyarázható általános- ságban. Az önállósra való törek- vést az egyes államok gazdasági köréi a külföldi piacoktól való füg- getlenséggel illetőleg az importá- lás pénzügyi terheitől való men- küléssel indokolják. Van azonban az autarkias törekvéseknek egy másik mélyreható oka is, és ez a katonai, országvédelmi kérdések- kel függ össze.

A modern, totális háború az ál- lam minden erejének és tartaléká- nak összefogását jelenti a nemzeti létért való küzdelemben. Másrés- ről viszont, a technikai eszközök felettsége a hadvezetést azzal az eshetőséggel állítja szembe, hogy a hadviselést a külvilágtól elzárva, külföldi szállítási nehézségek da- cára, vagy teljes elmaradásuk ese- tére is lehetővé tegye. Ilyenkor csak arra számíthat a háborúba keveredett állam ami tényleg a bi- tekében van, vagy amely készlet- tel akár tartalékolás, akár pedig honi előállítás útján elő tud terem- teni. De tekintetbe kell venni azt is, hogy már egy háborús feszült- ség idején a szabad kereskedelem- ben készlet-hiányok jelentkeznek vagy pedig egyes nyersanyagok ára rohamosan kezd emelkedni. Így például megfigyelhető volt ez az elmúlt ősszel a réz- és vaspiacon. A katonai indokokból szükséges autarkia célja elsősorban foko- zottabb honi termelési lehetőségek- kel biztosítani mindazt, amire hosz- szabb időn át szükségünk lehet, másrészt pedig olyan anyagokat, melyeket itthon nem lehet előállí- tani, megfelelő tartalékolás útján készletben helyezni.

Magyar viszonylatban itt ki- emelhetjük a gémi üzemanyag fon- toságát. Például mutatnunk arra, az örvendetes fejlődésre, ami e té- ren a közelmúltban beállott: a lip- pei olajfúrások eredménye rövid- sen nótólia a belföldi szükségela- taink tekintélyes részét. Érde- kes kísérleteket vezetett Varga egyetem tanár, aki viszont a ma- gyar harnaszent teljes mértékben esemefolyósítani tudja, úgy, hogy még koksz sem marad vissza és e módon állít elő benzint, ami per- sze egyelőre az előállítás költséges mivolta miatt nem rentabilis.

Elemezési téren úgyszólván

mindenünk van hazánkban. De azért e téren is előmozdítanak sok szükségesek, mert hiszen az éle- lennek nem csak feltalálhatónak kell lennie, hanem háború idején ott is kell lennie a készleteknek, ahol szükség van rájuk. A háborús feszültség idején megfelelően irá- nyított külkereskedelem van szükség, mert hiszen előmozdít- leslegünket rendszerint december végén már exportelektra eladjuk. Így azután a zab, zsír, b. cikkek túlságos kivételét idejében le kell állítani. Cukor és bőven van hazánkban, sőt, az országban nincs, tehát soha és soha minden- kor tartalékolni kell. Békébeli hí- res sőtanyánk, jól vagy esch- szlovák kézen vannak még.

Ipari nyersanyagok terén ha- zánk már szegényebb. Azonban az ércetek közül, alumíniummal (baoxit) szép mennyiségben rendelkezünk. Textilgyáraink szép számmal vannak, ezeknél csak az a hiba, hogy készlet gyártmányokat kül- dűn ki külföldre finomítás céljá- ra (tonal), vagy pedig nyersanya- got (gyapjn). Gépkocsi iparunk is szép fejlődésben van. Nagy állat- exportunk folytán (miután az ex- portált állat bőrért is kiviszni) a bőr- készletek megfelelő mennyiségére idejében gondolt az itthoni ön- állósra való törekvés.

Befejezésül még emlékezzünk meg szamszedaink önállósítási lehe- tőségéről.

A cseheknek fejlett nagyiparuk és fölünk elrabolt ércbányáik folytán ipari téren igen előnyös helyzetük van, a nyersanyag kér- dést is beleértve. Mezőgazdaságuk azonban nem képes a nagy ipar- védek élelmezését önállóan ellátni, úgy, hogy élelem terén mindenkor behozatalra szorulnak.

Románának ipara kezdetleges nyersanyaga azonban bőven van, különösen gazdag olajban. Elelmi készletei mindenkor elégségesek. Talán egész Európában ez az or- szág állana legkedvezőbb feltéte- lek mellett az önállósítással szem- ben, ha megfelelően fejlett ipara volna.

Jugoszlávia nyersanyagban és élelemben bővelkedik, ipara leg- újabban szép fejlődésnek indult.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: 3-5-7-9 órákor!
HÁROM SÁRKÁNY
(Magyar film) Világhíradók!

Tiszántúli Ipar és Kereskedelem

A Debreceni Kerületi Kereskedelmi és Iparkamara felhívása

Közljük az évkelt fűszer és élelmiszerkereskedőkkel, hogy az 57.000/1938. K. K. sz. r. 5 §-a értelmében a helyileg való szabályozás tárgyában a Polgármester Úr által hozott 10620/1939. VI. sz. véghatározat jogerőre emelkedvén, ennek megfelelőleg

I. Az élelmiszerüzleteket, amelyek kizárólag vagy túlnyomóan élelmiszereket árúsítanak, vasárnapokon az év november hó 1-től április hó 30-ig terjedő szakában egész napon át zárva kell tartani és az üzletből élelmiszereket ezen időszakban munkaszüneti napokon tilos házhoz szállítani.

Az előbbi bekezdésben felsorolt üzleteket május hó 1 és október hó 31-ike közé eső munkaszüneti napokon, tehát vasárnap és Szent István napján reggel 7-8-ig szabad nyitva tartani, azonban a nyitvatartás ideje alatt az üzletekben kizárólag élelmiszereket szabad árúsítani. Az élelmiszerüzletekből reggel 7 órától fél 9 óráig szabad ebben az időszakban házhoz szállítani.

II. A péksütemények és pékfiókokat, amelyek hétköznap kizárólag kenyér, péksütemény, szárított tésztaemlék, zsemlemorzsa, kátszersült, levegőkenyér, diabetikus készítmények, tej, tejtermékek, tojás, liszt, só, élesztő, gyümölcs-árnsztásával foglalkoznak, a sütőipar folytatására jogosító iparjogosítvány alapján november hó 1-től április hó 30-ig terjedő időszakban munkaszüneti napokon reggel 7-9 óráig, május hó 1-től október hó 31-ig terjedő időszakban munkaszüneti napokon reggel 6-8 óráig szabad nyitvatartani.

A nyitvatartás ideje alatt azonban kizárólag kenyeret és péksüteményt szabad árúsítani. Olyan péksütemény és pékfiók, amely fűszer és vegyeskereskedésre, vagy általában bizonyos szakmájú élelmiszerkereskedésre szóló iparigazolvánnyal bír, az I. pont hatálya alá tartozik.

III. A tejcsarnokokot és tejfiókokat, amelyek kizárólag tej, tejtermék, tejjel kevert kakaó, kenyér péksütemény árúsítására vannak berendezve, az egész éven át munkaszüneti napokon reggel 7 óráig szabad nyitvatartani. A nyitvatartás ideje alatt azonban kizárólag a felsorolt cikkek árúsíthatók. Azok a tejcsarnokok és tejfiókok, melyek fűszer és vegyeskereskedésre, vagy egyéb élelmiszerkereskedésre szóló iparigazolvánnyal is bírnak, az I. pont hatálya alá tartoznak.

IV. A napipiacon árúsítás tekintetében a 94.537/1921. K. M. sz. r. 8-ik §-ában foglalt rendelkezéseknek megfelelően, — munkaszüneti napokon november 1-től április hó 30-ig terjedő időszakban reggel 7-8 óráig szabad árúsítani tejet és tejterméket, reggel 7 órától reggel 3 óráig lehet árúsítani kenyeret és süteményt, még minden egyéb olyan élelmiszer árúsítása tilos, amelyek az I. pont alatti rendelkezések szerint ezen időszakban egész napon át zárva tartott nyitvatartásuk alatt forgalmaznak.

A május 1-től október 31-ig terjedő időszakban munkaszüneti napokon a napipiacon mindennemű élelmiszert reggel 7 órától reggel 8 óráig szabad árúsítani, kenyeret és péksüteményt azonban reggel 6-8 óráig.

Ugy tudjuk különben, hogy nemcsak a szabad orvosválasztás érdekli az Országos Társadalombiztosító Intézetet, hanem szó van arról, hogy meghonosítják a tagsági könyvet is, ami az adminisztráció lényeges egyszerűsítésére vezetne.

Szabad orvosválasztás és tagsági könyv az OTI-nál

Az OTI önkormányzata elhatározta, hogy a szabad orvosválasztást tanulmányoztatja. Erről tettünk már jelentést. Ugy értesülünk most, hogy újból foglalkozott az OTI elnöksége ezzel a kérdéssel, különösen pedig a tanulmányozásra kiküldendő bizottság összehívásának ügyével.

Ugy tudjuk különben, hogy nemcsak a szabad orvosválasztás érdekli az Országos Társadalombiztosító Intézetet, hanem szó van arról, hogy meghonosítják a tagsági könyvet is, ami az adminisztráció lényeges egyszerűsítésére vezetne.

Iparközi megállapodást javasolnak a németek a magyar gépiparnak

A hivatalos magyar tényezők szabadkezelt biztosítanak az iparnak.

A magyar-német ipari tárgyalásokkal kapcsolatban nagyfontosságú terv merült fel, ami behatóan foglalkoztatja az illetékes fórumokat. Jelentettük, hogy Németország kontingenseinek megnagyobbítása mellett is igyekezett honorálni a magyar ipar jogos érdekét. Így került sor annak az érdekes tervnek a felvételre, amelyet német ipari körök szorgalmaznak és amelyet a hivatalos tényezők is magukévá tettek.

Beavatott helyről nyert értesülésünk szerint a német részről felmerült terv úgynevezett

iparközi megállapodásra vonatkozik, amely a magyar és német gépipar között jönne létre.

A terv lényege az, hogy behozatali kvótában s árban kölcsönösen kiegészítő megállapodás jöjjön létre, illetve a kvóta és árproblémákat a két ipar megbízottai állandóan egymás között

vitassák meg és állapítsák meg a részleteket.

A harmónikus összeköttetés a két ipar között eddig is fennállott és az iparközi megállapodás tulajdonképpen ennek szerves kiegészítését és végleges rendezését jelentené. A fontos kérdésben magyar részről még nem történt állásfoglalás és noha a magyar iparnak saját hatáskörében kell döntenie, természetesen mindaddig nem szövegezik le álláspontjukat, amíg ezt a nagyjelentőségű kérdést az illetékes hivatalos fórumokkal meg nem tárgyalják.

Ertesülésünk szerint a hivatalos tényezők ebben az ügyben szabadkezelt biztosítanak az ipari érdekeltségeknek, ami azt jelenti, hogy az ipar saját érdekeinek kellő mérlegelése után határozhat afelől, hogy hozzájárul-e a német részről felvetett iparközi megállapodás megkötéséhez.

Konkrét javaslat az egységes exportliszt-típus megteremtésére

Egy, a malomiparral is kapcsolatot fenntartó érdekelttség a közelmúltban érdekes javaslatot fordult az illetékes tényezőkhöz. Lisztgyenlítőstípusról van szó ebben a javaslatban. Utóbbi évek folyamán ismételt felvetődött ez a terv anélkül, hogy konkrét formát öltött volna. Voltak olyan nézetek, amelyek nyíltan hangoztatták, hogy szükség volna

egyenlítő típusú exportliszt előállítására, melyet egyenlítőstípus útján kellene megteremténi.

Mindezek a nézetek azonban nem léptek túl az elvi óhajok kereteit, míg most konkrét javaslat fekszik az illetékes tényezők előtt.

A javaslat értelmében lisztkeverőtelepet kellene felállítani. Ez a lisztkeverőtelep lehetőleg a Molinum budapesti leállított telepén nyerne elhelyezést, avagy pedig célszerűségi okokból esetleg a Vámmentes Kikötő ipari részében. A keverés útján kivitel célra alkalmas egységűlisztet állítanának elő és ezt állami ellenőrzéssel juttatnák el, vagyis márkáznák. Kivételben csak az exportáló telepről kikerült liszt értékesíthető.

Egyszerre legalább 500 vagon lisztnek a keverésére kellene sor kerüljön.

Ezt a mennyiséget az ország különböző

zöldvidékeiről vennék, illetve a legkülönbözőbb liszt-típusokat egyenlítőstípusra, természetesen mindenkor azonos eljárással és arányban. Így hoznák ki az egységes exportliszt-típust.

A keverés díja a szállítások szerint métermázsánként 1,20 pengő lenne. Gondoskodik a tervezet arról is, hogy értékesíthető legyen külföldön és a márkázott liszt és ezért azt javasolja, hogy erre a típusra a Magyar Nemzeti Bank megfelelő térítést engedélyezzen.

Illetékes helyen most folynak az előterjesztett javaslat ügyében a tárgyalások. Komoly formában foglalkoznak az ügyvel és megvan a lehetőség arra, hogy létrejöjjön. Malomipari körökben érdeklődünk, ahol — úgy látjuk — megoszlanak az erre vonatkozó vélemények. Vannak, akik azt hangoztatják, hogy megvan a jogosultsága az egységes típusnak, mások viszont úgy vélik, hogy egyes magyar malomok lisztje általánosan kedvelt és ismert külföldön. Ha ténylegesen létrejön a keverőtelep, akkor is csak arról lehetne szó, hogy az egységes típus is érvényesüljön, nem pedig arról, hogy csak az evéses, márkázott liszt kerülhessen kivételre.

Vásároljon a FÜGGETLEN ÚJSÁG-ban hirdető cégeknek!

Erdekes munkabérbonyodalom

A kereskedelmi tisztviselők munkabérének megállapításával kapcsolatban ismételt viták folytak az üzletben alkalmazott kiszolgálóknak fizetésével kapcsolatban. Érdekeltek körökben felhívták az a példát, hogyha fiatalokú férfiak tanoncként alkalmaznák három évig és utána felszabadul, — akkor egyéves szolgálat után 80 pengő fizetést kap, míg a vele egyidőben belépett üzleti kiszolgálóknak állásfoglalás céljából. A bizottság tárgyalásra valószínűleg már az elkövetkező napokban sor kerül.

Németország átveszi a magyar téglagyárak gyártmányait

A Német Birodalom hadi és szociális célt szolgáló hatalmas építkezéseivel kapcsolatban már hetek óta tárgyalások folynak a magyar téglagyárak megbízottai és az illetékes német tényezők között. Keresztény téglagyáraink raktárkészletének és a tavaszi szezon folyamán az ország fölvevő képességét meghaladó téglagyári építkezési anyagok Németország által történő átvételéről. A tárgyalások — biztos tudomásunk szerint — sikerrel be is fejeződtek, csupán némi valutáris nehézség kiküszöböléséről van még szó. A magyar megbízottak a hazai piac tehermentesítése és a téglagyári munkásság nagyobb arányú foglalkoztatása érdekében, jeleleg azon fáradoznak, hogy a kezben levő téglagyárak termékeiből is indulhassanak szállítványok Németországba.

A rendkívüli házádo mentesség új megállapítása

Tárgyalások folynak a pénzügyminisztériumban a rendkívüli házádo mentesség ügyében. Edig a rendkívüli házádo mentességet a rajonirozást alapján adták meg. Ez más szóval annyit jelent, hogy csak meghatározott övezetben történő építkezések élvezhetik ekeket az adókedvezményt.

Most alapvető változás készül ezen a rendszeren. Arról van szó, az új elgondolás szerint, hogy

az egész országban egységesen történik majd a rendkívüli házádo mentesség megállapítása és megszüntetik az eddigi rajonhatárokat.

Ugy tudjuk, hogy az erre vonatkozó tervek már kialakult stádiumban vannak és valószínű, hogy a közeli hetekben már a rendelkezés kiadására is sor kerül.

A kormány ugyanis az építkezéseket támogatni akarja. Utóbbi időben igen erősen elapadt az építkezési tevékenység. Februárban például összesen hat nagyobb bétház építésére kérések Budapestre engedélyt. Március eddig eltelte heteiben hasonló az arány, ami pedig — tekintve a tavaszi hónapokat — igen kedvezőtlen. Ezen akar segíteni a pénzügyminisztérium.

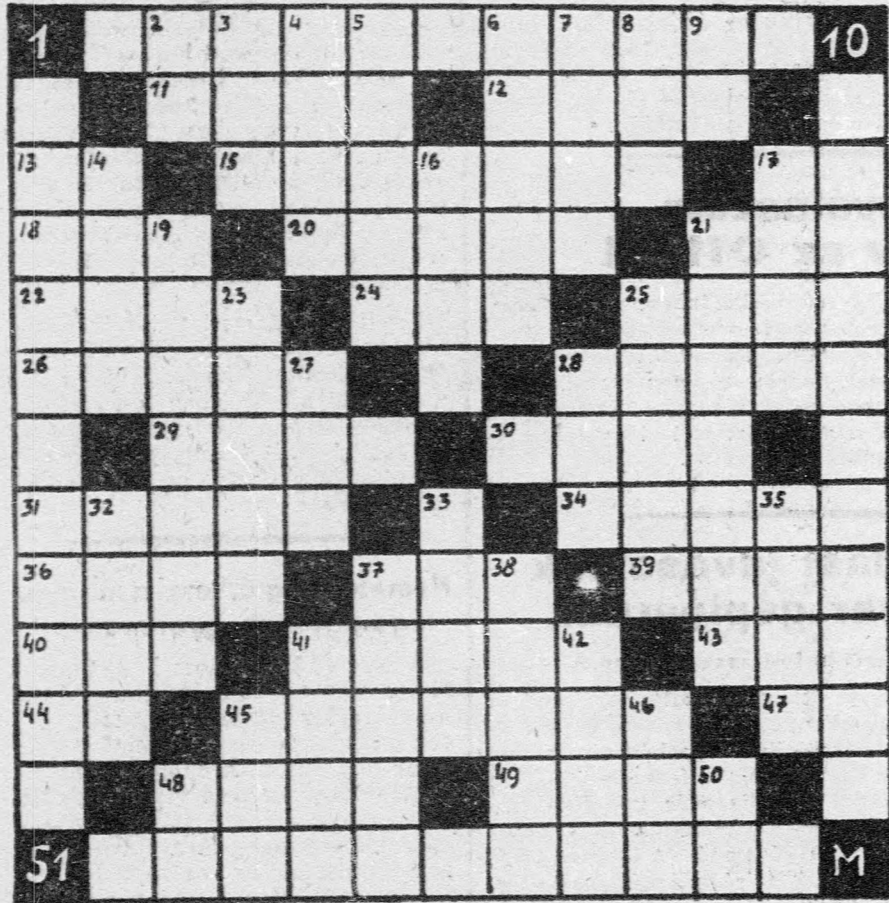
Tudomásunkra jutott hírek szerint **bűszéves rendkívüli házádo mentesség készül.**

Rejtvényrovat

Vezeti: Murányi Zoltán

54. számú keresztrejtvény

Az ékezetek elhagyását külön nem jelöltük.

Visszintes sorok:

1. Délibáb. 11. Szertartás. 12. Operadal. 13. Ban-ben latinul. 15. Kihajigál. 17. Kötőszó. 18. Szakít. 20. Vissza: ellenértéket ad. 21. Házrész. 22. Mutatózó. 24. Tavasz része. 25. Télen van. 26. Fed. 28. Vissze: védős. 29. Intés. 30. Lábrész. 31. Vissza: kályhamárka. 34. Zsinór. 36. Kalifanév. 37. Segélykérés. 39. Vissza: elföldel. 40. ZUS. 41. Igen ritka férfinev. 43. Ipari növény. 44. Fa része. 45. Fáj a fogra. 47. Pali magánhangzó. 48. Belsőszerv. 49. Főúr. 51. Kapcsolat.

Függőleges sorok:

1. Rendbehozás. 2. Au dem. 3. Órahang. 4. Unatkozó ember igéje. 5. folyóágy. 6. Megbizást ad neki. 7. Főúri rang németül. 8. Vissza: női név. 9. Biztatósó. 10. Rosszal. 14. Nem tud beszélni. 16. Tömény oxigén. 17. János vitéz-ben szereplő alak. 19. Csomagolás. 21. Háztartási eszköz. 23. Összekever. 25. Magyar fegyver. 27. Vízi állat. 28. Soffőr része. 32. Vissza: csomósodás. 33. Sugó keverve. 35. Kocka. 38. Vissza: életrevaló. 41. Vigyáz rá. 42. Német hegy. 45. Vissza: dohányis igéje. 46. Matematikai rövidítés. 48. Azonos betűk. 50. Fék része.

JUTALMAT KAPTAK:

Mult vasárnapi számunkban közzölt rejtvény négy hosszú sora: Szabadságolás. Vékonydongájú. Izléstelenség. Ajándékosztás. Egy-egy színházjegyet kaptak: Takács Róza, Böszörményi u. 70. Kántor József, Csígekert u. 28. Egy-egy könyvet kaptak: Tarr Mária, Jókai u. 20. Gebei Jánosné, Barna u. 4.

Kérjük a jutalmazottakat, hogy kedden délután 4-6 óra között szíveskedjenek megjelenni a szerkesztőségben, hogy a jutalmakat átadhassuk.

Figyelem. Megfejtésül a négy hosszú sor küldendő be. Határidő péntek délután 4 óra. Megfejtéseket borítékba téve, vagy postán, vagy személyesen adjuk be a szerkesztőségbe, Ferenc József út 49. A rejtvényt pontosan, olvashatóan kell kitölteni. Hiányosan kitöltött szelvényt nem vesszük figyelembe. B heti nyerevényeink: színházjegyek, könyvek. A borítékra ráírandó: »Keresztrejtvény«.

54. sz. rejtvényszelvény

Név:

Foglalkozás:

Cím:

Megfejtés:

LAKÓT SZERETNE HAZABA! HIRDESSZEN A FÜGGETLEN UJSÁGBAN. — A HIRDETÉS BIZTOSAN MEGHOZZA A REGEN ŰRESEN LEVŐ LAKASÁBA A LAKÓT.

Hurrá! Világrekord!

Irta: Braun Curt. Fordította: Vécsey Leó.

(15)

Johanny egyideig firkésze vizsgálta a fiut. A jóbarát hűséges szeme azonnal észrevette, hogy komoly a baj. De nem mutatott ijedséget... Barátságosan megveregette Tilden vállát szokása szerinti úgy, hogy másfajta ember összerokadt volna alatta:

— Nem baj, fiú... Majd rendbe jövünk. Boldogtalan vagy, fiam, azt a vak is látja.

Egy kicsit krakogott, nagyot köpött és elzékenyülve folytatta:

— Tulajdonképpen mind így mentek tönkre. És éppen amikor a legjobb formában vagytok, akkor jön a szerelem... Oda se neki, fiam, mind átestünk ezen.

De hirtelen lerázta magát az érzékeny hagulatot. Elővette stopperóráját és rákiáltott a fiúra:

— No nézzük csak, tudsz-e még valamit.

A csillagokban azouban úgy volt megírva, hogy Hannes ezen a napon ne kezdhesse meg a tréninget.

A pálya másik oldalán, áttetsző világos ruhában Dorrit tünt fel, aki barátságosan integetett feléje. Hannes udvariasan a leány elé szeített, bár a legszívesebben megszökött volna. Abban a bizonytalan kétségbeesett hangulatban különösen félt unokahuga átható pillantásától.

Dorit csakugyan nem mulasztotta el a szokásos csipkelődő megjegyzéseket:

— Na, kis szökevény, hát megkerültél? Szép dolog, mondhatom!

Véletlenül kell megtudnom, hogy ismét Berlinben méltóztasz tartózkodni. Még csak nem is értesítettél. Ide kell vándorolni, hogy láthassalak végre.

Kacagva megrázta Hannes kezét. Azután úgy helyezkedett el, hogy a nap a fiú szemébe sütt.

— Rémes, milyen rossz bőrben vagy. Hja, a nők...

Hannes torka összeszorult. Majd megfulladt a visszafojtott indulattól.

— Legalább csinós volt a kicsike, — kérdezte kegyetlenül Dorrit. — Elhoztad magaddal? Vagy talán máris a faképnél hagyta?

A fiú homlokán kidagadtak az erek. A keze ökölbe szorult.

— Dorrit — könyörgött rekedt hangon — nagyon kérlek...

Dorrit meglepetve pillantott rá. A szája gúnyos mosolyra húzódott, de a szeméi megértően mosolygottak.

— Ertem, — jegyezte meg bölcsen. — Ha így beszélsz, akkor ő hagyott faképnél.

Hannes mereven és mozdulatlanul állt a helyén. Dorrit elsápadt, amikor a szemébe pillantott. Így telt egy perc. Akkor a fiatalember hirtelen sarkonfordult és szó nélkül otthagya a leányt. — Visszament a városba.

Csak másnap reggel tért vissza ismét a pályára.

— Kezdhettek, — kérdezte kétségesen a tréner, amikor megpillantotta.

— Johnny, ma még nem... Ma nem tudok futni.

— Mindenesetre megpróbálhatjuk felelő nyugodtan a tréner és kezébe nyomta a stopperórát. — Majd meglátjuk. Vigyázz!... Kész! Rajta!

Es Tilden Hannes ismét a pályán dolgozott. Ugy érezte, hogy évek óta nem futott olyan rosszul, mint ma, azon a napon. De nem törődött vele, ez sem bántotta. — Csak amikor az első ezer méter után a stopperóra pillantott és látta, milyen kegyetlenül rossz idő alatt futotta le a távot, akkor kapta sarkantyúba az önértet...

Jobban belefelelt a munkába és érezte, hogy lassanként visszanyeri uralmát izmai felett. Semmi fáradtságot sem érzett és a második ezer méter már aránylag jó idő alatt ment. A tréning végén aztán egészen túrható formába került és örömmel állapította meg magában, hogy a sport újra érdekli.

A próba időeredménye sokkal jobb volt, mint ahogy gondolta. — Johnny stájeró arecal futott eléje.

— Meáni fog, fié! — kiáltotta már messziről. — Nincs semmi baj!

Tilde Hannes mosolygva bó — Jól van, Johnny, ezentúl dolgozni fogunk.

Hirtelen elakadt a szava, mert a túlsó oldalon megpillantotta Dorritot, aki nyilván rá várt. Tildent vad harag fogta el, amikor a leány gúnyos mosolyára gondolt.

De Pahlen nem engedett. Felkereste kora délelőtti sportpályán. Az hite, hogy egy sápadt, álmódzó fiatal embert fog találni és alaposan meglepődött, amikor a Hannes napsütötte, barnapiros képét és hatalmas alakját meglátta. Hannes sportszempontból kitűnő formában volt... De a sporton kívül valóban semmi sem érdekelt.

— Tönkre teszed magad! — jegyezte meg Pahlen.

— Ellenkezőleg! — nevetett a

fiatalember. — Kitűnően érzem magamat.

— Es belül? — kérdezte Pahlen, a fiu mellére kappintva.

Tilden Hannes dühösen pattant fel:

— Hagyjatok békében! Ez az én magánügyem.

Pahlen — aki sohasem érdeklődött a történetek felől, Hannes pedig egy szót sem beszélt erről — vállalt és hallgatott. Végignézte Hannes tréningjét, ő maga mérte az időt: 3 perc 51,2 másodperc ezeröttszáz méterre, 8 perc 20,8 másodperc háromezerre és még ugyanaznap délután 14 perc és 30 másodperc ötezer méterre. Ez volt Hannes legjobb teljesítménye ezen a tréningnapon. De Pahlen ismerte Tildent, tudta, hogy a küzdelem a vérebén van. Tisztaban volt azzal, hogy még sokkal jobb időt fut, ha ellenféllel kell megmérkőznie.

— Csaknem világrekord! — jegyezte meg csendes elismeréssel. Hannes komolyan bólintott.

— Még ebben az évben feltétlenül világrekordot állítok fel. Ezen a három távon! Es pedig olyan világrekordot, hogy mindenkinek távra marad a szája.

Pahlen felfigyelt a határozott, csupa erély hangra:

Népszerűsége pályázol, kis öreg? — kérdezte mosolygva.

— Nem, többet akarok annál — felelte dacosan Hannes. — Azt akarom, hogy minden újság közölje az arcképemet. Azt akarom, hogy minden újság hasábos cikket hozzon rólam. Ezt akarom.

— Ez egészen új! Egész megváltoztál. Nem ismerek rád.

— Sok minden megváltozott. — villant a fiatalember szeme. — Azt akarom, hogy valaki észrevegye, hogy még mindig a világon vagyok. Hogy mindennap újra és újra figyelemmeljessék erre az újságok. Nemesak Németországban. Mindenütt...

(Folytatjuk.)

14316/1939. fj. K.

DETMÉNY.

Debrece

törvényhatóságánál

zett, nyugdíjgost

tölt s a törvényhat

des közgyűlésé ált

szóló választás útj

(egy) a VIII. fiz.

tisztviselő; valam

fiz. osztályba soroz

galmazó állásokra,

lások betöltésével,

kon esetleg megörö

tályba sorozott s a

bizottsági közgyűl

tozó, egyéb állások

detek. A tiszt ügye

fogalmazó állásokh

t.-c. 65. §-ának (2) b

ben, az egységes b

vel kívánatik meg

betöltésével esetleg

mazási szakbeli áll

pestést az 1929-XXX

§-ai, valamint az 193

írják elő. Mindezen

lelményeket, az 1927

alapián fogantatott

zést tartalmazó, mi

mányhatósági jóvá

közgyűlési határozat

A megválasztandó

ügyvédségi fogalmazó

szekciókésben nem

dést is csak a törvén

sági közgyűlésnek

t.-c. 72. §. 13) beke

ható — külön enged

Fejlvom mindazokat

delett állásokat elnyer

az előbbiek szerint

bályszerűen felhely

kérvényeket, a Váro

mint a Kijelölés Válas

hez címzetten, a folyó

22 ik (szombat) napján

ig — közszolgálatban

szolgálati többségük

lyazók pedig, közvet

mesteri közgazdasági

ba Városháza, földsz

ny írást be. Az e hatá

ker, valamint a kelde

ret pa. Azati kérvény

nem vélcenek. A pályá

hez a következő okm

dok eredetben vagy

ban: 1. születési anyak

nős pályázóknál házass

kirovat is; 2. képesíté

nyok; 3. eddigi szolgál

ges gyakorlatot igazol

4. a közszolgálatra alk

zozó m. kir. tisztiorvos

5. illetégségi bizonyítvá

időtartamánál nem régt

sági évközi bizonyítvá

katonai szolgálatot és

igazolók okmányok; vég

dó: 8. rövid életrajz (c

tae), amelyben összefog

dó: a pályázó életkora,

ládi állapota, gyermekei

kolai végzettsége és kép

lezi állása, eddigi alk

szolgálatának kezdőpont

esetleges háborús szolg

a pályázó személyére von

ges adatok. Azok, ak

Debreceen sz. kir. város

szervezett állást töltenek

kérvényeket, az 1922

§-ának 10. pontja alap

m. kir. Közig. Bíróságna

P. sz. ítélete értelmében,

sen nyújthatók be a sz

pontokban felsorolt okm

lását mellékelik. Debrece

cius 16. Dr. Kölcsey S

mester

Hotel Corvin Bu

VIII. Csokonai uca

zeti Színháznál. Csala

da a város szívében

nan berendezve, kö

hideg meleg folyó

gyas szoba P. 3.-

P. 6.-

SPORT

Nagy feladat előtt áll a vidék birkozó sportja

Megindult a magyar falu tehetségeinek felkutatására

A Magyar birkozó Szövetség legutóbbi elnöki tanácsülésén úgy határozott, hogy az adminisztrációs költségek csökkentésére való tekintettel megszünteti a vidéki kerületeket és az ügyek vezetését a kerületek székhelyein egy szakember kezében összpontosítja. A keleti kerületben Brassay Károly testnevelési tanárt, a többszörös súlyemelőbajnokot bízták meg a kerület vezetésével.

Brassay Károly személye, aki a nehéz atlétika minden ágában hosszú időn keresztül dolgozott és igen szép eredményeket ért el, elég biztosíték arra, hogy birkozó, súlyemelő és ökölvívó sport újra feléledjen Debrecenben. Az új szervezés szerint

a keleti kerülethez csatolták Ungvárt, Beregszázst és Munkácsot. Ezekkel a városokkal szintén erősödött a kerület.

A Debreceni Torna Egylet tornacsarnokában felkerestük Brassay Károly testnevelési tanárt, aki terveiről a következőket mondotta el:

A nehéz atlétika szempontjából a vidék midéig nagyon sokat számított. Az östehetségek mindig vidéken bukkantak fel és mikor kellő felkészültségről tejjek tanúságot, ezeket a tehetséges súlyemelőket, birkozókat és ökölvívókat magához vonozta Budapest. Ez azonban nemcsak a nehéz atlétikában, hanem az összes sportágakban így volt.

Ha egy csillag feltűnt valahol, a budapesti országúton nem nyugodni szoktam, amíg meg nem szereztem.

A versenyzőket nem is kellett csábítani, mert állást kaptak, jobb versenyési lehetőségre nyílt alkalmuk és a válogatott csapatba is hamarabb bekerültek, ha valamelyik fővárosi egyesületben versenyeztek.

A birkozó Szövetség adminisztrációja az utóbbi időben olyan volt, hogy a vidéki élősport fejlesztésére nem sokat tudtak fordítani. Ez pedig a birkozó sport gyengülését jelentette. A szövetség megértésének köszönhető, hogy

a vidék most már saját maga intézi a maga ügyét és így remény lehet arra, hogy a nehéz atlétika ismét fejlődésnek indul.

Debrecen székhellyel a kerülethez tartozó összes egyesületekkel megkezdjük a szervezés nehéz munkáját. Nekem az az álláspontom, hogy a nehéz atlétikának a magyar faluban kell híveket toborozni. Ezek azok a sportágak, amely a magyar ember veleszületett hajlamához legközelebb áll. A nép egyszerű gyermekei még most is vetekednek egymással, hogy melyikőjük tud nagyobb zsák bízást felemleni. Egy pár tréningre volna szükségük ezeknek a legényeknek és igen jó súlyemelőt lehetne belőlük nevelni.

A magyar falu fiatalsága nemcsak súlyemelésre, hanem birkozásra is született. Tehetsége van hozzá, csak ru'inja és tudása nincsen. A birkozásnak jó talaj van a falun, csak utána kell nézni és igen szép eredményeket lehet produkálni. A magyar legény messze földön ismeretes verekedő hajlamáról. Tehát az ökölvívás is megtalálja a maga emberét a magyar faluban.

Nem késlekedünk sokáig, kimegyünk a magyar falukba, ahol propagandát fejtünk ki a súlyemelés és ökölvívás érdekében. Bizok abban, hogy munkánkat siker koronázza és keleti kerületben ismét virágozni kezd az

a három sportág, amely a magyar ember természetéhez legjobban alkalmas.

Nem feledkezünk meg azonban Debrecenről sem.

Itt is nagyon jó talaja van ezeknek a sportágaknak.

Debrecenben, mint az iskolák városában a testnevelési tanárok bevonásával a középiskolások körében is megkezdjük a munkát. A debreceni középiskolában most is sok tehetséges birkozó és ökölvívó van. Ezeknek a továbbfejlesztéséről gondoskodni fogunk.

Ezek lennének a terveim, hogy az egyetemes magyar sport érdekében valóra tudom váltani őket. Ha a szervezés munkáján túl leszünk, magunk gondoskodunk versenyalkalmakról, mert a kezdők csak versenyek rendezésével gyarapítják tudásukat és fozkothatják küzdőlépésüket.

Nagy feladat előtt áll a magyar válogatott Dublinban

A magyar válogatott ma, vasárnap Dublinban vendégszerepel, ahol az ír válogatott lesz ellenfele. A franciák ellen a fiatalok megbízhatóan játszottak, ezért Dietz szövetségi kapitány most a fiatalokra építette fel a csapatot. Az írek ellen valószínűleg a következő összejövetelben játszanak:

Szabó — Korányi, Bíró — Lázár, Sárosi III., Balogh — Ádám, Zsengyel, Kolláth, Kiszeli, Gyetvai.

Sportnapló

Megtartják a DVSC — Váci Reménység mérkőzést. A DVSC NBB csapata ma, vasárnap Vácon a Reménység ellen játszik bajnoki mérkőzést. A DVSC a következő felállításban játszik: Mild — Antal, Radics — Papp, Nyiznyik, Birkner — Farkas, Gere, Kántor, Bihari I., Nagy I.

Keleten elmaradnak az amatőrmérkőzések. A vasárnapra kisorsolt amatőr mérkőzések a keleti kerületben kivétel nélkül elmaradnak és csak későbbi időpontban játszóak le.

Ma lesz Passauban a német-magyar tornászválogatott. A magyar tornászválogatott ma, vasárnap Passauban a német válogatottal mér össze erejét. A magyar csapat tagjai Magyaróssy és Hajdu, a két kiváló debreceni tornász. A csapattal elutazott Schmidt Gyula testnevelési tanár is.

Elmarad a Kispest — Viktória mérkőzés. Vasárnap Kispesten a Kispest a kolozsvári Viktóriával akart játszani, de az oláh szövetség nem adott utazási engedélyt a Viktóriának s így a mérkőzés elmarad.

Lejátsszák a Bocskay — Rusj SK mérkőzést. A Bocskay ma, vasárnap Ungváron vendégszerepel, ahol a Rusj SK lesz az ellenfele. A Bocskayban játszik Sándor és Szabó is.

Ma rendezik meg a DTE asztali teniszbajnokságát. A DTE ma rendezi meg asztali teniszbajnokságát, amelyen több vidéki csapat is indul. Színhely a DTE tornacsarnok.

MEGSZÜNT IPAROK

Jándi Pálnt hentes és mészáros, Friedmann László tojás, baromfi-lepéskezdés, Dr. Comba Györgyön hentes, Farkas Mihály fuvaros.

László András talvács, Zempléni Józsefné pensló, Dr. Török Jánosné és Bőr Józsefné géperőfél bérkecsi.

14318/1939. fj. PÁLYÁZATI HIRDETÉNY. Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál ujonnan szervezett, nyugdíj jogosultsággal egybekötött s a törvényhatósági bizottság rendelkezésére álló élethossziglanra szóló választás útján betöltendő: I (egy) a VIII. fiz. osztályba sorozott tisztviselő; valamint I (egy) a X. fiz. osztályba sorozott, ügyészeti fogalmazói állásokra, valamint ezen állások betöltésével, a fogalmazási szakon esetleg megüresedő, fizetési osztályba sorozott s a törvényhatósági bizottsági közgyűlés betöltése alá tartozó, egyéb állásokra pályázatot hirdettek. A tisztviselő és az ügyészeti fogalmazói állásokhoz az 1929:XXX. t.c. 65. §-ának (2) bekezdése értelmében, az egységes bírói és ügyvédi önkormányzatok kivételével; az ezen állások betöltésével esetleg megüresedő, fogalmazási szakon állásokra pedig, a képesztést az 1929:XXX. t.c. 65. és 67. §-al, valamint az 1933:XVI. t.c. 39. §-a írják elő. Mindezen állásokkal járó utalmányokat, az 1927:V. t.c. 49. §-a alapján foganatosított illetményrendezt tartalmazó, mindenkori — kormányhatósági jóváhagyást nyert — közgyűlési határozatok szabályozták.

A megválasztandó tisztviselő és ügyészeti fogalmazó hivatalával összeközösben nem álló magánnyelviselőket is csak a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek — az 1929:XXX. t.c. 72. §. (3) bekezdése szerint adható — külön engedélyvel folytathat. Felhívom mindazokat, akik a meghirdetett állásokat elnyerni óhajtják, hogy az alábbiak szerint felszerelt és szabályszerűen felhelyezett pályázati kérvényeket, a Város Főispánjához, mint a Kijelölő Választmány Elnökéhez címezve, a folyó évi április hó 22-ik (szombat) napjának déli 12 órájáig — közszolgálatban álló pályázók, szolgálati felsőbbségük útján, más pályázók pedig közvetlenül — a polgármesteri közigazgatási iktatóhivatalba, Városháza, földszint 8. sz. ajtó) nyújtják be. Az

alábbiakban megadott feltételek, valamint a kellően fel nem szerelt pályázati kérvények, figyelembe nem vétetnek. A pályázati kérvényekhez a következő okmányok csatolandók eredetben vagy hiteles másolatban: 1. születési anyakönyvi kivonat, nos pályázóknál házassági anyakönyvi kivonat is; 2. képesítést igazoló okmányok; 3. eddigi szolgálatot és esetleges gyakorlatot igazoló bizonyítvány; 4. a közszolgálatra alkalmasságot igazoló m. kir. tisztiorvosi bizonyítvány; 5. illetékesi bizonyítvány; 6. egy évi időtartammal nem régebbi keleti hatóságoktól kért bizonyítvány; 7. esetleges katonai szolgálatot és kitételeseket igazoló okmányok; végül mellékelendő: 8. rövid életrajz (curriculum vitae), amelyben összefoglalóan közlendő: a pályázó életkora, vallása, családi állapota, gyermekeinek száma, iskolai végzettsége és képesítése, jelenlegi állása, eddigi alkalmazásai, közszolgálatának kezdőpontja, katonai és esetleges háborús szolgálata és egyéb a pályázó személyére vonatkozó lényeges adatok. Azok, akik jelenleg is Debrecen sz. kir. város szolgálatában szerezett állást töltnek be, pályázati kérvényüket, az 1922:VI. t.c. 10. §-ának 10. pontja alapján, illetve a m. kir. Közig. Bíróságnak 15.017/1929 P. sz. ítélete értelmében, illetékmentesen nyújthatók be a az 1., 3., 5. és 6. pontokban felsorolt okmányok csatolásával mellékelve. Debrecen, 1939 március 16. Dr. Kólcsey Sándor polgármester

Ha az én érdeklődés pedig — vállaltam — a mértékadó 208 március és 30 volt nyelven küzdelemben jobb meg-

ad — jezszeréssel. mtott: fel. Ezen dít olyan mindenkinél

kis a. — Azt közöl-árom. cikkel megvál-

alozott. — me. — Azt szrevegve, fagon va-úra és az úrs-országban.

Hotel Corvin Budapest

VIII., Csokonai uca 14. Nemzeti Színháznál. Családi szálloda a város szívében. — Ujonnan berendezve, közp. fűtés, hideg meleg folyó víz — Egy-egy szoba P. 3.—, kétágyas P. 6.—

BÉRBEADÁSI HIRDETÉNY

A város tulajdonát képező Maccsifolyó kaszáló elnevezésű 94 k. hold 78 n. öl területű. — Pallag Újföld, Bellegő 1. sz. a. Fried-féle 76 k. hold 556 n. öl területű. — Hajdúböszörményi vasút melletti Papp-féle szántó elnevezésű 16 k. hold 80 n. öl területű. — Balmazújvárosi vasút melletti 8 k. hold 1418 n. öl területű. — Köntös-gáti iskola melletti 6 k. hold 281 n. öl területű. — Haláp 63. sz. a. Szabó-féle nádas elnevezésű 6 k. hold 85 n. öl területű ingatlanok 1939. évi okt. hó 1-től kezdődő 6 évi időtart. ára árverésen kerülnek bérbeadásra. Az árverés 1939. évi március hó 20-án d. e. 9 órakor a városháza tanácstermében lesz megtartva. Árverelmi szándékukról a kiküldött ár 15 százalékat az árverés megkezdése előtt a házépítészeti letétbe helyezni tartoznak és erről szóló letéti jegyet az árverési bizottságnál bemutatni kötelesek.

Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (Városháza felemelt) megtekinthetők s ugyanott nyerthető részletes felvilágosítás is. Debrecen, 1939 március hó 16.

Polgármester.

14319/1939. fj. PÁLYÁZATI HIRDETÉNY. Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál ujonnan szervezett, nyugdíj jogosultsággal egybekötött s a törvényhatósági bizottság rendelkezésére álló élethossziglanra szóló választás útján betöltendő I (egy) a XI. fiz. osztályba sorozott adóhivatali II. oszt. pénztári tisztviselő állásra pályázatot hirdetek. Az állásra a képesítést az 1883:I. t.c. 18. §-a írja elő. Az állással járó illetményeket az 1927:V. t.c. 49. §-a alapján foganatosított illetményrendezt tartalmazó, mindenkori — kormányhatósági jóváhagyást nyert — közgyűlési határozatok szabályozták. Felhívom mindazokat, akik a meghirdetett állást elnyerni óhajtják, hogy az alábbiak szerint felszerelt és szabályszerűen felhelyezett pályázati kérvényeket, a Város Főispánjához, mint a Kijelölő Választmány Elnökéhez címezve, a folyó évi április hó 22-ik (szombat) napjának déli 12 órájáig — közszolgálatban álló pályázók, szolgálati felsőbbségük útján, más pályázók pedig közvetlenül — a polgármesteri közigazgatási iktatóhivatalba (Városháza, földszint 8. sz. ajtó) nyújtják be. Az e határidőn túl beérkező, valamint a kellően fel nem szerelt pályázati kérvények, figyelembe nem vétetnek. A pályázati kérvényekhez a következő okmányok csatolandók eredetben, vagy hiteles másolatban: 1. születési anyakönyvi kivonat, nos pályázóknál, házassági anyakönyvi kivonat is; 2. képesítést igazoló okmányok; 3. eddigi szolgálatot és esetleges gyakorlatot igazoló bizonyítvány; 4. illetékesi bizonyítvány; 6. egy évi időtartammal nem régebbi keleti hatóságoktól kért bizonyítvány; 7. esetleges katonai szolgálatot és kitételeseket igazoló okmányok; végül mellékelendő: 8. rövid életrajz (curriculum vitae), amelyben összefoglalóan közlendő: a pályázó életkora, vallása, családi állapota, gyermekeinek száma, iskolai végzettsége és képesítése, jelenlegi állása, eddigi alkalmazásai, közszolgálatának kezdőpontja, katonai és esetleges háborús szolgálata és egyéb a pályázó személyre vonatkozó lényeges adatok. Azok, akik jelenleg is Debrecen sz. kir. város szolgálatában szerezett állást töltnek be, pályázati kérvényüket az 1922:VI. t.c. 10. §-ának 10. pontja alapján, illetve a m. kir. Közigazgatási Bíróságnak 15.017/1929 P. számú ítélete értelmében, illetékmentesen nyújthatók be a az 1., 3., 4., 5. és 6. pontokban felsorolt okmányok csatolásával mellékelve. Debrecen, 1939 március 16. Dr. Kólcsey Sándor sz. kir. polgármester.

EGY APRÓHIRDETÉS
EGYSZERI KÖZLESE
10 SZÓIG A TISZANTULI
FÜGGETLEN UJSÁGBAN
HETKÖZNAP 50 FILLER,
VASÁRNAP 70 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak
duplán számítanak. — Üzleti
hirdetésre más tarifa. — Felvi-
lágosítással készséggel szolgál-
unk. — Apróhirdetéseket este
8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 21-52

Levelezés

Szőlőkar
hasított akácból, minden
mértben házhoz szállítva
is kapható Vágó József
tűzifa kereskedésében —
»Margit-fürdő» mellett. —
Telefon: 10-24.

Betöltendő állás

Fűszer-
és csemegekereskedésben
fiatal segéd, vagy gyakor-
lott kiszolgálóleány fel-
vétetik. Barabás Mihály
Hunyadi u. 26. 674

Bejárónó
a reggeli órákra felvéte-
tik. Cím a kiadóban. 652

Kimondottan
tisztaságtudó zsidó lány,
vagy fiatal asszony főző
mindenesnek azonnali be-
lépésre felvétetik. Linden-
feld, Szent Anna u. 9. 672

Biciklizni
tudó kenyérbordót fel-
veszek. Árpádtér 13. 677

Dinnyést,
nagy családdal, ugyanezak
nagy családdal bíró ko-
esist, vagy taksást keres.
Lőcsei, Rakosi Jenő u. 8.
681

Bejárónót
keresek hosszabb bizonyít-
vánnyal azonnali. Ker-
tész, Simonffy 29. 682

Tanulófiúk
16 éven felüliek felvétet-
nek 9-10 között. Delkánál.
679

Elárúsítónok,
tanulófiúk 4 középkisko-
lával is jelentkezzenek 8-9
között Delkánál. 678

Mindenes
főzőnőt jó bizonyítvánnyal
felveszek április egyre
gyermektelen izraelita há-
zaspar. Miklós u. 26. 663

Allást keresők

Perfekt
magyar német nevelő el-
helyezkedést keres. Meg-
keresést »Keresztény» jel-
igére a kiadóba kérek. 664

35 éves
úrino, aki az úri háztartás
a gazdálkodás minden
ágában tökéletes járta-
sággal bír, 17 évi gyakor-
lattal azonnali elhelyezke-
dést keres. Teljes című vá-
lasz »S» jeligére kiadóba.
661

Ingatlan

4 hold
gyümölcsös épülettel álló-
más mellett eladó Lőcsei.
Rakosi Jenő u. 8. 680

1 kg édes narancs	72	1 kg Ja ja narancs	78
1 kg olasz vérnarancs	96	1 kg füge	88
1 kg. főző csokoládé 2-40			

Gödény csemegeüzlet
Csapó u. 7. sz. Telefon 17-64.

Két
uccára nyíló telek eladó.
Érdeklődni Erzsébet u. 14.

Kiadó lakás

Kétszobás
lakás belső W C-vel má-
jusra kiadó. József kir.
herceg uca 22. 673

Itélőtáblával
szemben ügyvédi irodá-
nak kiválóan alkalmas két
szoba előszobával kiadó.
Cím a kiadóban. 648

Piac uca 71.
teljesen újonnan renovált
háromszobás összkomfor-
tos lakás kiadó. 669

Kétszoba,
előszoba, mellékhelyiség-
gel április egyre, vagy
tizenötöre kiadó. Csokonai
u. 15. 683

Május elsejére
kiadó Iparkamara székhá-
zában Verbőczy uca-n egy
5 szoba és hallos és kettő
3 szoba és hallos lakás
minden mellékhelyiségek
kel. Központi fűtés és me-
legvíz szolgáltatás van.
Kiadó még azonnali 1
üzlethelyiségre. 604

Kiadó
májusra (esetleg előbb)
modern garzonlakás: egy
erkélyes szoba, előszoba,
nagy fürdőszoba, fűska-
mara (parkett, gáz, Hardt-
muth kályha) Simonffy út
6. szám. 671

Négyszobás,
modern lakás kiadó. Szé-
chenyi u. 23. Érdeklődni
Alföldi Takaréknál. 85

Egyszobás,
modern garzonlakás új bér-
házban májusra kiadó. —
Blaháné 8. Rendőrség mö-
gött. 667

Kiadó
május elsejére kétrenyűbeli
elsőemeleti 3 szobás lakás.
Csapó uca 24. szám. Ér-
tekezni Horváth felügye-
lőnél. Helyivasút Igazga-
tósága 202

Komfortos
háromszobás lakás kiadó.
Hatvan uca 18. 676

Különbejárátú 2 ucai
bútorozott egymásbanyíló
szoba előszobával, fürdő-
szobával április elsejére
kiadó, esetleg külön külön
is. Széchenyi u. 12. 647

Különbejárátú
ucai parkettes szép búto-
rozott szoba. József kir.
herceg uca 35. I. jobb-
oldal. 461

Elsőemeleti
három szobás teljes kom-
forttal május egyre kiadó.
Ertekezni Simonffy u. 13.
Házfelügyelő. 615

Lakást keresők

Bútorozott
szobát épédkoszttal, első-
rendű keretek. Ajánlato-
kat »hatalmas» jeligére a
kiadóba kérek. 665

Magános nő,
szerény egy szobát keres
lakásnak. Cím a kiadóba
kérek. 557

Azletek

Hajdúszoboszlón
jólbevezetett, nagy penzión
bérbeadó. Konyhája kü-
lön is kiadó. Cím a kiadó-
ban. 639

Rádió

Rádió
és villanyzerelési vállala-
lat, Miklós uca 8., ke-
resztépület. — Felelőség
mellett vállalt villany- és
rádiójavítást, szerelést. —
Gyári gépek rakáron. —
Kedvező fizetési feltételek.
1108

Eladó
2+1 lámpás rádió 32 pen-
gőért. Borz u. 20. 587

Eladás

Nagy
perzsaszőnyeg, Wertheim-
kassza, állóóra, könyvszek-
rény, fotelek, konyha-
bútor, asztalok, csillárak
eladók, Péterfia uca 34.
675

Eladó
bútorok, varrógép, páncél-
kassza, divány, irodabe-
rendezés, zongora, üzleti
pudd, ingóságok. Csapó ti-
zenhat. 2996

Használt
jó állapotban lévő cserép-
pel fedett gerendavázás
100 négyzetméter nagysá-
gú raktár eladó. Ertekez-
ni: Vörösmarty u. 1. 670

Száz
választott mangalica ma-
lac, páronként 16 kg, el-
adó. Fábry tanya, Konyár,
Sóstófürdő. 666

Wertheim kassza
börgarnitúra, fűszerberen-
dezés, varrógép, kombi-
nált szekrény, hálószo-
ba, ebédlő, íróasztal eladó. —
Dégenfeld tér 6. 486

Eladó
elköltözés miatt jutányo-
san: egy alig használt esó-
da kerekpár, egy négy fi-
ókos régi szép komót, egy
íróasztal, egy dohányzó
asztalka 3 kicsi kerek
székkel, egy kerek mély
teknő teljesen új. Hatvan
u. 1., I. kapu, III. emelet,
12-b.

Fűszerberendezés
puddal, valamint rőfös-
üzlet berendezés jó álla-
potban olcsón eladó. — A
venni szándékozók előző-
leg értesítsenek, hogy ott-
hon legyenek, Steier Emil,
Nagyléta. 645

Vétel

Mindent veszek,
használt bútort — varró-
gépet — irodaberendezést
— különféle ingóságokat,
Andráskó, Csapó u. 16. Hi-
vársra jövők. 2996

Aranyat,
ezüstöt, drágakövet, zálog-
cédult legmagasabb árban
vesz Pollák Endre ékszo-
rés, Piac u. 8. — (Wacha
vegytisztítóval). 549

Kutyát,
kimondottan nagyfajta-
t, hamis, házörzöt megvétel-
re keresek. Cím a kiadó-
ban. 651

1 kg la.
NARANCS 70 fillér
GOLENCZKY
Sas u. 2.

Ajánlat

Drótkerítések,
drótfonatok, ágyasdro-
nyok, kerti vasbútorok,
vaságak, mosdók, álló-
fogások készülnek Ottónál
Rákóczi u. 13. 524

Zománczott
és olcsóbb lakatos asztali
tűzhelyek legolcsóbban. —
Csapó utca 87. sz. tűzhely-
üzem. Használatat becsere-
lek. 536

Alkalmi
torták és mézes torták ké-
szítését felelősséggel vál-
lalom. Ugyanott szemfel-
szedést, harisnyatalpálást:
3 párból 2 párat készítek.
Herskovitsné, Csapó uca
22. szám. 474

Értesítés.
A Hullaház vendéglő ét-
termei Timár u. 31. Ösz-
szővőtelek, bankettek
rendezésére legalkalma-
sabbak. Jó konyha, fajbo-
rok, cigányzene. Tulajdo-
nos Kovács József vendég-
lős. 539

Boszniai aszalt
SZILVA
96 fill.
a Déligyümölcs-csarnokban
Piac u. 7. Arany Bika
mellett
és a Hungária palotában

Sajt,
vaj, juhturó, szardiniák
legolcsóbb beszerzési for-
rása Sajt, vajüzlet, Csapó-
u. 28. Telefon 26-28. 602

Szemfelzedés
csupán »Vitos« villany-
gépen tökéletes. Kizárólag
Piac u. 42. Kötödében. 599

Női kabátot
Vágótól.
Férfi raglánt
Vágótól,
Csapó uca 10. szám. 578

Költözőköltséket
helyben és vidékre, min-
denféle vasúti darabú
feladását és bármilyen va-
gonáru szállítást, azonki-
vül raktártárolást vállal a
legrendesebben és legol-
csóbban. Fröhlinger Mi-
hály szállító, Simonffy u.
30. szám. 3758

Olcsó
bő- és bőreipó javítóüzem.
Kovácsnál, Deák Ferenc
uca 3. 3877

Szárász
tölgy- és akácuszkó ház-
hoz szállítva mázsánként
2.90. Akácuszkó olcsón el-
adó. Kovács fakareszkedő,
Szent Anna 36. 585

Új
használt varrógépek, ke-
rekpárok előnyös árban,
alkatrészek minden gép-
hez, javításcok jótállással
Eisenberger. Csapó 101. 537

Oktatás

Megtanítom
magyar-német gyors- és
gépírásra, szép- és helyes-
írásra. Érdeklődni: Kiss
Böske kozmetika: sza.on-
jában Hangyá palota. 554

Született
német nyelvórát ad; 24
órát egy hónapban 6 pen-
gőért, Kossuth u. 41. ud-
varban. 5059

Különléle

Elárvereztetik
március 20-án 11 órakor
járásbíróságán a Varga
Gábor és neje tulajdonát
képező Tégláskert Létai
ucai házas telek.

A szerkesztésért és ki-
adásért felelős **THURY**
LEVENTE. Lapjainak
donos: Tiszántúli Függel-
len Ujság Vállalat. Nyom-
ta: Tiszántúli Könyv- és
Lapkiadó Vállalat Rt.

tiszta
függő
Közmű
Ká
Az angol
Lengyel
Teleki é
omácia
Román
Csáky

Hivatalos helyről jele-
alábbi kiáltványt intézte
A rutén (ruszin) nép-
nevében szeretettel közön-
tatok és Testvéreink vagy
a jót és rosszat megosztva
együtt mellet, együtt ha-
amikor azok Európa nagy
Kéklő hegyeitek omai
szárguldo patakak és folyó-
adottságot, felföld és síks
kíthatalan egységet alkot
időre tudta az erőszak, az
elválasztani azokat, akikne
ban való együttélést írta e
Sokat szenvedtetek az
a testvéri magyar nemzet
erkölcsi értéke és eredmén-
kek azonosságát, az elvála-
hogy a rutén népnek a me-
kapnia azt az önkormányz-
tudott. A nemzeti értékek
meg kell találnia a maga
találni arra, hogy a leigazó-
szaka után a szabadság, a
fel a gens fidelissima Rák-
magyar Alfölddel való új-
biztos alapjait, amellet eg-
tásával elhatározóan emelt
Magyarország integráns re-
eltekintve, idegen uralmat
Most ismét szabadok v-
megjutalmazta. Együtt em-
hálára, imára azért, hogy
a Kárpátok medencéjének
élésbe.

Horthy
Gróf Tele
Hivatalos
végleges
Budapestről jelentik: A
vezérkar főnöke vasárnap
10 órakor a következő hiva-
talentést adta ki:
A honvéd sereg a Kárpá-
teljes megszállását befel-
A megszállt területeken a
tonaj közigazgatás megke-
tevékenységét. További
talos jelentést nem adnak
Ungvárról jelentik: A me-